

DRØMMEN OM DIPLOMATIET:

Rollespill med dress og stresskoffert

s. 10-11

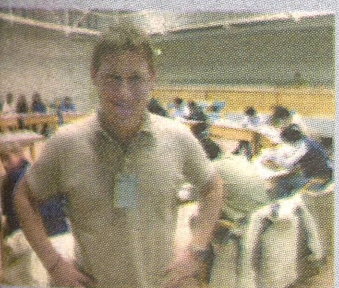
NY PARKERINGSORDNING:

Vil jage vekk sykehusansatte

s. 5

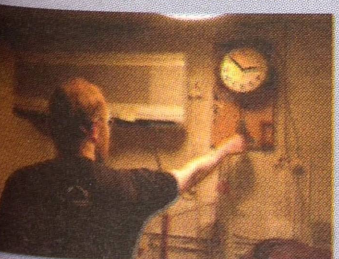
HISTORISK DEKLARASJON:

Etablerte internasjonale studentrettigheter

s. 9

NY PARKERINGSORDNING:

Vil jage vekk sykehusansatte

s.16-7 UT

INTERNASJONALE STUDENTER HAVNER I PENGETRØBBEL

RAMMES AV EKSTRAUTGIFTER

▣ - Endringer i forskriftene til Statens lånekasse og dermed aldersbegrenset reisestipend har skapt pengetrøbbel for ubemidlede studenter over 25 år.

▣ - Hans E. Dalsbø, velferdsansvarlig i NSU-Tromsø, frykter at dette kan føre til at enkelte internasjonale studenter blir økonomisk strandet i Tromsø denne våren.

s. 4

FIKK PENSUM EN MÅNED FØR EKSAMEN, SKYLDER PÅ ADMINISTRASJONEN

PENSUMKAOS PÅ MEDISINSK GRUNNSTUDIUM

▣ - “Til og med enkelte forelesere har gitt uttrykk for fortvilelse over faget, og til tider vet de like lite som oss”, forteller Tanum til Utopia.

▣ - Først en drøy måned før eksamen blir studiets gyldige pensum lagt fram, og selv dette er ifølge tillitsvalgt Gry Tanum, langt fra fullstendig.

s. 3

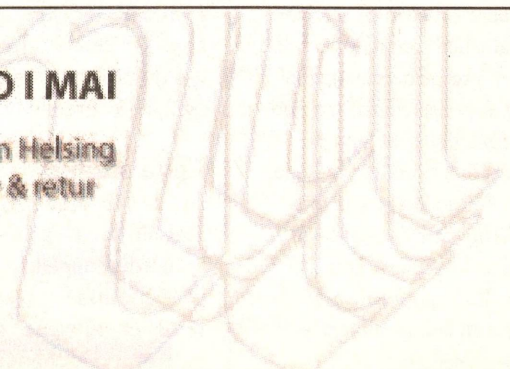
TIPS UTROPIA!

Er det noe du mener vi bør vite om? Beste tips premieres med 2 billetter til Tromsø Kino

utropia@utropia.no 77 64 59 00

PÅ KINO I MAI

07.05. - Van Helsing
Tur & retur

LEDER

En kopp idealisme, takk!

Våren er i full anmarsj og mai måned bringer med seg mange late dager, med softis og forhåpentligvis litt solskinn. 1. mai heiste mange flagget tidlig om morgenen for å hedre arbeiderne og deres kamp for rettferdighet. 8. mai kommer noen andre til å heise flagget for frigjøringen av Norge i 1945. Kanskje ikke mange mennesker tenker på denne datoen noe særlig mer, men en eller annen gamling som husker evakueringen fra Finnmark kommer til å ta seg bryet. 17. mai skal de fleste av oss komme seg opp av bakrusen og ut på gata og om ingenting annet nytte synet av menneskemengden og kanskje bli litt flau over enkelte vulgære uttrykk for nasjonalismen. Uansett er mai måned en viktig måned i norsk historie og folks identitet. Det er ikke ofte man klarer å se hva disse datoene egentlig representerer. Det er lettere når en får det i perspektiv.

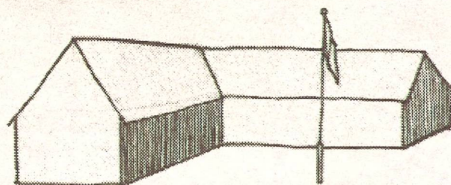
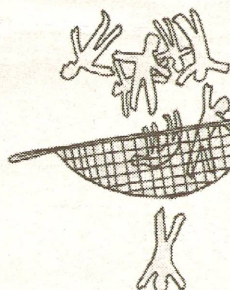
Fra 30. april til 3. mai har SAIH og NSU i Tromsø organisert en internasjonal konferanse hvor studentenes rettigheter har vært i fokus. Der gikk de forskjellige lands delegasjoner inn for å skape engasjement angående studentenes rettigheter og deklarerer hvilke minstekrav skulle stilles til disse. Problemene denne deklarasjonen møtte var at ikke alle krav om rettigheter var gjennomførbare i mange land på grunn av diktatoriske styresett. Det blir alltid en klar tankevekker når mennesker som befinner seg på samme utviklingsstadium i livet som en selv, ikke har de samme mulighetene til utvikling. Jeg snakket nylig med en student fra Kroatia som fortalte om de minimale økonomiske fordelene som en hadde som student i hans land. Boforholdene var grusomme og mulighet for en karriere begrenset av nepotisme og korrupsjon.

Utvidelsen av EU har ført til en del diskusjoner rundt temaet frihet og diskriminering. Veldig mange av de landene som nå har trent EU, har et lovverk som i utilstrekkelig grad tar seg av menneskerettigheter. Dette er en diskusjon som en håper studentene i disse landene etter hvert skal sette fokus på.

Frihet har alltid vært studentenes anliggende og studentene har alltid engasjert seg i å forbedre sin egen tilværelse. Selv de med idealismen som nærmer seg nullpunktet klarer å respektere dette. Så derfor tenkte jeg at til neste tariffoppgjør skal jeg i stedet for å ergre meg for at toalettpapiret blir borte fra butikkyllene, lese *Germinal* av Emile Zola og ihvertfall få en dags dårlig samvittighet fordi jeg synes at Statens Lånekasse ikke gir meg nok penger. En kopp idealisme i året kan vel også en heldig student i Tromsø spandere på seg.

MAJA SOJTARIC

KOMMENTAR

Hurra for Clemet!

SIAN CONSTANCE O'HARA
III INGVILD BUHAUG

Etter å ha herjet løs på høyere utdanning kan vi puste lettet ut, for å nå vender utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet endelig nesen mot grunntidning. Det er kvalitetsstyrking som står på programmet igjen, men med hovedfokus på det faglige denne gangen.

Større skille

Ved L97s fødsel ble kateterundervisning og pugging svartmalt, samtidig som læring gjennom "lek", prosjektarbeid og vidløftig pedagogikk ble løftet opp i skyene. Uheldigvis glemte man at det ikke er mulig å *leke* gangetabellen og nå sitter skole-Norge med skjegget i postkassen: De velmenende reformer har virket mot sin hensikt og skillet mellom skoletapere og skolelys har blitt enda mer markant.

Ikke bare grunnskoleelever har måttet gjennomgå tester – lærerstudenter har også fått sine pass påskrevet i media da Aftenposten blant flere medier offentliggjorde tester som Norsk matematikkråd laget for lærerstudenter. Den besto i enkel brøkgregning, basert på grunnskolepensum, og 2 av 3 lærerstudenter klarte den ikke!

Åpne studier

Av de 41 allmennlærerutdanninger som klas-sifiseres som *yrkesutdanning* av Samordna opptak er det kun karakterkrav på 8 av disse – resten er åpne! Av disse få 8 er kravene til karakterpoeng fra videregående hårreisende lave med en bunn på 30,6. UDF varsler høyere krav og

alternative vurderingsformer for opptak til lærerutdanningen, og leder i Studentenes Landsforbund, Ane Marte Klubbenes svarer altså med følgende: *Dersom bestått videregående som gir studie-kompetanse ikke er godt nok for å begynne på lærerutdanningen, må man gjøre noe med kvaliteten i den videregående skolen.*

Maken til egoistisk og gjennomsiktig forsvarsposisjon skal man lete lenge etter. De fleste studenter i høyere utdanning har passert videregående, og samtlige vet at det ikke kreves mye til forståelse for å oppnå en bestått i de fleste fag. Kanskje bør den videregående skolen oppgraderes, men kvaliteten på lærerutdanningen bør uansett ikke hvile på den videregående skole.

Treerbanden

Det bør være en selvfølge, en plikt faktisk, for lærerstudenter å både elske skolefag og å være flinke på skolen – holdninger smitter som kjent ovenfra og nedover; fra arbeidsgiver til arbeidstaker, fra foreldre til barn og fra lærer til elev. Videreformidling og undervisning på et akseptabelt nivå forutsetter selvsagt at man har forstått det som skal forklares. Per definisjon uttrykker karakteren 3 i den videregående skole et nivå som ligger *noe under middels*. Selv ikke et guddommelig talent i matematikk til den stakkars skoleklassen som har en slik lærer.

Det mest horrible er imidlertid ikke at treerbanden fra videregående *slipper inn* på lærerskolen, det verste er at de eksamineres ut igjen med et vitnemål under armen – som til og med Klubbenes

også påpeker. Det er en kjensgjerning at lærerskolene har tatt inn strømmen over en lav sko under et omfor slagord av den tyske dominikaner Johann Tetzl – når studentene eksamenslokalene springer, statens i høyskolekassen klinger.

Ingen menneskerett

Jeg er ikke en rigid konservativ, vurderer folk omkring meg ut fra prestasjoner og drømmer om å bli klasseskjeller, men litt realistisk må jeg lov til å være, og å sile ut folk som ikke er noe i læreryrket å gjøre, synes jeg er som en fantastisk idé. Det forunderlige er at ingen har lansert den før! Å sette alternative opptakskrav kan også være en genistrek hvis det gjøres på riktig måte – selv den mest faglige begavede kan bli fullstendig sosialt inkompetent.

Det er ingen menneskerett å bli tatt inn på lærerskolen, snarere tvert imot bør det være en menneskerett for lærere å slippe visse lærere. Elevene til de store deler av barndommen sin i skolen og da bør kvalifisert personell være tilgjengelig og selvfølgelig *minstekrav*.

Skolen har alle rett til å mene noe om barn – man har tilbrakt 9 år av sin barndom i skolen og en tid senere kommer det en dag hvor man er pliktig til å sende egne barn på skole. I løpet av mine 9 år i grunnskolen har jeg i tillegg sett mange andre sett mye rart som ikke bør være der, blant annet et overtall av med personlig og faglig integrert skolissenivå som verken klarer å fokus eller disiplin.

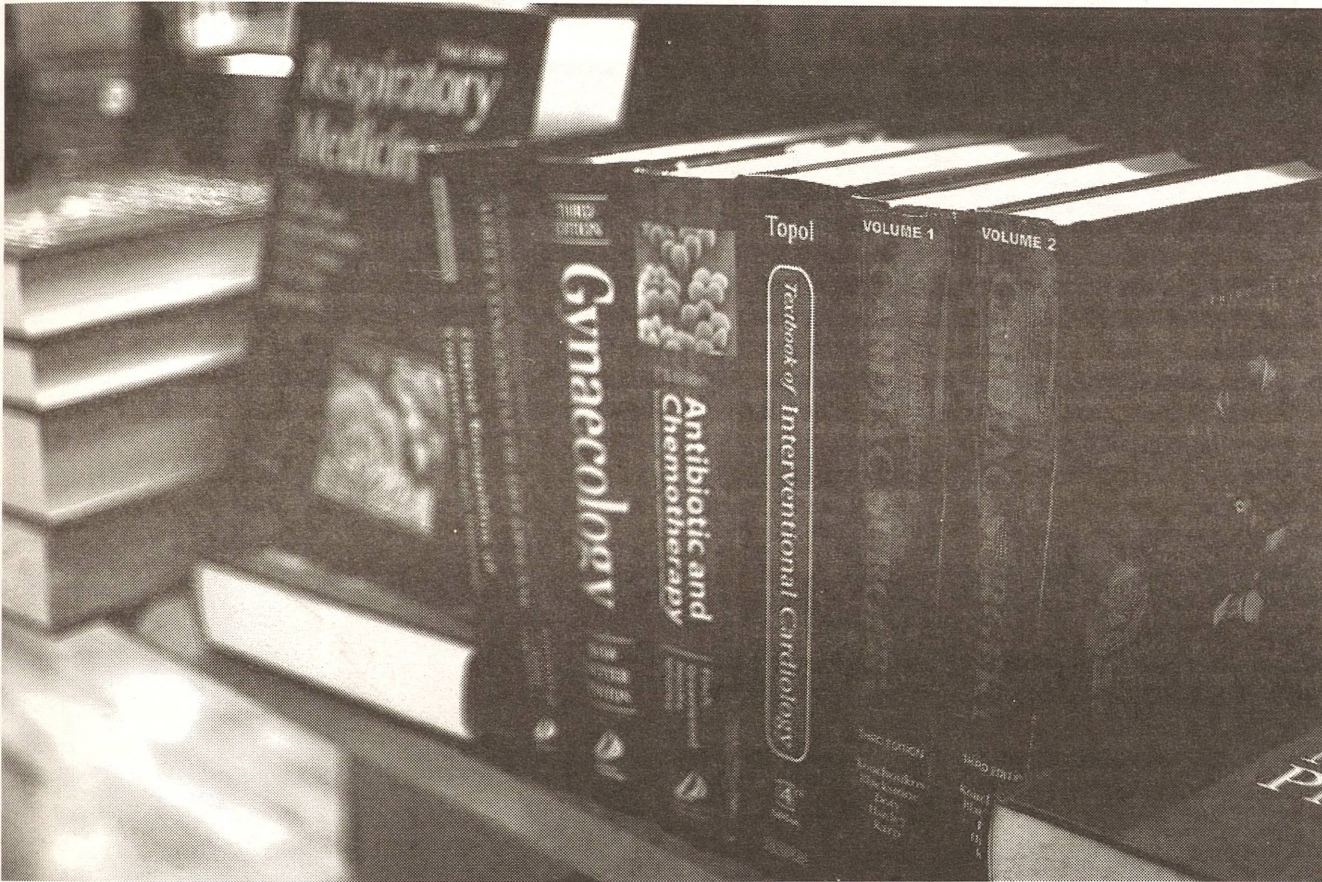
Medarbeidere: Ingvild Buhaug
Pernille Dehli
Christian Grevstad
Glenn Fagervik

Kai Magne Melhus
Thomas Metz
Andreas Myrvold
Sian Constance O'Hara

Christopher Sørli
Bente Jensen
Mikkel Berg
Linda Wiechetek

Erik Kaspartu
Linn Iril Hjelseth
Rie Aleksandra Rørstrand
Heidi Johansen

Pensumrot på medisin grunnstudium

– Kursledere har oppfordret foredragsholdere til å publisere deres forelesninger så snart som mulig og senest 30. april, og dette skal etter planen bli pensum. Det finnes imidlertid ingen garanti for at dette kommer til å skje. Da risikerer vi å sitte igjen med et ufullstendig utdanning, konstaterer Tanum på vegne av sine medstudenter.

Blant annet påpeker hun at kun halvparten av pensumet var publisert da møtet fant sted, og at et emne manglet hele 17 notater.

Dette har allerede slått negativt ut for studenter som tar distriktsvarianten, de som blir syke eller av andre grunner har gått glipp av forelesningene, skriver hun i brevet.

Heller ikke studentpolitisk ansvarlig i Studentstyret, Jørn Weines, mener dette holder mål og garanterer at kvaliteten vil bli sikret.

– Vi kommer til å være en vaktbikkje og passe på at studiet er tilstrekkelig kvalitetssikret, forsikrer han.

Først en drøy måned før eksamen blir studiets gyldige pensum lagt fram. Nå vil studentenes tillitsvalgte Gry Tanum rydde opp i rotet.

DIMA EMELIANOV

nyhet@utopia.no

I et brev til administrasjonen forteller tillitsvalgt for studentene på medisin grunnstudium, Gry Tanum, om håpløse tilstander hva fagets pensum angår. Av brevet

kommer det fram at medisin grunnstudium rett og slett er for dårlig slik det er lagt opp nå, og at det utover dette er manglende vilje til å ta ansvar. "Kursledere skylder på koordinator og omvendt", heter det i brevet.

Vesentlige mangler

Ifølge Tanum er rotet så betydelig at når dette framstøtet blir gjort, er det "i håp om å forhindre at framtidige studenter blir behandlet på samme måte som vi har blitt."

Som vesentlige mangler trekker hun fram at forelesningene i januar startet en uke etter planen, en komplett timeplan ikke forelå før i midten av februar, og at gyldig pensum ennå ikke forelå en drøy måned før eksamen. Ifølge Tanum har denne tilstanden karakterisert studiet helt siden oppstart.

– Til og med enkelte forlesere har gitt uttrykk for fortvilelse over faget, og til tider vet de like mye som oss, forteller Tanum.

Ifølge henne fikk studentene i vår kun en liste over anbefalt tilleggslitteratur. Denne var imidlertid for avansert og for omfattende for kursene. Den eneste konkrete informasjonen som studentene hadde mottatt på klagepunktet, var at forelesningene er pensum.

Ufullstendig pensum

Ifølge Tanum fikk studentene omsider et møte med administrasjonen og kurslederne 20.04 der de skal ha kommet fram til en løsning "begge partene burde

være fornøyd med". Hun er imidlertid bekymret for at faget kan bli mangelfullt.

–Begynnerfeil

Ledelsen ved Det medisinske fakultet mener situasjonen skyldes begynnerfeil og arbeidsstress, men dekan Kirsti Ytrehus lover forbedringer.

Dekan ved Det medisinske fakultet, Kirsti Ytrehus, omtaler denne situasjonen som svært beklagelig. Som årsak til rotet med pensumlistene trekker hun fram at studiet er nytt fra høst av og at det i tillegg ikke eksisterer passende norske eller utenlandske lærebøker i alle de omtalte fagene.

– Vi tar dette alvorlig og har hatt møtevirksomhet der både studenter og ansatte har deltatt, opplyser Ytrehus, og nå sitter vi med en del konkrete problemer som vi prøver å imøtekomme. Arbeidet er imidlertid delt, etter-som vi har to fronter å imøtekomme - de som studerer nå og framtidige

studenter, bemerker Ytrehus.

Også prodekan ved Det medisinske fakultet, Torkjel Tveita, mener pensumrotet i all hovedsak skyldes overgangsproblemer til det nye systemet.

– Det har vært en del begynnerfeil i forbindelse med omlegging av studiet samt arbeidsstress, innrømmer Tveita, men vi vil at studiet skal bli bedre og har imøtekommet studentene et hundre prosent etter deres henvendelse til oss.

– Vi legger nå ned et stort arbeid nå for å forbedre situasjonen, understreker han.

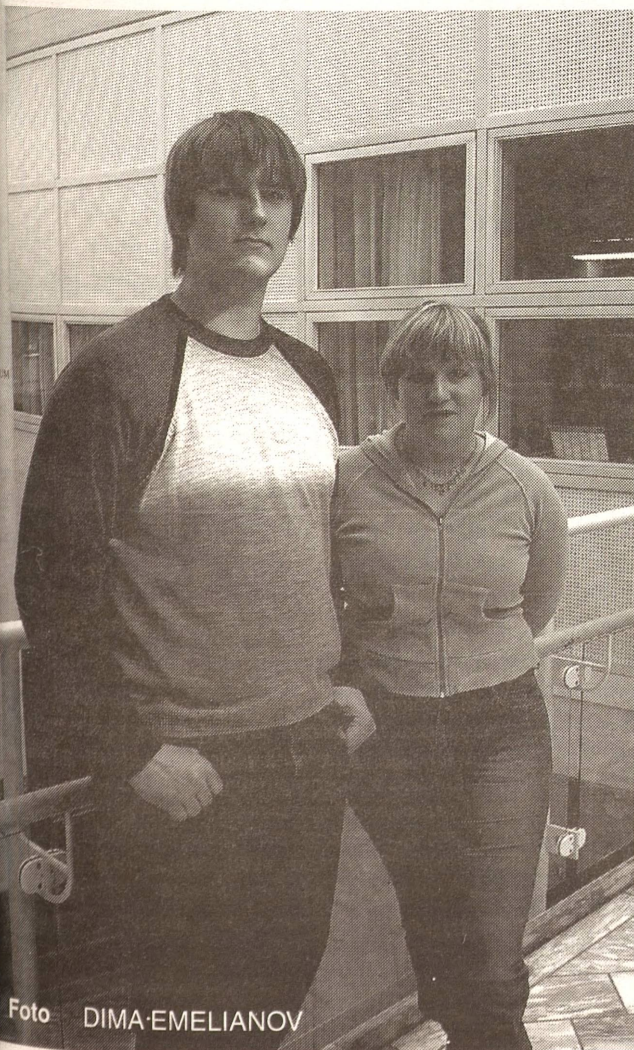

Foto DIMA EMELIANOV

RYDDER OPP: Studentenes tillitsvalgt Gry Tanum og Studentstyrets Jørn Weines vil hindre ytterligere problemer og skape et velfungerende grunnstudium i medisin.

Nyhetsredaktør

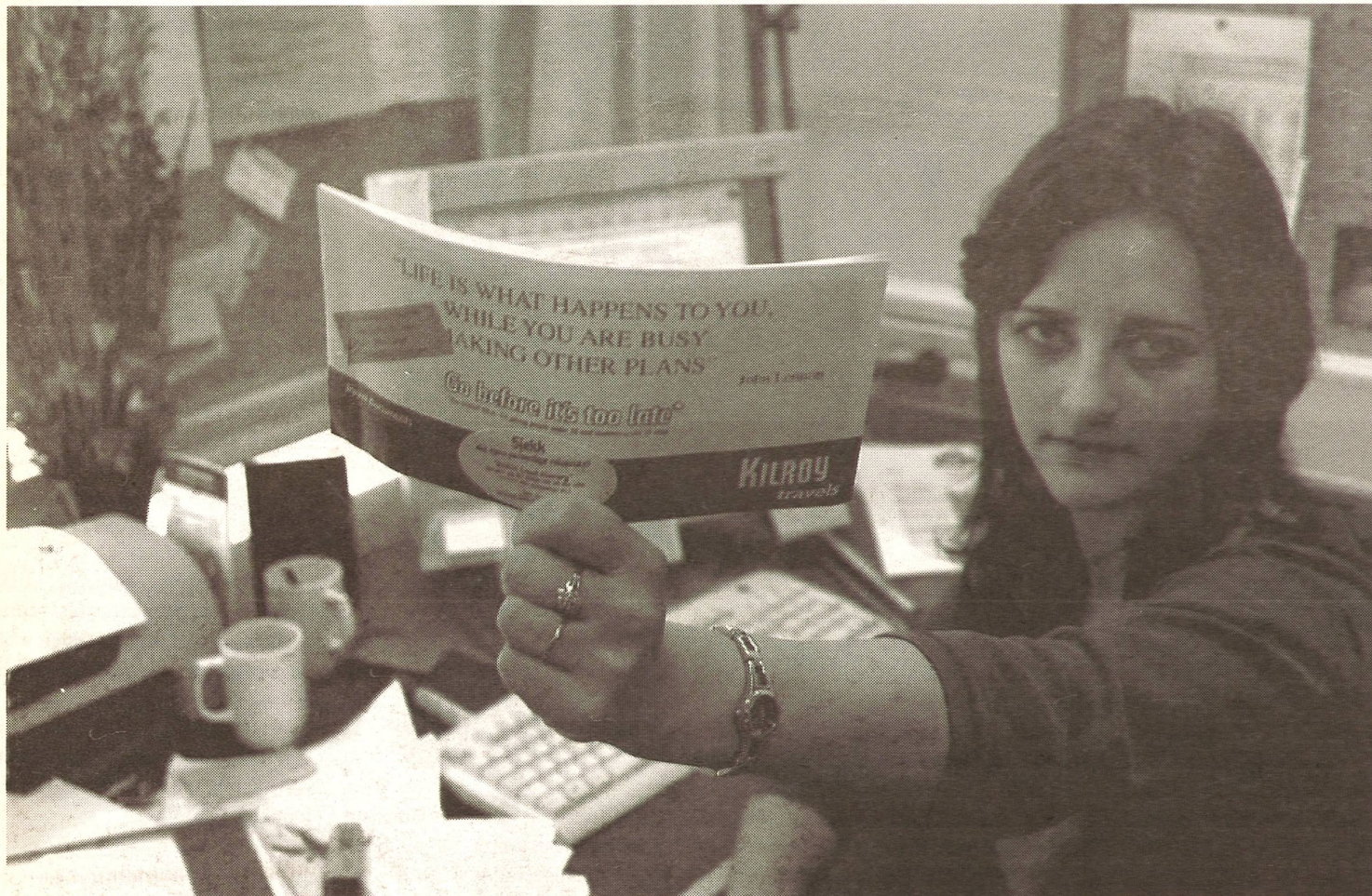
Dima Emelianov
nyhet@utropia.no
Kontor 77 64 59 03
Mobil 928 59 811

Bli hørt

Kronikk:
Kommentar:
Utrop:

6000 - 8000 tegn
3000 - 4000 tegn
maks 2000 tegn

Rammes av ekstrautgifter

For complete translation, see page 13.

EKSTRAUTGIFTER: En mengde ubemidlede studenter må i år betale for billettene de tidligere fikk gratis.

Foto DIMA EMELIANOV

Aldersbegrenset reisestipend kan føre til at ubemidlede internasjonale studenter blir økonomisk strandet i Tromsø, frykter president i ISU-Tromsø, Nina Rojina.

DIMA EMELIANOV

nyhet@utropia.no

Ifølge Lånekassens forskrifter for skoleåret 2003-2004, har kun studenter som er født i 1978 eller senere rett til reisestipend. Endringer i forskriftene, som er nye for dette skoleåret, innebærer at reisestøtten på inntil 7.000 kroner uteblir for studenter over 25 år. Også internasjonale studenter blir berørt av ordningen.

Dekker av egen lomme

Dette oppfatter Nina Rojina, president i International Students Union - Tromsø (ISU), som svært bekymringsfullt. Hun frykter at dette kan føre til at en rekke ubemidlede internasjonale studenter kan bli "økonomisk strandet" i Tromsø etter endte studier i vår.

– De nye forskriftene fratar

internasjonale studenter over 25 år retten til reisestipend. Dette betyr at strekningen Tromsø-Oslo må dekkes av egen lomme, og det er kritisk for mange, påpeker Rojina.

Ifølge henne er studenter fra Sentral- og Øst-Europa samt utviklingsland, også kalt kvotestudenter, både den mest sårbare og den mest utsatte gruppen.

– Det hele er litt paradoksal – kvotestudenter er de mest utsatte fordi de gjerne har flere års studier og arbeidserfaring bak seg og er derfor noe eldre. Men samtidig kommer de jo fra fattige land, og ettersom billettene fra Tromsø til Oslo gjerne er dyrere enn de fra Oslo til hjemlandet, blir dette svært tunge utgifter for mange, sier Rojina.

Hun har allerede mottatt henvendelser fra en rekke internasjonale studenter som ikke har budsjettert med reiseutgifter, og som nå oppgitt forsøker å skrape sammen nok penger til billetten hjem.

– Flere av studentene som er berørt har dessuten et opptaksbrev som forteller at billetten til Oslo blir dekt med inntil 1.915 kroner, og vi ser på dette som et løfte som må holdes, sier Rojina.

I dette brevet, som innehas av kvotestudenter som startet

studiene ved UiTø høsten 2002 eller tidligere, står det ingenting om aldersbegrensning for reisestøtte. Tydelige opplysninger om en endring i forskriftene har heller ikke kommet de mest rammede i hende, opplyser ISU-Tromsø.

Forventer reaksjoner

Rojina oppfatter dette som noe som kan bli et problem for Tromsø som studentby dersom effektive tiltak uteblir.

– Konsekvensen kan bli at flere kvotestudenter vraker Tromsø til fordel for Oslo eller andre byer det er billig å komme seg til, forteller hun.

Nå jobber ISU sammen med Norsk Studentunion (NSU) for å takle problemet på best mulig måte. Blant annet skal studentorganisasjonene ta dette opp med rektor Jarle Aarbakke, og forventer reaksjoner.

– Han kommer til å ta det opp med Universitets- og høyskolerådet, forsikrer velferdsansvarlig i Studentstyret, Hans Eivind Dalsbø, og forhåpentligvis vil dette resultere i signaler til Regjeringen om at dette ikke er holdbart.

Frykter frafall

NSU-Tromsø frykter at studentbyens popularitet vil dale blant internasjonale studenter dersom reisestøtteordningen forblir uendret, men lover tiltak.

Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) bekrefter overfor Utropia at forskriftene om aldersbegrenset reisestipend også gjelder utenlandske studenter, men påpeker at dette kun gjelder innenlandsreiser.

– Kvotestudentene har rett til tilskudd til innreise ved starten av utdanningsprogrammet og til hjemreise når utdanningen er avsluttet. Når det gjelder innenlandske reiser får kvotestudentene reisestipend på linje med norske studenter.

Utdannings- og forskningsdepartementet understreker imidlertid at det er studentenes eget ansvar å disponere den studiestøtten de mottar fra Lånekassen, og opplyser at den nye ordningen er klart og tydelig beskrevet

på Lånekassens nettsider.

Departementet understreker at de ikke har mottatt noen signaler på at Tromsø har blitt et mindre attraktivt studiested, og lærestedene i Tromsø har heller ikke gitt uttrykk for at det er problematisk å fylle opp kvoteplassene som er tildelt.

Velferdsansvarlig i Studentstyret, Hans Eivind Dalsbø, er imidlertid bekymret for at populariteten til lærestedene som ligger utenfor Oslogryta, og særlig i Tromsø, vil dale i tiden framover dersom endringer av forskriftene uteblir. Ifølge Dalsbø jobber NSU nå tett opp mot Statens lånekasse for å finne ut om unntak fra denne ordningen kan gjøres uten å dra inn UFD.

– Vi er ennå ikke sikre på hvem vi skal begynne å jobbe opp mot, men så snart dette er avklart kommer arbeidet til å bli startet, forsikrer Dalsbø.

Også rektor Jarle Aarbakke klargjorde i et møte med ISU og Studentstyret sist fredag, at Universitetet er villig til å samarbeide for å lette situasjonen for internasjonale studenter.

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisen utgis med støtte over semesteravgiften.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Trykk:
Troms avistrykk
ISSN: 0806-9611

Parkerer P-ideen

Foto KAI MAGNE MELHUS

DYRERE PARKERING: Onsdag bestemte Studentstyret seg for å innføre en oblatordning framfor betalingsautomater. – Men hvis det viser seg at ordningen blir dyrere enn antatt, må vi behandle saken på nytt, sier velferdsansvarlig Hans Eivind Dalsbø (t.h.). Her sammen med studentstyreleder Vegard Stokland.

Studentstyret vil jage vekk sykehusansatte fra parkeringsplassene ved å innføre parkeringsoblater. Men P-ideen kan bli parkert allerede før den forlater tegnebordet.

KAI MAGNE MELHUS

kmmelhus@online.no

Studentstyret har nemlig i sitt vedtak antatt at bileiere må betale en fast, årlig avgift på 300-400 kroner, men ifølge teknisk direktør, Kathrine Julin Pettersen, er det et altfor lavt anslag.

– Det vil koste mye mer, men vi har ikke finregnet på det. Teknisk avdeling har i dag ikke kapasitet til å administrere en slik ordning, så vi må opprette en halv til hel stilling. Vi vet fra andre universiteter at det koster mye å administrere en oblatordning.

Ny saksbehandling

Dermed ser det ut til at oblatideen kan dø allerede på startstreken.

– Hvis det viser seg at oblatordningen blir dyrere enn antatt, må vi behandle saken på nytt, sier velferdsansvarlig Hans Eivind Dalsbø, som hevder at han har fått oppgitt tallet fra Teknisk avdeling.

Det var sist onsdag at Studentstyret vedtok oblatforslaget. Samtidig oppfordrer de til mer bruk av kollektivtransport. Målet er å få ryddet opp i parkeringskaoset. 1880 ansatte og rundt 6500 studenter deler om lag 1300 parkeringsplasser. Når det i tillegg kommer biler fra Breivika videregående skole og Universitetssykehuset Nord-Norge, er kaoset komplett.

I høst kunne Utopia fortelle om studenter som blir tvunget til å feilparkere i grøfta, fordi sykehusansatte med dyre Mercedes stjeler studentenes parkeringsplasser.

Et forslag om ikke å gjøre noe

med parkeringssituasjonen ble nedstemt. Det samme ble Jørn Henriksens forslag om å innføre betalingsautomater.

– Jeg hadde håpet Studentstyret hadde gått inn for betalingsautomater. Det hadde blitt den billigste løsningen, sier teknisk direktør Kathrine Julin Pettersen.

Hun vil nå i samarbeid med Studentstyret forsøke å finne en løsning på parkeringsproblemen. Hun lover at det ikke vil bli gjennomført en ordning som studentene er imot.

– Når kan det bli gjort noe med parkeringsproblemen?

– Tidligst ved årsskiftet. Vi må ha litt is i magen. Den løsningen vi lander på, må være helt vannnett. Vi kan ikke eksperimentere, det berører nemlig veldig mange mennesker. Dessuten må det trolig bli behandlet i Universitetsstyret.

Delte meninger

Blant studentene er det delte meninger om Studentstyrets forslag om parkeringsoblater.

– Det bør fortsatt være gratis parkering. De som er flinke og kommer tidlig, får parkeringsplass. Hvis man kommer sent en dag, er det som regel mulig å parkere på betalt parkeringsplass. Utvid heller antall betalte plasser, oppfordrer student Kjartan Wiik.

Jusstudent Monika Nilsen

ønsker også primært gratis parkering, men hun er lei parkeringskaoset.

– Det er på tide at det blir gjort noe, for slik det er i dag er det helt håpløst å få parkeringsplass, sier Nilsen.

Havnet på rett hylle?

Siste 5 år har ca 850 elever tatt fag hos oss. Èt år kan gi deg 8-10 ekstra poeng.

Pris pr fag, inntil totalt kr 36.900 pr år (+ evt lab). Borteboer-stipendet fra lånekassen dekker inntil kr 32.000.

**NORSK
PRIVATGYMNAS
TROMSØ**

www.norskprivatgymnas.no / tlf 7760 1800

1300 ville ha fast rente fra 1. april

En ny undersøkelse som er blitt utført på syv forskjellige studieretninger, indikerer ifølge studentavisa Universitas et oppsiktsvekkende resultat. Av undersøkelsen kommer det fram at studenter med minoritetsspråklig bakgrunn gjør det dårligere og trekker seg oftere fra eksamen enn norske studenter. Resultater fra til sammen 94 studenter er lagt til grunn for dette resultatet. Karakterene er også noe lavere hos denne gruppen, forteller prosjektleder for undersøkelsen, Sharam Alghasi.

Utdanning hjelper ikke

Norsk utdanning eller perfekte norskkunnskaper holder ikke for norske arbeidsgivere. Ikke-vestlige innvandrere med høy utdanning diskrimineres uansett, viser en ny rapport fra Norsk Institutt for studier av Forskning og Utdanning (NIFU). – Norskkunnskaper så ut til å ha liten betydning. Hvorvidt de var utdannet i Norge eller utlandet gjorde heller ingen merkbar forskjell. Det eneste som syntes å bety noe, var at de var ikke-vestlige, sier rapportforfatteren til studentavisen Universitas.

TILLITSVALGT FORTVILT OVER NIVÅET PÅ LÆRERUTDANNINGEN:**– Innfør opptakskrav**

Nedslående resultater om matematikferdigheter på allmennlærerutdanningen, har gjort at både studenter og departement nå krever at det åpne studiet skal adgangsbegrenses. Men Høgskolen er kritisk.

EIVIND B. STRAND

kultur@utopia.no

PERNILLE DEHLI

pdehli@online.no

To av tre lærerstudenter klarer ikke regne seg fram til riktig svar på et enkelt prosentstykke beregnet på niendeklassinger, viser en undersøkelse Norsk Matematikkråd laget for lærerstudenter i 2001. Halvparten av alle studentene på Lærerhøgskolen har dårligere enn fire i snitt fra videregående. Og blant søkerne har 35 prosent karakteren 2 eller dårligere i matematikk. Dette vil utdanningsminister Kristin Clemet og departementet gjøre noe med.

Forslagene i stortingsmeldingen går blant annet på å innføre opptakskrav til lærerutdanningen, med minimumskrav til karakterer i basisfagene. Det er også aktuelt å vurdere intervjuer for å teste kandidater, og regjeringen vil bruke mellom to og tre milliarder kroner på å videreutdanne dagens lærere og skoleledere.

Begredelige forhold

Avtroppende Studentrådsleder ved Avdeling for lærerutdanning

"Absolutt alle kommer inn her, men bare halvparten har ambisjoner med studiet sitt. Man dasser seg gjennom fire år, og så får man seg en utdanning. I praksis fungerer lære- høgskolen som en forlengelse av videregående"

Hovedtillitsvalgt ved Avdeling for lærerutdanning, Eirik Høst

(AFL) på Høgskolen i Tromsø, Eirik Høst beskriver sørgelige forhold i studiehverdagen på Høgskolen. Han mener det er altfor lett å komme inn.

– Absolutt alle kommer inn her, men bare halvparten har ambisjoner med studiet sitt, sier han.

– Man dasser seg gjennom fire år, og så får man seg en utdanning. I praksis fungerer lærerhøgskolen som en forlengelse av videregående, forklarer han og får støtte av påtroppende leder Monika Utnes.

– Det er veldig demotiverende for de engasjerte studentene, som faktisk prøver å gjøre en god jobb, å se enkelte hangle seg til en utdanning, selv om de knapt nok møter opp på obligatorisk undervisning. Faktisk kan sløvingene få jobb også, fordi institusjonene ser mer på fagsammensetning enn på karakterer, fortviler hun.

Økonomi viktigst

Eirik Høst er ikke overrasket over de nedslående resultatene fra Matematikkrådet.

– Noe må gjøres. Innfør opptakskrav, så øker man statusen til læreryrket, og tiltrekker seg kanskje en annen søkergruppe. Lærerne har tross alt ansvaret for at også neste generasjon får studiekompetanse, sier han. Høst mener videre at en helhetsvurdering bør ligge til grunn for opptak, der en blanding av karakterer og personlig kompetanse vektlegges.

Monika Utnes tror ikke på noen forbedring med det første.

– Vi ser at økonomi prioriteres fremfor studiekvalitet og kompetanseheving. Allerede nå har Høgskolen problemer med å fylle opp plassene på studiet. Hvis opptakskrav blir innført, vil store deler av studentmassen forsvinne, sier hun.

Videregående først

Dekan Vibeke Lundby på Høgskolen, liker ikke forslaget til Clemet. Hun stiller seg bak lederen i Studentenes Landsforbund (SL), Anne Marte Klubbene som sier at dersom bestått videregående ikke er godt nok for å begynne på lærerutdanningen, må man heller gjøre noe med kvaliteten i den

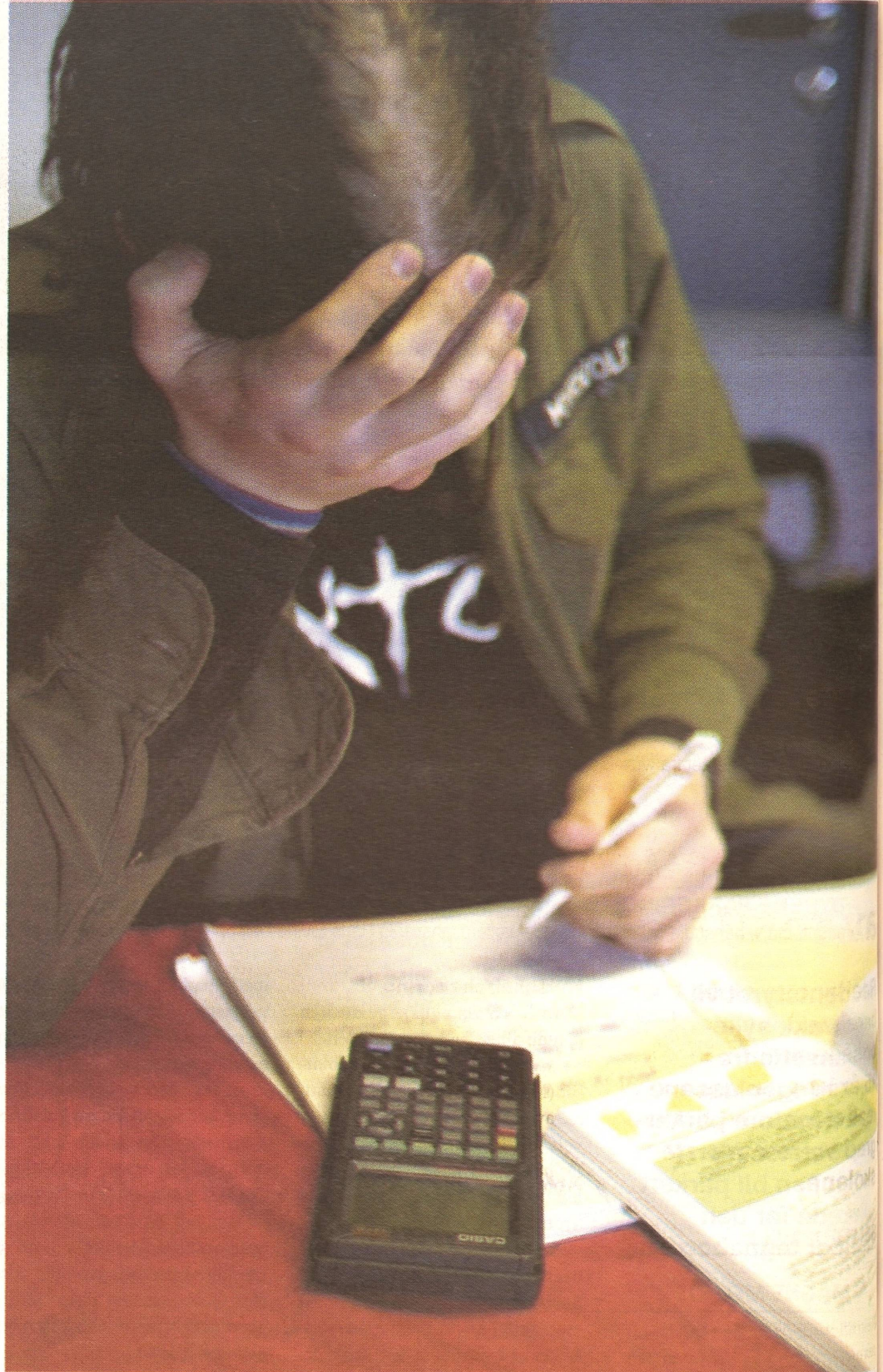

Foto THOMAS METZ & EIVIND

videregående skolen.

– Jeg ville heller satse på dette enn opptaksprøver. Alle universitetene har jo åpne fag uten at noen sier at det er behov for opptakskrav der. Jeg er mer opptatt av at vi virkelig får hevet kvaliteten på de tilbudene vi gir, bedre veiledning og den individuelle oppfølgingen av studentene studieprogresjon, sier

hun og utdyper:

– I Finland har de både opptaksprøver, intervju og vurdering av søkerne i samspill med barnegrupper. Dette er en ideell løsning i situasjoner der man har overskudd på søkere og kan velge og vrake. Statusen til læreryrket er her høy selv om lønnsnivået ikke er tilsvarende høyt.

Lundby kjenner seg igjen i påstandene om mangelen på matematiske ferdigheter.

– Vi har de siste årene kommet godt ut i forhold til svært mange høgskoler når det gjelder matematikknivået. Vi har gode lærere i matematikk og matematikdidaktikk. Resultatet er at ca. 40 - 50 studenter velger fordypning i matematikk

Ungdom tyr til sexpiller

Salget av «naturviagraen» Rosenrot har eksplodert i norske forretninger. Særlig viser jenter i begynnelsen av tyveårene interesse for produktet, skriver studentavisen Under Dusken. Like før jul ble Rosenrot omregistrert fra legemiddel til kosttilskudd. Dermed er pillene nå å få kjøpt i de fleste helsekostbutikker, og salget har eksplodert. – Ja, det går unna så det skriker, bekrefter leverandør Eystein Storøy i Rosenrot Norge AS overfor Under Dusken.

Får halv pris hos NSB

Studenter får nå halv pris på NSBs grønne avganger. Det er klart etter at Samferdselsdepartementet har inngått ny rabattavtale med NSB. Den nye avtalen gir studenter 50 prosent rabatt på alle grønne avganger og 25 prosent på hvite avganger, mens det i dagens avtale er 40 prosent rabatt på grønne og 10 prosent på hvite avganger. – Våre argumenter i saken ga Samferdselsdepartementet gode forhandlingskort overfor NSB, og resultatet taler for seg selv, uttaler leder Trond Enger i NSU.

5 på lærerskolen

Et av målene til Regjeringen er at norske elever skal bli flinkere i matte. Hvordan er det da stelt med de som skal lære dem mattematten? Vi gav to oppgaver fra grunnskolepensum til 5 studenter på allmennlærerutdanningen.

Oppgave 1

På Dahl skole er det 135 jenter og 115 gutter. Hvor mange prosent av elevene er jenter?

Oppgave 2

Ved salg av varer i Norge skal det til vanlig legges til 23% merverdiavgift (moms). Hvor mange prosent av det vi betaler utgjør merverdiavgiften?

Solrun Anestad, klarte begge oppgavene: — Når man ikke bruker matte, så faller det bort akkurat som språk. De var vriene disse her altså.

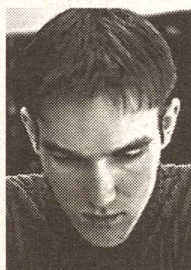
Marita Melbye, klarte begge oppgavene til slutt: — Huff, dette kan jeg jo egentlig. Så skummelt, også jeg som har valgt bort matte fra nå av!

Eva Fredriksen, klarte oppg. 1: — Prosentregning er jo greit. Da ganger man jo bare med 100, men den andre hmmm, den var verre.

Charlotte Hansen, klarte oppg. 1: — Dette skjønte jeg ikke! Husk på at vi ikke har hatt matte på tre år da. Hmm, dette var vrient.

Steve Fredriksen, klarte oppg. 1: — Prosentregningen er greit, men den andre var vrien...

SVAR:

Oppgave 1
(135/250) x 100 = 54%

Oppgave 2
(23/123) x 100 = 18.7%

Kilde: Oppgavene er hentet fra www.dagbladet.no

Sliter med rekruttering av realfaglærere

Realfagene sliter ikke bare med kvalitet, men også kvantitet. Innen 15 år kan halvparten av realistene med høyere grad være borte fra skolene.

BENTE JENSEN

bentejensen80@hotmail.com

Rekrutteringen av realfaglærere har nærmest stanset helt opp. Innen 15 år vil halvparten av alle realister med høyere grad som jobber i skolene forsvinne fordi de har nådd pensjonsalderen, viser rapporten *Realfag, naturligvis*, som ble utgitt av Forskningsdepartementet i fjor. Dårlig profilering av fagene har gitt realfag et kjedelig image, heter det i rapporten.

Markedsføring er blitt mye viktigere de siste årene for rekrutteringen av studenter. Realfagene har hittil ikke skjont dette, sier rektor Ulf Christensen ved

Høgskolen i Tromsø til Utopia.

I mars undertegnet han en samarbeidsavtale med *Nasjonal senter for romrelatert opplæring (NAROM)* for å styrke rekrutteringen av fremtidige realfaglærere.

Hva får studentene tilgang til i avtalen?

– Vi gir muligheten til å bruke feltstasjonen og laboratoriene og til å bo på romstasjonen på Andøya, sier daglig leder ved NAROM, Arne Hjalmar Hansen til Utopia.

NAROM ble etablert for fire år siden med to mål for øyet – å styrke rekrutteringen til de såkalte MNT fagene (matematikk, naturfag og teknologi) og sørge for nye arbeidstakere til norsk romvirksomhet.

Til tross for mye oppmerksomhet da avtalen ble signert i mars, har responsen vært laber blant potensielle lærerstudenter.

– Så langt er det bare de interne studentene som har meldt sin interesse, opplyser Andy Sortland, som er prodekan for lærerutdanninga på Høgskolen i Tromsø.

kjempetilbud til studenter

Før deg som studerer teknologi og realfag og planlegger en master

Som studentmedlem får du mange fordeler:

- Gratis kurs og arrangementer på lærestedene
- Hjelp til jobbsøking, ansettelse og riktig lønn
- Gratis forsikring (ulykke, PC eller innbo)
- Teknisk Ukeblad og Magasinet Tekna

Les mer om fordeler og vilkår på www.tekna.no
Studentmedlemskap koster bare kr 140 pr semester!
Har du spørsmål kontakt dk.nord@tekna.no

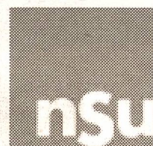

før deg som studerer teknologi og realfag

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

www.tekna.no

STUDENTSTYRET NSU-TROMSØ

Utlysning: Logokonkurransen

Studentstyret er studentene ved Universitetet i Tromsø overste valgte organ. Studentstyret er også lokallag av Norsk Studentunion (NSU) som organiserer rundt 85 000 studenter ved universiteter og høyskoler i Norge. Den daglige driften av Studentstyret forestår Arbeidsutvalget (4 personer) samt en organisasjonssekretær.

Studentstyret NSU Tromsø arbeider nå for å utvikle en egen profil, slik som studentdemokratiene ved de andre institusjonene i landet har gjort. En del av dette arbeidet består i å utvikle en egen logo for Studentstyret NSU Tromsø. Logoene må være brukbar både i farge og svart/hvitt, og må leveres på CD eller diskett samt i papirutgave.

Vinnerbidraget vil premieres med:

- Ett semesters trening på Kraft
- Konsertbilletter fra driv og Studentsamfunnet
- Ett års borgerskap i Studentsamfunnet

For å komme i vurdering må bidragene være oss i hende **senest tirsdag 25. mai 2004.**

Bidrag kan sendes til:

Studentstyret – NSU Tromsø, Hovedgården, 9037 Tromsø

For ytterligere informasjon, kontakt organisasjonssekretær Jostein Fredheim på telefon 776 44202 eller e-post orgsek@sst.org.uit.no

Vil du sitte i denne stolen?

Utopia SØKER

En kreativ, engasjert student til stilling som

Kulturredaktør

Kulturredaktør er 100% stilling ved studentavisa som krever personlig engasjement. Stillingen er betalt med 11 500 kr i måneden. Det er ikke nødvendig med tidligere erfaring eller utdanning, men vi forakter det ikke heller.

En kreativ student med godt øye til stilling som

Fotosjef

En 25% stilling ved studentavisa som betales med 2500 kr i måneden. Krav til søkeren er god befatning med bildebehandling i Adobe Photoshop, og generell interesse for hovedsakelig digital fotografi.

Begge stillingene er et årsverk med 2 måneders oppsigelsesfrist.

Send søknad med CV:

Som e-post: redaktor@utopia.no

Som post: Studentavisa Utopia
Hovedgården, UiTø
9037 Tromsø

Som faks: 77645199
91845151

Spørsmål: 77645901

SØKNADSFRIST: 15.MAI 2004

UCLA aksjonerer mot Taco Bell

Etter at det er blitt påvist ulovlige arbeidsforhold blant Taco Bells tomatplukkere i Florida, har studentene ved University of California – Los Angeles (UCLA) boikottet spiseriet, og krever nå at det forlater deres campus. Ifølge Daily Bruin står Taco Bell i fare for å miste kontrakt med 3 av UCs campus dersom arbeidsforholdene ikke blir forbedret. Dette innebærer blant annet at fastfood-kjeden må hyre inn en tredje part som overvåker prosessen. Hvem lager våre smørbrød?

Sivilingeniører vil ha mest

Ifølge nye tall, er det sivilingeniørstudentene ved NTNU som har høyest krav hva startlønn angår. Kun 81 prosent av de vil akseptere ei begynnerlønn på 280.000 kroner. Handelshøyskolen BI og Norges Markedshøyskole kommer på henholdsvis andre og tredje plass med 65 og 58 prosent. De minst kravstore finner man på Høgskolen i Oslo, der kun 29 prosent vil akseptere ei lønn lavere enn 280.000. Dette skyldes hovedsaklig det store antallet lærer- og sykepleierstudenter.

Historisk sammenkomst

PROSJEKTANSVARLIG Jørn Henriksen Foto DIMA EMELIANOV

Representanter fra 16 land kom sist helg sammen med et felles mål: Å skape "The Tromsø Declaration of Student Rights". Med dette skapte de også historie, hevder arrangørene.

DIMA EMELIANOV

nyhet@utropia.no

Tanken bak konferansen har vært å samle studenter fra konfliktområder for å dra nytte av hverandre sine erfaringer, og på grunnlag av disse få etablert hva som er absolutte rettigheter og legitime krav for studenter, forklarer prosjektansvarlig Jørn Henriksen fra SAIH-Tromsø. Sammen med lokallaget til NSU arrangerte han og Anja Øfsti Uglem i perioden 30. april - 3. mai en konferanse med fokus på studentdemokrati og -rettigheter som trakk til seg nærmest 40 deltakere, hvorav halvparten var tilreisende.

Kollektive rettigheter

Hovedmålet med konferansen var å skape en deklarasjon med internasjonale studentrettigheter, som er gjeldende for alle studenter, i kraft av at de er studenter. Dette er et arbeid som vil ta tid, men det første viktige steget og initiativet

er nå tatt her i Tromsø. Og vi er veldig fornøyd med det arbeidet som er gjort, forklarer Henriksen.

Deklarasjonen vil ifølge han bli distribuert til et utvalg av relevante institusjoner med deres underskrift som hovedmål.

– Har vi noe konkret å komme med, noe å peke på, som for eksempel kollektive studentrettigheter, så har vi en sak, sier Henriksen.

Han påpeker deretter at konferansen, som hadde en total budsjetttramme på 240.000 kroner, bevisst tok sikte på en bred sammensetning av deltakere for å gi eventuelle vedtak størst mulig legitimitet og for å samle mest mulig relevant erfaring og input fra studenter med forskjellig bakgrunn.

– Jo flere har direkte innvirkning på utformingen, jo mer legitimitet får deklarasjonen. Det er ikke for ingenting at vi har samlet studenter fra fire forskjellige verdensdeler, forklarer han.

Sterk kontrast

Denne legitimiteten planlegger arrangørene å bygge videre på. Ifølge Henriksen er et dokument som beskriver legitimt aksepterte studentrettigheter som er gyldig på verdensbasis – en slags "menneskerettighetskonvensjon" for studenter – et viktig steg i riktig retning.

Etter det Utopia erfarer etter å ha vært i kontakt med deltakerne er innholdet i deklarasjonen imidlertid i sterk kontrast med situasjonen i de ulike landene, og vil derfor være svært utfordrende å implementere.

Martha Cazvajalino fra Colombia gjengir en virkelighet fra sitt hjemland der studentorganisasjonene er på kanten med den regjerende makten, og der fengsel, vold og til og med drap er noe studentlederne daglig må forholde seg til.

Også Tedajo Stephen fra Kamerun bekrefter overfor Utopia at implementeringen kan være problematisk.

– Hovedsaklig håper jeg at deklarasjonen vil bringe ny energi til studentene – energi som kan hjelpe de å fremme solidaritet og ikke minst energi til å kjempe. Men det blir en stor, og ikke minst viktig utfordring, å overføre dette til praksis, slår han fast.

Rollespill

Utenom studentrettigheter omhandlet konferansen studentorganisering, studentmobilisering og et rollespill om krisehåndtering. Henriksen synes selv at rollespillet var et av de mest interessante postene på programmet.

– Vi satte deltakerne til å arbeide med en krisesituasjon i et annet land, mens vi introduserte stadig nye problemer i deres egen situasjon. Jeg var selv politi og var med på å arrestere folk.

Andre høydepunkt var Nkululeko Sibandas foredrag om studentmobilisering i Zimbabwe.

– Dette er noe vi ikke er særlig god på i Norge, men som de er svært dyktige på. Vi hadde også gode debatter om demokratimodeller og forskjellige måter å håndtere kriser på, gjengir Henriksen.

– Vi har ikke fått sett på evalueringsskjemaene ennå, men vi har fått svært mange positive tilbakemeldinger. Mange har fortalt at de er veldig glad for at

vi fikk dette til og at de har fått mye igjen. Hvis dette stemmer kan jeg ikke annet enn påstå at

konferansen, som vi har svertet slik for, ble en suksess, sier Henriksen med et smil.

4 om studentrettigheter

Ramil Alyev, Azebardsjan

– Ettersom vi stadig merker et behov for lovfestede studentrettigheter, er dette en svært aktuell og anvendelig deklarasjon, og vil hjelpe et samfunnsområde som er svært utsatt i enkelte land.

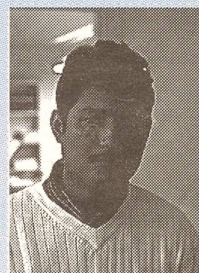
Martha Cazvajalino, Columbia

– Det er svært viktig at studenter blir hørt. I flere land, deriblant Colombia, må studentorganisasjoner tilpasse seg den regjerende makten og risikerer fengsel og til og med drap hvis de kommer på kanten med statsmakten.

Nemanja Luzanin, Serbia

– Det er viktig med bedre studiemuligheter, studentnettverk samt utveksling av erfaringer; Selv om tilværelsen for studenter i mitt land har forbedret seg, trenger vi fortsatt et rammeverk for hva som er våre rettigheter.

Alvaro Saavedora, Nicaragua

– Jeg tror dette vil være det viktigste steget som noensinne er gjort innen studentpolitikk og vil bidra til å bygge et varende nettverk.

Havnet på rett hylle?

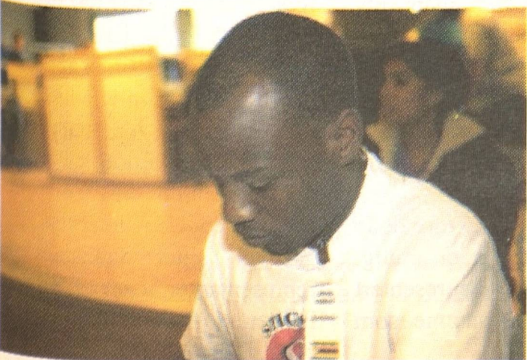
Siste 5 år har ca 850 elever tatt fag hos oss. Et år kan gi deg 8-10 ekstra poeng.

Pris pr fag, inntil totalt kr 36.900 pr år (+ evt lab). Borteboer-stipendet fra lånekassen dekker inntil kr 32.000.

**NORSK
PRIVATGYMNAS
TROMSØ**

www.norskprivatgymnas.no / tlf 7760 1800

Hundre må ta eksamen på nytt

I forkant av og under sensureringen av faget serviceledelse ved Høgskolen i Stavanger ble det begått så mange formelle feil at alle de 101 studentene må ta eksamen på nytt. – Det er svært sjelden at vi må gå til det skritt å kjenne hele eksamenen ugyldig, sier Dennis Aske, juridisk rådgiver for Høgskolen til studentavisa Hugin. – Vi er veldig lei oss for det som har skjedd, men vi har ikke noe annet valg, sa instituttleder, Dag Jenssen, til studentene ved Høgskolen.

Cand.mag.'ere raser

Masterstudenter med cand.mag.-grad raser mot at de mister 50 000 kroner i ettergivelse av lån, skriver Universitas. Overgangsordningen som etter reformen gir hovedfagsstudenter 50 000 kroner i ettergivelse av studielån, gjelder ikke for masterstudentene med cand.mag.-grad enda de har like langt studie og like stort lån. Nå organiserer universitetsstudentene i Oslo seg mot dette. – Det har blitt hevdet at ingen skal tape på omleggingene, men vi taper jo virkelig, sier en student.

MØTET ER SATT: Sikkerhetsrådet i aud.max lytter oppmerksomt til den enes tale.

Foto SIAN O'HARA

Drømmen om diplomatiet

Bordet er sirkelformet. FN flagget henger fra tribunen. Delegasjonene snakker sammen lavt og internt, og det er høytidelig og spent stemning i rommet. Det er klart for møte i Sikkerhetsrådet.

PERNILLE DEHLI

pdehli@online.no

SIAN C. O'HARA

sian@utropia.no

– *The floor is now open to the honourable delegates of the United Kingdom*, annonserer ordstyreren i formannskapet

som troner øverst i rommet. Det er duket for annen og siste dag for FN-rollespillet i Auditorium Maximum. Travle herrer i dress vrirler rundt seg selv og hverandre med hendene fulle av dokumenter. Det hviskes og tiskes, nikkes og pekes på dokumenter som flyter over, og under, de oppstilte bordene som er pyntet for dagen med vimpelflagg av forskjellige nasjoner.

Innføring i stormaktspolitikk

Emnet *Model United Nations* hører innunder Institutt for statsvitenskap og kurssets formål er å skaffe studentene ytterligere innsikt i internasjonale forhold og megling nettopp slik det foregår i FN's Sikkerhetsråd.

Rollespillet arrangeres hvert vårsemester fra og med 2004 i samarbeid med FN-sambandet i Tromsø. I 2001 deltok flere enn 200.000 studenter fra 32 forskjellige land i FN-rollespill.

To eller tre studenter representerer én av de femten nasjoner som i denne perioden har sete i Sikkerhetsrådet og på forhånd har studentene gjennom en semesteroppgave, satt seg inn i deres stats interne forhold og økonomi. I etterkant av semesteroppgaven har de også holdt muntlig fremføring av oppgaven sin for de øvrige kursdeltakere, og nå har de fått et fiktivt scenario til å sysle med: USA har et nytt prosjekt i sikte for å endelig gjøre kål på Al Qaida. Denne gangen hevder USA at terrorismens

hjerne befinner seg i Syria – i tillegg til at Syria også skjuler masseødeleggelsesvåpen. Ikke helt ulikt virkeligheten.

Moralske kontra egoistiske mål

Målet for den enkelte deltaker er å finne en fredelig løsning som gjør verden til en bedre plass å bo, samtidig som man ikke skal gå på akkord med den stats interesser, som man selv representerer. Det sier seg selv at det ikke er enkelt.

Stipendiat Kirsti Stuvøy representerer halve delen av Generalsekretariatet og er såre fornøyd:

– Vi har forsøkt å gjøre dette så virkelighetstro som mulig. De statene du ser representert her i dag, er de samme som

befinner seg i Sikkerhetsrådet denne perioden. Denne uken har faktisk Tyskland formannskapet i Sikkerhetsrådet – og slik har vi ordnet det også. Oppgaven som vi forsøker å løse her er også ment å være så realistisk som mulig, med sitt utgangspunkt i de for tiden høyaktuelle terrorismetemaer.

Innimellom avbrytes forhandlingene og halve forsamlingen haster ut i gangen. Utopia blir forklart at en stats har bedt Formannskapet om pause og forhandler videre ut i gangen med de stater som er invitert. Akkurat nå er det Pakistan som muligvis blir offer for nok en USA-intervenering. Likevel sitter Pakistans representanter igjen og er ikke invitert i forhandlingene som

Holder igjen 250 studieplasser

NTNU holder igjen 250 studieplasser på siv.ing.-studiet til søkertallene foreligger. Det skal rydde plass for flere flinke studenter på de mest populære linjene. Til studieåret 2004/2005 vil NTNU som tidligere år ta opp 1.475 studenter til siv.ing.-studiet. Men 250 av studieplassene vil bli endelig fordelt først etter at årets søkertall foreligger fra Samordna opptak. Ekstra populære linjer får ekstra plasser. Samtidig er dette et effektivt tiltak for å hindre at NTNU får studenter som er for dårlige, melder Universitetsavisa.

Egen gang for eldre studenter

På grunn av hyppige konflikter mellom studenter med ulik alder, ønsker Studentparlamentets arbeidsutvalg (AU) å etablere en egen gang for eldre studenter. Nå håper AU at de har funnet en løsning som kan tilby flere eldre studenter hybel, men samtidig forebygge potensielle konflikter. – Vi ønsker å anbefale SiO hovedstyre å etablere en prøveordning der man setter av minst en gang i et boligkompleks til eldre studenter, sier velferdsansvarlig i AU Inge Carlén til studentavisa Universitas.

MULIG KONSENSUS: Spania og Storbritannia

Foto SIAN O'HARA

– Nyttig og lærerikt

FN-DIPLOMAT: FN-ambassadør Arne Birger Hønningstad kom til Tromsø for å fortelle om Sikkerhetsrådet og å innlede rollespillet.

Tidligere FN-ambassadør Arne Birger Hønningstad overvar starten på rollespillet.

Han arbeider for tiden i Utenriksdepartementet, men har tidligere vært Norges FN-ambassadør i FNs Sikkerhetsråd da Norge i en toårsperiode tok plass der. Dagen før rollespillet startet i aud.max holdt ambassadøren foredrag om FNs Sikkerhetsråd for de studenter som skulle til pers dagen etterpå. Han deltok også i rollespillet den halve første dagen, i Generalsekretariatet.

– Synes du opplegget slik det har blitt presentert for deg, er reelt sammenlignet med dine egne erfaringer fra Sikkerhetsrådet?

– Ja, det er vel så tett opp til det reelle man kan komme, uten å være i Sikkerhetsrådet selv. Jeg synes det er flott at det arrangeres slike FN-rollespill. Det er en fin anledning til å føle den kompliserte situasjonen som mekling er, på kroppen. I FNs hovedkvarter i New York arrangeres et årlig opplegg som dette for High School-elever fra utvalgte skoler. De forbereder seg før avreise til New York, får omvisning i FN-bygningen

og hver representantgruppe avlegger en visitt på kontoret til landet de skal representere. Rollespillet her blir det riktignok en del høyere nivå på, siden det er studenter på Universitetet som deltar.

– Er dine erfaringer i Sikkerhetsrådet slik at den enkelte stats maktposisjon alene er avgjørende for utfallet i forhandlingene, eller vil også diplomattalentene gjøre seg gjeldende?

– Hehe, det varierer vel litt. Men diplomatiske evner slår inn, ja.

– Som FN-ambassadør tenker jeg at man betrakter verdensproblemer fra en annen vinkel enn fra trygge Norge. Synes du at den jevne nordmann overhodet har belegg for å mene noe om for eksempel USAs stadige invasjoner?

– Ja, det synes jeg! Norske medier er meget gode på å få frem et nyansert bilde, og nordmenn flest er svært godt informerte, sammenlignet med for eksempel amerikanere.

SIAN C. O'HARA

sian@utropia.no

foregår i gangen.

– Neida, det går riktig vei, bedyrer Pakistans diplomater, Tanja Belinda Andersen og Marthe Olsen, med et smil.

De har bestemt seg for å føre en nøytral og sikker linje, selv om Pakistan fornærmelig nok ble referert til som en sikkerhetsstruende atommakt i åpningstalene. USAs representanter springer bena av seg, inn og ut fra forhandlinger i gangen, og det gjør også Bård Hekland fra FN-sambandet i Tromsø, som utgjør den annen halvpart i Generalsekretariatet.

Han er mildt sagt henrykt:

– Dette er virkelig bra! Jeg har vært med på å arrangere dette før også, men ved et universitet blir det naturlig nok et høyere nivå i tillegg til at de har fått lang forberedelsestid, så man kan si at dette er en litt mer grundigere variant.

Krevende

Robert Olsen, som holder på med en bachelorgrad i statsvitenskap er også fornøyd:.

– På forhånd trodde jeg at jeg hadde forberedt meg godt, men i selve situasjonen blir

man virkelig klar over sine begrensinger. Det er et veldig høyt nivå, og noen takler den pressede situasjonen bedre enn andre. Det at språket er engelsk forenkler ikke akkurat utfordringene, forklarer Olsen.

Omsider kommer man frem til en resolusjon som vedtas. USA går med på å ikke invadere, mot at FN sender inn våpeninspektører og fredsbevarende styrker settes inn for å kontrollere grenseområdene mellom Syria og Irak. Et verdensproblem ble løst i Aud.max i dag.

EKSLUSIV FORSAMLING: Noen må pent sitte igjen når det inviteres til forhandlinger ute på gangen.

NEWSBRIEF - THE STUDENT BOARD wants to introduce parking wafers to lock out hospital employees from the parking lot. But it seems like the idea may never leave the planning stage, since the administration cost of such an arrangement is too expensive. The hospital has 1880 employees, and the university 6500 students. The parking capacity of 1300 vehicles therefore encourages chaos and disorder. – It is time something is done, as it currently is hopeless to find parking space, says law student Monika Nilsen.

THE WEB-SITE of the University of Tromsø is regarded as the best in a test among the homepages of six different educational institutions. The magazine Kapital, which conducted the test, points out that the pages are quite well arranged, and give a good survey of all the faculties. The freshman students, however, are not satisfied, and 37 per cent found it difficult to acquire the information they needed. – We shall improve to become more user friendly, remove the academic language, and think like journalists, says the project leader Sigrun Høgetveit Berg.

Inviterer til fadderkurs

Studenttinget ved Høgskolen og Studentstyret ved Universitetet oppfordrer studenter til å slå et felles slag for nykommernes trivsel.

ANDREAS MYRVOLD
amyrvold@student.uit.no

Studentstyreleder Vegard Stokland og Studenttingets leder Espen Dybvik har valgt å samarbeide med studentpresten og Studentenes Sosialtjeneste for å bevisstgjøre fadderne på at de nye studentene kan ha det tøft rundt seg. – Det er mange som flytter hjemmefra for første gang, og det er viktig for trivselen at de har et sosialt nettverk, hevder Stokland.

Sosialt

Kurset, som starter den 12. mai, går over 2 kvelder og kommer til å ta til sammen omtrent 5 timer. Utover det er det opp til hver enkelt fadder hvor mye tid de vil bruke med studentene. Det

kan være fra 15 til 200 timer, alt etter hvor godt gruppen fungerer. Hvis det fungerer godt, holdes kontakten naturligvis lengre.

– Det viktigste er å være åpen for, og å tørre å komme i kontakt med nye folk, mener Stokland, og understreker at faddergruppene skal være demokratisk organisert, det vil si at fadderbarna må få være med å bestemme aktivitetene gruppa gjennomfører, om de har spesielle ønsker. – Det vi ønsker er gode folk, rett og slett.

Tettere samarbeid

Leder i Studenttinget, Espen Dybvik, forteller at de har jobbet stadig tettere med Studentstyret ved Universitetet, og det var derfor naturlig å utvide samarbeidet et felles fadderkurs. Høgskolen har så langt lyktes

SYVENDE FADDER I HUSET: Studentstyreleder Vegard Stokland er fadder på syvende semester til høsten.

best i rekrutteringen. – Vi har et enklere og mer oversiktlig system, som er lett å forholde seg til. Til tross for dette blir

det stadig vanskeligere å få tak i folk til fadderoppgaven, kanskje på grunn av kvalitetsreformen, foreslår Dybvik, og legger til

at Høgskolen har laget en egen håndbok for faddere, med gode råd og tips til aktiviteter.

Best på web, mener "Kapital"

I en test av nettsidene til seks lærersteder kommer Universitetet i Tromsø best ut, men til tross for dette er studentene frustrert.

KAI MAGNE MELHUS

kmmelhus@online.no

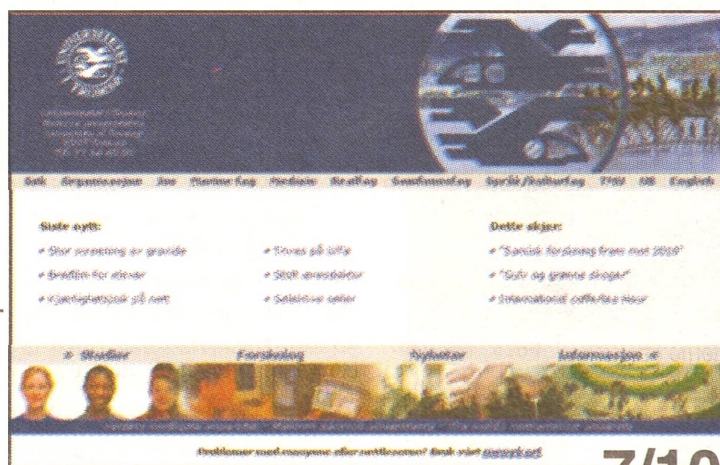
– Det er veldig hyggelig at vi kommer så høyt opp i testen. Spesielt fordi vi la om nettsidene for bare halvannet år siden, jubler informasjonsdirektør Morten Thoresen.

Universitetet i Tromsø danner ut hjemmesidene til Idrettshøgskolen, Landbrukshøgskolen, NTNU og Handelshøgskolen i Bergen. Bare BI kommer poengmessig likt ut med UiTø. Det er imidlertid svært jevnt mellom de seks lærerstedene.

Dårlig design

I vurderingen av nettsidene til UiTø skriver Kapital blant annet:

– Universitetet i Tromsø er

satt sammen av flere fakulteter, inkludert Norges fiskerihøgskole, og dette mangfoldet gjør at det for en fersk bruker ikke er like enkelt å få en komplett oversikt over hva studiestedet tilbyr. Dette løser imidlertid universitetet meget bra, og tilbyr det vi kan kalle en studieoversikt i to formater. Designen trekker imidlertid ned helhetsinntrykket.

– Grafisk stiller ikke Universitetet i Tromsø blant de fremste, og hvis man er vant til å bruke nettsted der design

prioriteres høyere, faller Tromsø litt gjennom.

Frustrerte studenter

Til tross for hederlig omtale i Kapital, er mange av studentene frustrerte over ikke å finne frem til relevant studieinformasjon. En spørreundersøkelse blant førstesemesterstudentene viste at hele 37 prosent mente det var vanskelig å skaffe seg all den informasjonen de mente de trengte.

– Nettsidene skal bli

bedre, lover Sigrun Høgetveit Berg, prosjektleder i "Bedre studieinformasjon på nett".

Prosjektet har som mål å strømlinjeforme informasjonen som blir lagt ut fra de ulike enhetene.

– Vi har brukt mye tid på den tekniske biten. Nå skal vi bli bedre på brukervennlighet. Vi vil ha vekk det akademiske språket og heller tenke som journalister.

Informasjonshierarki

– Hvilke råd har du å gi til studenter som har problemer med å finne frem på nettsidene?

– Følg lenken "studier" på startsidene. Da kommer du til studietorget, som er inngangsporten til det meste av informasjon for studenter. Bruk gjerne 15-30 minutter på å gjøre deg kjent med strukturen.

Martin Engebretsen, førsteamanuensis i norsk språk ved Høgskolen i Agder, er en av Norges fremste eksperter på presentasjon av informasjon på web. Han gir følgende forklaring på hvorfor mange studenter har

vanskeligheter med å finne frem på nettsidene.

– Det har noe med det som kalles informasjonshierarkier. Å presentere store mengder informasjon på et lite grensesnitt er en stor utfordring. Vi har det samme problemet her. Det finnes ingen lettvinne løsninger, sier Martin Engebretsen.

Kapitals vurdering av UiTø nettsider etter 9 kriterier (0 er dårligst, 10 er best):

- Organisasjonskart - 7
- Faglig studietilbud - 9
- Søknadsskjema - 6
- Generell kontaktinfo - 7
- Kontaktinfo personlig - 8
- FAQ - 5
- Studentorganisasjoner - 8
- Internasjonale partnere - 5
- Studentmiljø - 10

JUST A MONTH before the exams in the introductory medical course, the valid curriculum is finally confirmed. On top of that, the lectures in January began one week to late, and the complete timetable was not ready until the middle of February. The students are upset, and their representative Gry Tanum aims to clean up the mess. – Even some of the lecturers have given signals that they are equally frustrated, and they too suffer from the lack of information sometimes, explains Tanum.

IN THE CASE OF travel scholarship with age restrictions, international students with limited means may run aground in Tromsø, fears the president of the ISU-Tromsø, Nina Rojina. Changes in the prescriptions, which according to Rojina are new this year, mean that the travel support of up to 7000 NOK, will be taken away for students over 25 years of age. – The consequence may be that quota students choose other cities that are cheaper to get to, instead of Tromsø, for instance Oslo, says Rojina.

PAGE 4 - TRANSLATED

Affected by scholarship restrictions

(See page 4 for original) **In case of a travel scholarship with age restrictions, international students with limited means may run aground in Tromsø, fears the president of the ISU-Tromsø, Nina Rojina.**

According to the loan office prescriptions for the school year of 2003-2004, only students that are born in 1978 or later, have a right to travel scholarship. Changes in the prescriptions, which are new this year, mean that the travel support of up to 7000 NOK, will be taken away for students over 25 years of age. International students will also be affected.

Paying from their own pocket

President of the International

Students Union - Tromsø, Nina Rojina, is very concerned about this. She fears that a number of international students with limited means will run aground in Tromsø after finishing their studies this spring.

– The new prescriptions take away the right to a travel scholarship for students over 25 years. This means that the distance Tromsø-Oslo must be paid out of their own pocket, and that is critical for many, Rojina points out.

According to her, the students from development countries, Central- and Eastern- Europe, also called quota-students, are both the most vulnerable and the most affected group.

– It's a bit of a paradox – quota students are affected because they often have many years of studying and some working experience behind them, and therefore they are a bit older. But at the same time they come from poor countries, and since the

tickets from Tromsø to Oslo often are more expensive than those from Oslo to their homeland, this is a very heavy expense for many, says Rojina.

She has already received inquiries from a number of international students that has not budgeted with travel expenses, and that by now is quite desperate trying to gather money for their ticket home.

– Many of the affected students have an entrance letter, which states that the ticket to Oslo will be covered with up to 1.915 NOK, and we regard this as a promise that have to be kept, says Rojina.

The letter, which is held by quota students that began their studies at UiTø the fall of 2002 or earlier, does not mention the age limitation for travel support. Clear information about an altering of the prescriptions has neither been distributed to the most affected, informs ISU-Tromsø.

Expects reactions

Rojina views this as something that may turn in to a problem for Tromsø as a college town, if effective efforts are not made. – The consequence may be that quota students choose other cities that are cheaper to get to, instead of Tromsø, for instance Oslo.

ISU now tries to work out the problem with Norsk Studentunion (NSU), in the best way possible. Among other things, they will address principal Jarle Aarbakke, and await reactions.

– He will discuss this with the University- and college council, claims chief of welfare of the Student Board, Hans Eivind Dalsbø, and hopefully this will result in signals to the Government of the redundant situation.

Translated by
ANDREAS MYRVOLD

Sommerjobb i sommerland

The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE) er et utvekslingsprogram for realfags- og teknologistudentene. De tilbyr studierelevante sommerjobber til flittige bier.

ANDREAS MYRVOLD
amyrvold@student.uit.no

Utvekslingsansvarlig

Therese Ahlen arrangerte informasjonsmøte på Driv 29. April, og forteller at det ennå fins muligheter for å kaste seg på opplegget, selv om de fleste nå er godt i gang med forberedelsene til å reise dit pepper'n grov.

– Vi har fremdeles en del ledige jobber, men siden søknadsfristen har gått ut for en stund siden, er det snakk om restplasser. Det er ennå en relevant sommerjobb for 2. eller 3. års studenter i farmasi i Budapest i sommer, for eksempel.

Fra Norge reiser det til sammen 100 studenter. 11 av disse reiser fra UiTø, og dette er en relativt stor andel, skal vi tro Ahlen.

– Vi er godt fornøyd, med tanke på at de andre universitetene i Norge tross alt er en del større.

Utenlandsoppholdet varer i fra 5 til 10 uker, og studentene skal representere UiTø i USA, Tunisia, Hong Kong, Tyskland, Tsjekkia og Malta. Der kommer de til å arbeide med teknisk relevante jobber, for eksempel innen bioteknologi og i IT-bedrifter. Lønnsutbetalingene ligger på det gjeldene lands nivå, og reisen betaler de selv. Ikke akkurat en gullgrube, men studentene fortviler ikke.

– Mange av de som reiser er mastergradsstudenter, som må ha denne erfaringen før de begynner på diplomoppgavene sine. Ahlen forklarer at det ikke er så lett å få slike sommerjobber i Norge, så selv om det neppe blir noe stort økonomisk utbytte, ser de fleste på dette som en gyllen sjanse til å utfolde seg.

– Det er opplevelsene og praksisen som teller, avslutter hun.

Lov og rett i Genève

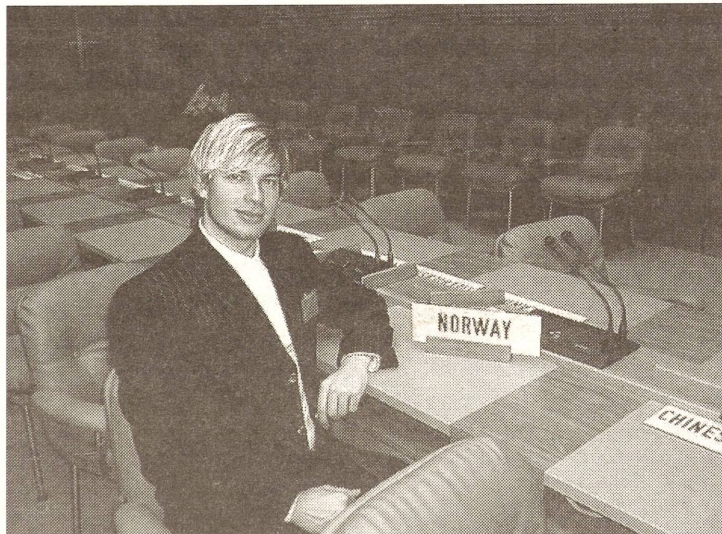
Tromsølaget okkupert intet mindre enn en 6. plass i ELSAs internasjonale prosedyrekonkurranse som gikk av stabelen i Genève. – Vi er kjempefornøyde, smiler Korneliussen og Emaus.

SIAN C. O'HARA

sian@utropia.no

Jusstudentene Maria Korneliussen og Vegard Emaus er atter en gang tilbake i Tromsø etter å ha imponert stort, denne gang i Genève (og Hilde Ruus, som utgjør tredjemann på laget, er formodentlig i Bergen). Hele 16 lag deltok i den engelskspråklige konkurransen i internasjonal handelsrett. Londonlaget stakk av med seieren, Australia fikk 2. og 3. plass, og dernest kom Malta og Tyskland, før det norske laget som tok 6. plass.

– Det har vært utrolig lærerikt og morsomt. Vi har pløyd gjennom enorme mengder stoff i forbindelse med konkurransen, men nå er det tid for å begynne

GALLOPERER IGJEN: Paragrafrytterne fra Tromsø slo til med en 6. plass i Genève.

Foto PRIVAT

på penum. Heldigvis har vi ikke eksamen før til jul, men sommeren ofres nok på bøkene.

Galant takling av språkbarrieren

– Dere har åpenbart gjort en god jobb – for flere av de andre lagene

var jo morsmålet engelsk?

– Ja, vi vant for eksempel over laget fra New York. De andre lagene hadde dessuten en skokk med veiledere med i bagasjen – til og med professorer fra deres respektive universiteter fulgte med på lasset. Vi skilte

oss nok litt ut der vårt lille følge kom traskende. Dessuten besto også de fleste andre lagene av postgraduate-/dr.gradsstudenter, og vi går jo 2. avdeling.

– Har dere fått mye hjelp fra staben ved juridisk fakultet i Tromsø?

– Vi har fått en masse veiledning fra Jon Christian Fløysvik Nordrum i 4. avdeling – og vil gjerne benytte anledningen til å takke ham! I tillegg har vi blitt sponset av advokatfirmaet Simonsen Føyen; blant annet med turer mellom Tromsø og Bergen slik at vi har kunnet fortsette samarbeidet med Hilde Ruus, etter at hun flyttet dit etter nyttår.

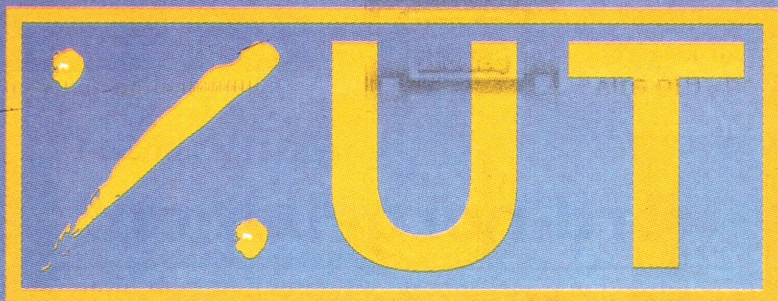
Dommereksaminering

Prosedyrekonkurransen i Genève ble arrangert i to omganger hvor man representerte anklager i den ene, og forsvarer i den andre, men med samme oppgave i begge omganger.

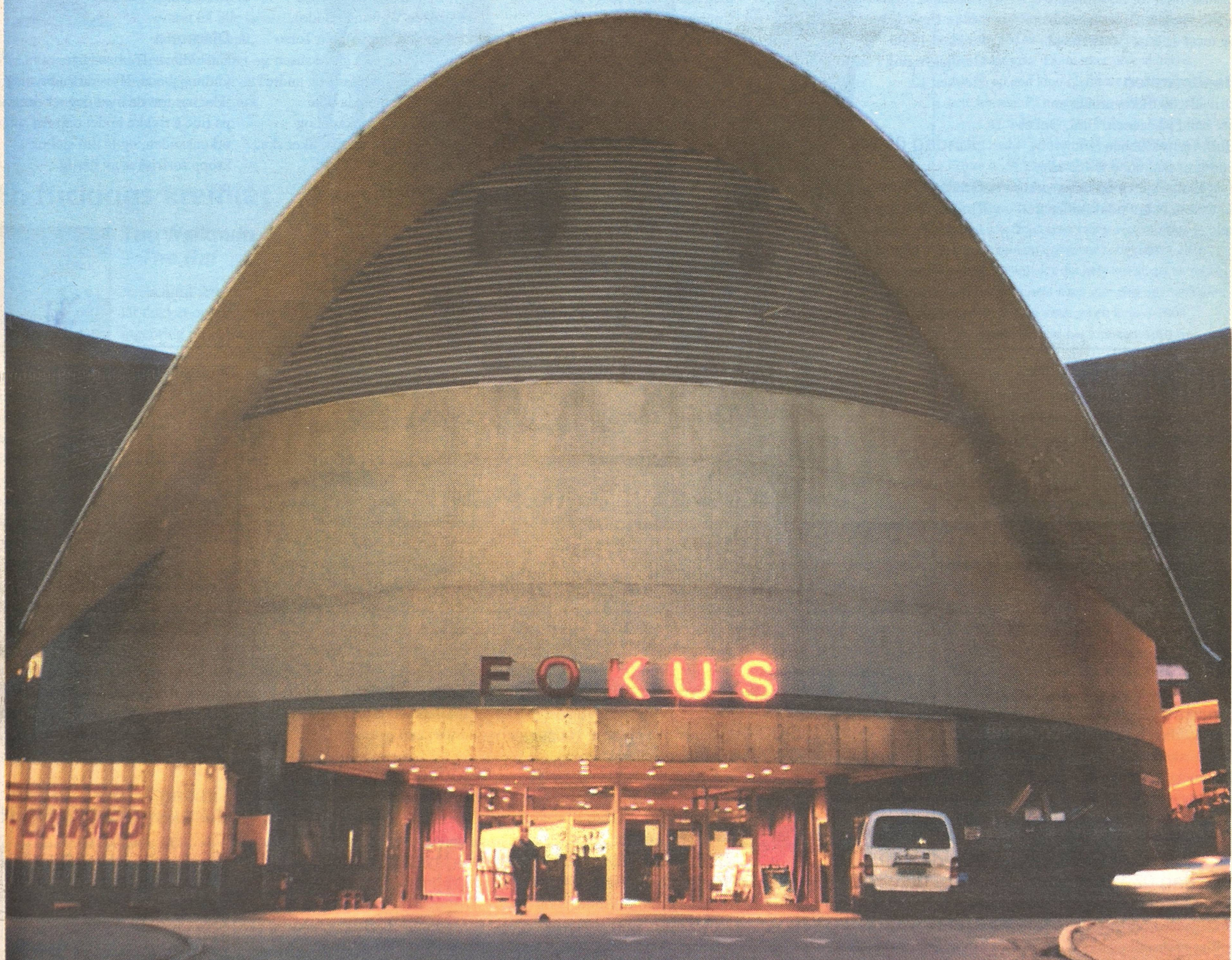
– Dommerne var nitidige og bombarderte med spørsmål når de skjønte deltakerne var på tynn is. Men det gikk bra.

Vel tilbake i Tromsø bør Emaus og Korneliussen puste fornøyd ut med fantastiske prestasjoner og innsatser – og ikke minst en strålende medalje på CV-en.

til neste år skal vi...

UTROPIA • NR. 7 • 5. MAI 2004 • UKE 19 • 29. ÅRGANG

"The End" for Fokus s. 8-11
Et smertens barn s. 8

Hundepatruljen s. 10-11
Siste buss hjem s. 12-13

Foto ERIK KASPARTU

Hva skjer?

Eivind lurer...

Er det arrangementer du vil ha med på Nord-Norgebanen?

Mail: kultur@utopia.no

mens vi venter på nord-norgebanen

konsserter

Onsdag 05.05

Badger

Kaos. Lokale helter sprer om seg med lystig og melankolsk popmusikk.

Torsdag 06.05

Sweatmaster/Nikkeby Lufthavn Blå rock cafe. Sikre kilder på Blårock vil ha det til at dette bandet er det tøffeste fra Finland siden Matti Nykänen. En intens soulutgave av MC5 blandet med den gale stesønnen til Angus Young og Jon Spencer. Nikkeby Lufthavn er, for de som ikke måtte vite det, Tromsøs tøffeste og mest erfarne garasjeband.

Bandmaraton

Driv, 21:00. Ikke mindre enn fire band på scenen. Grål, Onkel Huff, Herreklubben Schnytt og Ludium, skal underholde alle nysgjerrige sjeler. Så langt virker dette som et bra tiltak, siden det hele er gratis.

Fredag 07.05

Tungtvann

Play, 23:00. Med øl. I forkant arrangeres en alkoholfri variant for den yngre garde, klokka 19:30.

Dover Beach

Tromsø kunstforening, 19:30. Kammerkonsert.

Lørdag 08.05

Fullt på Høyde fyller 15 år Det blir et fengende teatralisk og musikalsk jubileumsshow i Aud. Max., Hovedgården, UiTø fra klokken 15.00. Geriljasynging i sentrum fra klokken 12.

Søndag 09.05

GospelCompagniet

Tromsø Domkirke, 19:30. Hainn Jardar og gjengen avslutter turneen i Tromsø. Som alle gospelentusiaster vet, er dette et Compagni som hever seg over andre Compagnier, når det

kommer til å synge bra.

Torsdag 13.04

The Defectors

Blårock cafe. "Vi snakker her om puristisk old school garasje med farfisa, primalskrik, grisete gitarer, barske solbriller og låter om knuste hjerter og ølflasker", melder Egon Holstad

Conseption/Thomas Franck

Teaterkafeen, 21:00. Svenske med saksofon, backet av Conseption. Arrangør er selvfølgelig Tromsø jazzklubb.

Bjørn Berge

Driv, 20:00. Strengemannen har nylig gitt ut ny skive, St.Slide, og den har fått gode kritikker. Så da må han ut å vise seg frem igjen.

Lørdag 15.05

Fucking North Pole Festival (FNPF)

Driv, 21:00. Punk-kveld med

The Reilly Express (Trondheim), Stuntface (Wales), Karushi (Tyskland). Energi og attitude fra hele det vide Europa.

Dansegalla

Rica Hall, 20:00. Antakeligvis det perfekte vorspiel til FNPF, 17 mai og date med svigermor. Ingen ringere enn Unit Five og S(k)akarina skal spille opp til swing og hæla i taket.

Søndag 16.05

Fucking North Pole Festival (FNPF)

Driv, 21:00. Ska-kveld med Dread Men Walking (Bodø), Ska Patrol (Tromsø), No Torso (Oslo). Det her ska gjøre susen for skarene av ska fans og andre skapninger som enda ikke har kommet ut av skapet og innrømmet at de faktisk liker ska. Ska er bra, hurra!

Mandag 17.05

Speidertoget

Tromsø sentrum og omegn, 07:00. Pur unge og morgenfriske musikanter sørger for å holde liv i nachspielet, eventuelt banke liv i tømmermenn og andre syvsovere. Dette går du simpelthen ikke glipp av. Hurra!

Bronco Busters

Kaos. Jentebandet som prøver så godt de kan.

Onsdag 19.05

Diamond

Cafè Circa. Tromsøs nye yndlingsband. Hvis du endålytung ikke har fått de med deg, er det på tide å trekke hodet opp fra ørkensanden, og la din sjel og kropp forfriskes av herlig pop.

film

Fredag 07.05

Van Helsing

"The league of extraordinary monsters" jaktes ned av Van Helsing, i Hugh Jackmans (X-

men) skikkelse.

Tur & retur

Barnefilm om to unge dobbeltgjengere som bestemmer seg for å bytte liv.

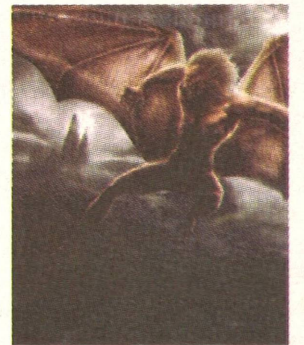
Lørdag 15.05

The filth and the fury Driv, 20:00. Filmklubben og FNPF varmer opp til punk kveld med dokumentaren om Sex Pistols.

Søndag 16.05

24 hour party people

Driv, 20:00. Filmklubben og FNPF. Historien om Ian Curtis og Factory records.

diverse

Onsdag 05.05

Festivalkafè

Blårock kafè. Med muligheter for å vinne billetter til sommerens musikkfestivaler. Quiz og utfordrende DJs akkompagnerer øldrikkinga.

Torsdag 06.05

Spillklubben

Bodegaen, 17:00. Spillklubben spiller brettspill og slikt.

Fredag 07.05

Fredagskafè

Bodegaen, 18:00. Forfilmen i kveld er Wallace & Gromit, mens Jonny Vang fyres opp i 21-tiden.

Lørdag 08.05

Cuba Libre

Teaterkafeen, 22:00. Salsaopplegg. For de som trodde at dette var Norges frigjøringsdag.

Mandag 10.05

Jonas Gardell

Rica Hall, 19:00. Multitalentet fra Sverige lirer av seg festligheter i sitt såkalte stand-up show.

Tirsdag 11.05

TIL vs. Rosenborg Alheim stadion, 18:00. Galskapen som ingen ende vil ta ruller videre forkledd som en lærkule, og det skal bli spennende å se om hjemmelagets

så langt overraskende statistikk kommer til å få seg et stangskudd for baugen, eller om trønderne må dra slukbartet hjem.

Onsdag 12.05

Stein i lomma

Lillescenen, Kulturhuset, 19:30. Reprise på suksessen til herrene Kristian Fr Figenschow jr. og Ketil Høegh. God kritikk og publikumsoppmøte deretter har forfulgt denne forestillinga siden 2002.

Festivalkafè

Blårock kafè. Med muligheter for å vinne billetter til sommerens musikkfestivaler. Quiz og

utfordrende DJs akkompagnerer øldrikkinga.

Fredag 14.05

Bob Marley dag

Cafè Circa. Hyllest til den avdøde legenden, som krysset over Styx 11.mai 1981. Med andre ord en slags feiring av hans 23 år og 3 dagers dødsdag.

Bittebittelille 17.mai dag

Feiring av at det er 189 år og 362 dager siden grunnloven ble underskrevet på Eidsvold.

Fredagsquiz

Driv, 20:00. Har du ikke noe bedre å gjøre, får du se å stable hjernecellene på barken og møte

opp på driv i god nok tid til å få ståplass.

Tirsdag 18.05

Musikkquiz

Cafè Circa. De resterende musikknerder som fremdeles ikke har funnet fram til Circa, må samles i et felles løft, og ta ansvar for å ytterligere rive det musikkjournalistbefengte laget Vågal Kommune ned fra quiz tronen. Hegemoniet må få en slutt.

DVD-spilleren

Poison Ivy (1992)

Rik, misfornøyd, stygg tenåringsjente (Sara Gilbert) treffer og forelsker seg i fattig, traumatisert, sexy tenåringsjente (Drew Barrymore). De blir selvfølgelig bestiser og tatoverer seg og drikker sprit. Den fattige, traumatiserte, sexy jenta flytter inn i riking-huset til den rike, misfornøyde, stygge tenåringsjenta. Moroa starter når den fattige, traumatiserte, sexy tenåringsjenta bestemmer seg for å innta rollen som den rike, misfornøyde, stygge tenåringsjentas tidligere fantastisk vakre - nå døende mor.

G.B.D.

Tic Tac (1997)

Jeg hadde hørt at Tic Tac skulle være en vellykket svensk variant av Pulp Fiction og Short Cuts, men fant raskt ut at sistnevnte ikke kunne måle seg med denne filmen. Tic Tac skildrer en rekke personer i bisarre situasjoner, og disse situasjonene snirkler seg inn i hverandre på pussig vis. En ung gutt vil brenne ned skolen, en forelsket skinhead vil la håret gro og en politimann blir kriminell i et desperat forsøk på å kapre en leilighet. Men tilfeldighetenes spill er uransakelige, og ingenting er som det synes ved første øyekast.

L.M.H.

Sjøsprøyt

The End

La meg først gjøre det klart. Jeg kunne, og kan fortsatt ikke, fordra Fokus Kino. I de snaut 10 månedene jeg har bodd i Tromsø har jeg hatt et stormfullt og anstrengt forhold til den gamle kjempen. Jeg liker den slett ikke. Den er en arkitektonisk vits og et hån mot alle som elsker film på kino. Knapt nok kan den vel kalles kino. Snarere er den et flosshattlignende skrekk-kabinett som tilfeldigvis er utstyrt med scene, lerret og noe som til forveksling ligner campingstoler.

Jeg er riktignok svært fordomsfull og grenseløst storforlangende. Etter noen år i Trondheim blir du raskt bortsjemet med de gode bildene, de deilige setene og den djevelgromme lyden bare Liv Ullmann-salen kan vise til.

Fallhøyden er derfor stor når du flytter til Tromsø – kulturbyen Tromsø – og finner at byens hovedkino i beste fall kan kalles en parodi på en kino. Førsteintrykket var grusomt. Langtidseffekten likeså. Selv er jeg filmfreak på grensen til det kriminelle, og vet å verdsette film i en god kino. Fokus er ikke en god kino.

Hva er en god kino? Kan dette spørsmålet avfeies ved å si at smaken er som baken? Nei. En god kino er akkurat som en god fotballdommer. Du merker ikke at han er der. På en god kino glemmer du tilsvarende hele kinoen. På en god kino synker du ned i setet og forsvinner inn i filmen. Kino, film og bevissthet blir ett. Ikke slik på Fokus. På Fokus er du konstant offer for variabler som forringer utavdegsjøløpplevelsen. Kanskje er det setene, de steinharde, åletrange flysetene. Kanskje lerretet som virker ujevnt eller kanskje nødutganglysene som skriker etter oppmerksomhet. I det hele tatt er det en rekke faktorer som hele tiden gjør deg oppmerksom på at du faktisk sitter på en kino. I 2004 holder ikke det. Da har kinoen utspilt sin rolle.

Og det har den også gjort. For nå er det slutt. 31 år etter åpningen i mars 1973, har den 735 seters store kolossen lagt inn årene, for å ombygges til bibliotek. Endelig, vil jeg si.

Men når alt dette er sagt, innrømmer jeg at det var med et visst vemod jeg overvar avslutningsfilmen *Ringenes Herre – Atter en konge* på Fokus' aller siste visningsdag. Jeg hadde betalt 10 symbolske jubileumskroner for billetten, og merket at øynene ble fuktige da rulleteksten fløt over lerretet. Det skyldtes ikke filmen. Fokus kino har, til tross for sine åpenbare mangler, gitt tusenvis av mennesker filmminner for livet. Den er stor og klumsete, sær og spesiell, javel. Men likevel et samlingssted for film. Som har gledet mange. Nå for siste gang. Det stikker i et filmhjerte.

Men bare litt, og ikke mer enn at jeg med store forventninger ser fram til åpningen av det nye kinoanlegget, som er oppdatert etter alle kunstens regler. Den nye kinoen blir Norges beste. Og den skal kaste glans over TIFF, som nå har forutsetninger for å bli Norges største og beste filmfestival.

Det skjer i januar.
Gled dere!
Det gjør jeg.

Eivind B

Nett-tipset

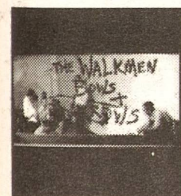
Svaret på alle, absolutt ALLE spørsmål, får du på nettstedet <http://www.alicebot.org/>. Artificial Intelligence Foundation har konstruert en kvinnelig robot som ikke bare er usedvanlig hyggelig å chatte (endog flørte) med, men som også vet svaret på alle livets store spørsmål.

Hva er kjærlighet, hva er rettferdighet og ikke minst: Hva er meningen med livet? Svaret: "Actually, it's twenty-three, not forty-two".

Hva er kjærlighet, hva er rettferdighet og ikke minst: Hva er meningen med livet? Svaret: "Actually, it's twenty-three, not forty-two".

En fuckings kremlåt

The Walkmen – The Rat

Årets hittil feteste låt dukket opp fra ingenting på et David Letterman-Show hin dagen. New York-

kollektivet The Walkmen stjal showet med sin eksplosive opptreden. Tydelig beslektet med band som The Strokes og Franz Ferdinand, er de et av få talentfulle indie-band som faktisk *tør* å lage skikkelig rock. Noe *The Rat* er et guddommelig bevis på. Retro-garage, javel. Men plystrende effektivt, straightforward, skittenmelankolsk og rett i hjertet. Låta er en psycho kombo av propellgitar, keyboard og hylevokal med tilsynelatende ekte desperasjon. Et smell og en blåroyk, og den er klistret på hjernen. For meg the soundtrack of the summer – no doubt! Om du velger å kjøpe hele skiva, *Bows and Arrows*, eller laster låta ned fra nettet driter jeg i; Bare hør den. Nå!

E.B.S

SAUNAKONGER: Surfing the seas of sweat

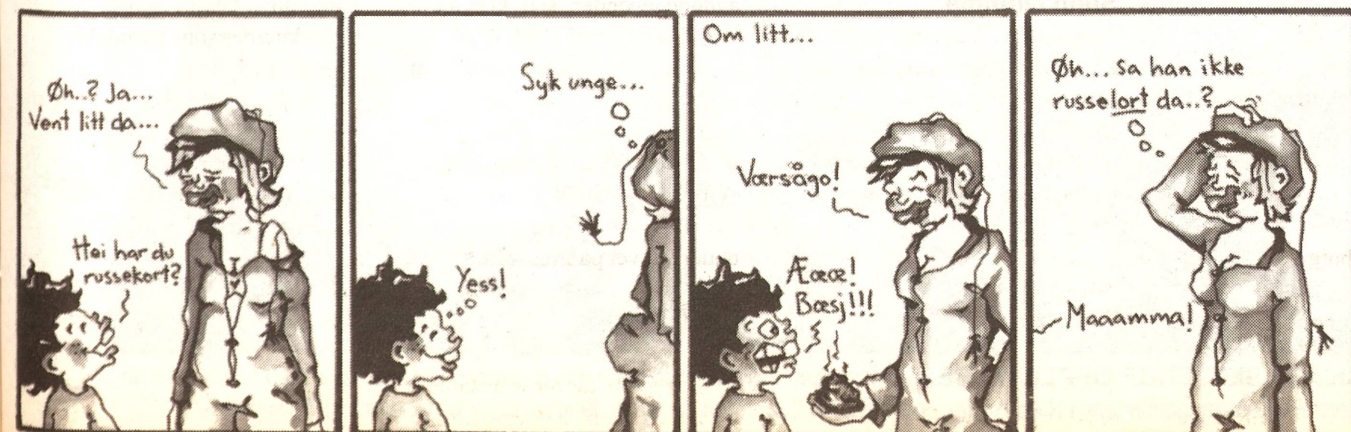
Badstusjefer

konsert Finnene har fostret mange storheter, tenk bare på Harri Kirvesniemi og Leningrad Cowboys. Nå er det Sweatmaster som gjelder, slik det alltid er med band som spiller på Blårøck. Platepusher Egon Holstad mener dette er "En eksplosiv trio som på uforståelig, mesterlig vis forener alt det tøffe i AC/DC og Blues Explosion samtidig som de

selvsagt pakker inn det hele i en solid dose badsturøkt, knivstukket, finsk galskap supplert av energien til MCS". Gjengen fra Turku har fått gode kritikker i blant annet NME, Rock Sounds og Kerrang, foruten å ha blitt spilt en del på ymse radiokanaler. Det blir sikkert gøy.

ANDREAS MYRVOLD

tegneserien - Linn Iril Hjelseth

Ukas Homer

– Kill my boss? Do I dare live out the American dream?

– Homer Simpson

Aggressive partymennesker

Fucking North Pole Festival arrangeres for 7. gang, og mange begynner å miste tellinga. 15 og 16 mai går den halvårlige festivalen av skaffet.

ANDREAS MYRVOLD

amyrvold@student.uit.no

Musikk Festivalsjef Robert Dyrnes sammenlikner festivalmoro med bursdagfeiring. – Akkurat som det er kjedelig å feire bursdag bare en gang i året, blir man lei av å vente så lenge mellom hver festival.

Løsningen er altså å arrangere en festival i halvåret. Forrige FNPF gikk av stabelen i september 03 og var en suksess. Den gangen som nå og alltid var det punk og ska det dreide seg om, og denne gangen er bandene oversiktlig organisert i en punk-kveld, og en ska-kveld. Til sammen 6 band er klare for vårens happening, og her fins både kjente, og mindre kjente band. Årets headliner er The Reilly Express, og spiller i følge Dyrnes rask og frenetisk garage punk-rock. De gjestet byen i februar og må vel kunne anbefales. Walisiske Stuntface er også tilbake og er aktuell med plata *The Incredible unstoppable titan of terror*. Gitarist James er vel kjent for folk flest gjennom Boligmeqleren Krogsveens annonser. De

GOD KOREOGRAFI: The Reilly Express

Foto Andreas Myrvold

ga jernet sist og vil garantert gjøre det denne gangen også.

Mest spente er vi kanskje likevel på tyske Karushi. Vi vet jo at Tyskland ikke har spesielt godt rykte på seg når det gjelder rock, men Dyrnes lover et attraktivt liveshow med bandet som spiller en blanding av tungrock og hardcore. Frontfiguren bærer navnet Madness, og lever visstnok opp til det. I så fall kan det jo absolutt bli en interessant opplevelse. Fønixen av Misvær Ska Forening, Dread

Men Walking, spiller på 16 mai, i følge festivalsjefen en god tradisjon.

Han vil imidlertid ikke ut med hva som er hans festival favoritt. – Jeg liker alle banda, og det er vanskelig å skulle velge seg en favoritt, bedyrer Dyrnes diplomatisk. – Festivalmenyen er komponert ut i fra band man liker, og jeg liker begge musikkstiler godt.

Film og merch

I tillegg til masse musikk har FNPF

samarbeidet med filmklubben for å skape en god ramme rundt festivalen. *The filth and the fury* og *24 hour party people* skal rulle over lerretet på henholdsvis lørdag og søndag.

– Dette er noe vi har tenkt på lenge. Filmene begynner klokka 20 begge dagene, og er ment som et vorspiel til konsertene. De skal vises i 4.etasjen, der filmklubben alltid viser sine filmer, og inngangen er gratis. *The filth and the fury* er dokumentaren om Sex Pistols, mens *24 hour party people* handler om musikkbransjen i Manchester fra og med Sex Pistols og frem til house miljøet på 90-tallet.

Dyrnes lover også at merchandise vil bli å få kjøpt på festivalområdet, som seg bør. – Det er jo en selvfølge. Vi kommer til å ha gensere, plater og buttons, hovedsaklig av banda som spiller. På sikt håper vi å få utvidet tilbudet, slik at man kan få tak i plater av band som ikke spiller på festivalen også.

Og for de som frykter russeren?

– På Driv er det forbudt med uniformering, med unntak av de ansatte. Det gjelder ikke bare Russ, men også mc-folk, militære og andre grupper. Grunnen til det er at folk har en tendens til å oppføre seg annerledes med uniform; da er det liksom andre regler som gjelder. Russen vil bli bedt om å henge fra seg russeadressen i garderoben, forsikrer Dyrnes.

Da skulle ting være i boks.

– Siste sjanse folkens!

Etter labert fremmøte på første oppstartmøte, har du nå en siste mulighet til å sikre deg lukrative posisjoner under UKA 2005

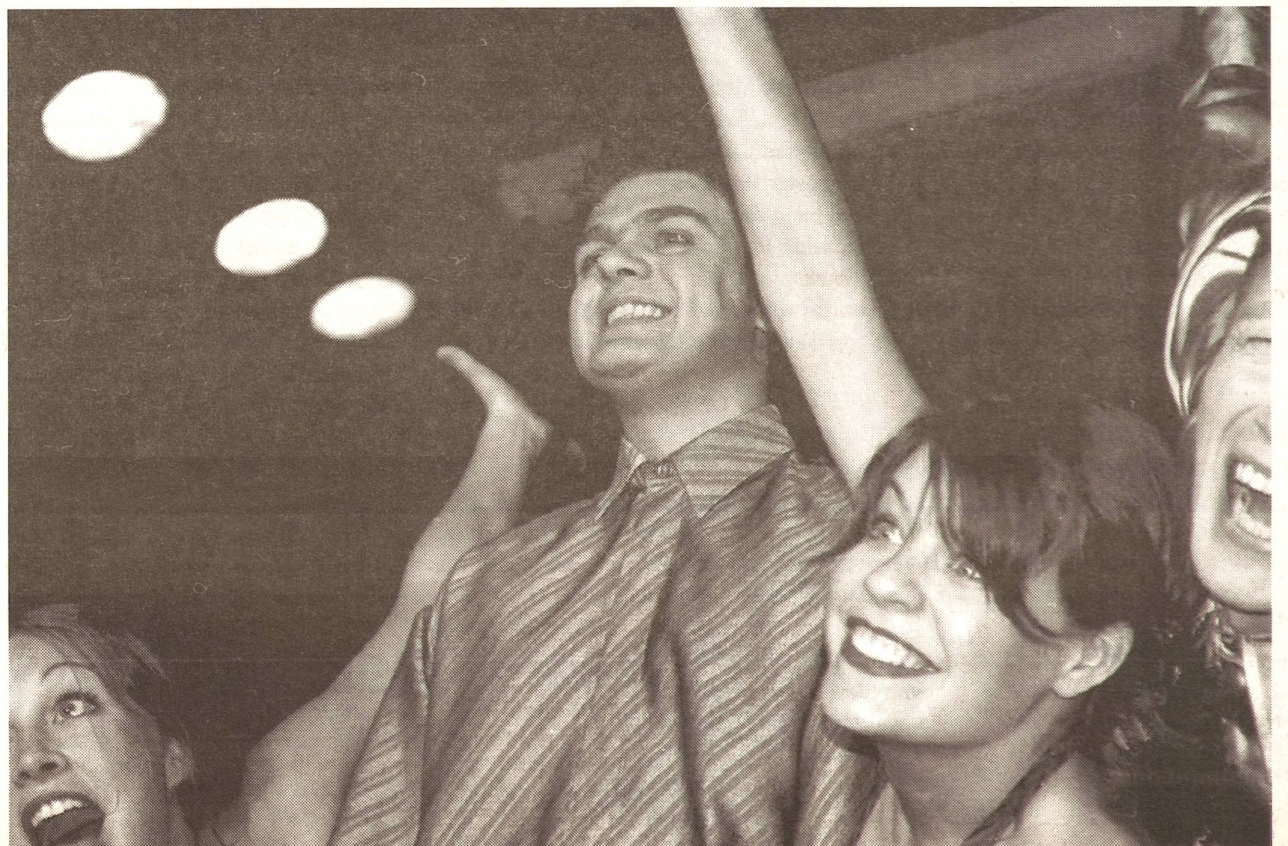
Tirsdag 11 mai er den nye datoen. Stedet er Driv og klokkeslettet 18.00. Kjetil Karstad, president i Studentsamfunnet i Tromsø ber til høyere makter om at det kommer mer folk enn på det forrige oppstartmøtet for UKA 2005.

– Dette er siste sjanse til å slå kloa i de mest attraktive stillingene. På tirsdag skal det nye UKA-styret nedsettes. Det er planen og den skal vi følge, sier han.

For de som fortsatt er i tvil om de skal komme, presiserer Karstad det gjerne igjen:

– Fordi UKA er jævlig gøy! Dette kan jeg ikke understreke nok. Derfor bør du komme, avslutter presidenten, som selv var kulturansvarlig under forrige UKA.

EIVIND B.

SKJELLSETTENDE OPPLEVELSE: Det fins ingen logiske argumenter mot at nettopp DU skal være med å lede et av de største kulturarrangementene i Nord-Norge – nemlig UKA 2005. Men da bør du få ut finger'n! (bildet er fra UKA-revyen)

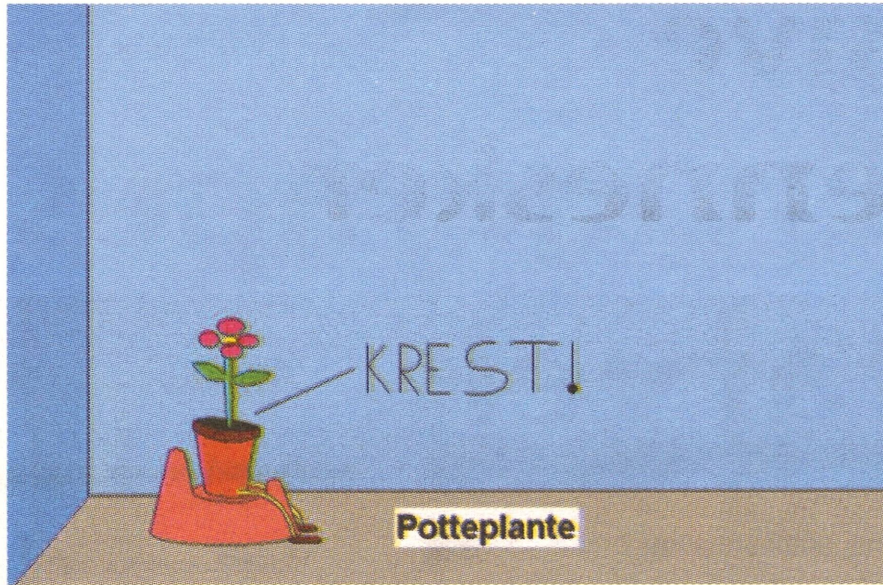
Manøvers Meningsløse Malerier

Ukas Hamsun

Ukas Hamsun er presentert i samarbeid med Hamsun-foreninga Landstrykere.

"Men nu var det våren igjen. Og våren var næsten ikke til å holde ut for det store hjerte. Den drev skapningen til det ytterste, ja den blåste endog med krydrede vinde til uskyldige næsebor."

Svømmere

ukas avsløring

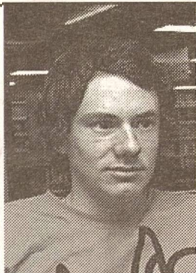
Foto ØRJAN VØLLESTAD

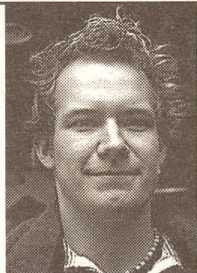
DoNALD DÖCK: En mistenkelig tidlig vår i Tromsø har gjort at trekkfuglene er rekordtidlig tilbake fra vinterferien på New Zealand. Dette gjelder også for den folkekjære Stokkand-familien som har bosatt seg rett ovenfor Hovedgården. Kan du avse noen brødsmler, setter endene stor pris på det.

5 om studentpolitikk

Hva betyr Studentstyret for deg? Og hvorfor?

Eirik Linaker Berglund, statvitenskap (med dyp og påtatt innlevelse): – Det betyr veldig mye for meg. Det er en deilig såpeopera, og har mang en gang gitt meg en god latter.

Trygve Eidem, arkeologi – Jeg har ikke noe forhold til Studentstyret. Jeg stemmer ikke i valgene. Men jeg tror jeg har lest noe om dem i Utopia.

Anne Hølland, jus 4. avd. – Jeg satt tidligere i Kontrollkomiteen, og for å være helt ærlig: Studentstyret er svært lite synlig for studenter flest. De virker som en intern og liten gjeng.

Ragnhild Holst, jus 1. avd. – Jeg merker ingenting til dem. De har veldig lange og unyttige møter. De er rett og slett for lite tabloide, og passerer forbi studenter flest.

Hege Olaussen, Universitetslektor kunsthistorie – Jeg merker lite til dem. Jeg er jo mindre oppmerksom på dem, men kanskje jeg hadde vært det hvis jeg hadde vært student.

Tekst SIAN O'HARA

Foto EIVIND B

Ab Via

Tullinger på Muren

– Vil bare få uttrykke min henrykkelse over Utopia. Kommentaren om Studentstyret satt midt i tåfisen! Disse gratispassasjerene, tullingene, de såkalte *happy campers' ene*, fortjener en smekk. Å si at studentpolitikk er teit og irrelevant gjør meg svett av lykke. Det er så K-J-E-D-E-L-I-G!!! På den ene siden bla bla bla å på den andre siden bla bla bla.. Jeg regner med at dette tema blir mer utdypende behandlet i Brennpunkt på NRK i nær fremtid. Forøvrig er jeg også en stor tulling.

Gla'hilsen fra Traktor Barabass Sjøstjerne

(Herr Sjøstjerne vinner Bullshiterprisen for ukas mest intetsigende tale, og kan hente premien, en boks snus, på redaksjonen)

Telefonterror

– Heia! Er det Utopia?
– Hvem spør?
– Dette er Edgar Stokkand (se bildet til venstre). Kan ikke dere skrive litt mer om studentstyret og AU og studentpolitikk og sånn?
– Javel, hva skjer?
– Eh.. øhh.. ikke så mye..
– Ingen tips?
– Vel.. jo.. Vi rensset akvariet i går. Den ene fisken fløt opp ned.
– Akkurat. Kanskje neste utgave. Noe annet?
– Ehe.. Tja. Vi i Arbeidsutvalget synes fiskebollene på Eurospar er veldig gode. Det kan du godt skrive.
– Hvorfor ringte du egentlig?
– Mmm.. Husker ikke lenger.

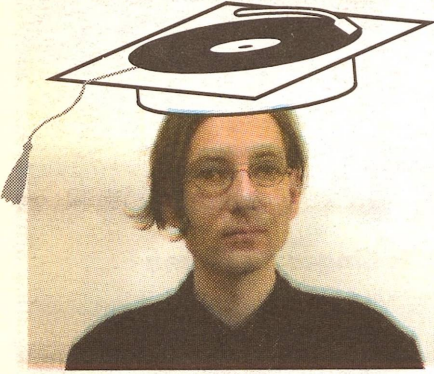
Tullinger på Muren 2

En ytterliggående utbryterbande av studentstyrepamper jamrer seg over ondskapsfulle kommentarer i Utopia, men avslutter likevel samtlige innlegg på Muren med direkte personangrep. Distansen mellom liv og lære er øyensynlig lang i dette hardt belastede miljøet.

Etter det Ab Via erfarer, skal Studentstyret over en lengre periode hatt en spion utplassert i Utopias redaksjon. Konspirasjonen kjenner ingen grenser. Studentavisa har satt 23 journalister på saken. Fortsettelse følger. *Du tror det ikke før du får se det...*

Ab Via foreslår at TV-Norge lager realityserie om studentstyret. Det skulle blitt et sirkus. Men god TV.

Premien til vinneren er 10 bokser snus...

ansatte snurrer
skiver

Denne gang: Trond Søbstad, stipendiat dokumentasjonsvitenskap

1) Richard Youngs – *Fountain of Light*. (River Through Howling Sky, Jagjaguwar, 2004)

– Husgud/alv. Umiddelbarhet skapt nesten uten midler, øyeblikk nesten uten kropp, men allikevel svært sanselig.

2) The Blood Group – *Left of the Moment*. (Everything Forgotten Gathers at the Ceiling, Le Grand Magistry 2001)

– Bedøvende, intelligent, varm, arrangert, tilsynelatende tilfeldigheter.

3) Sufjan Steven – *All Good Naysayers, Speak Up! Or forever Hold Your Peace!* (Michigan, Asthmatic Kitty Records, 2003)

– Utenomjordisk.

4) Another Sunny Day – *I'm in Love with a Girl that doesn't Know I Exist*. (7", Sarah, 1988)

– Hmmm

5) Coil – *Is Suicide a Solution?*. (EP, Clawfist, 1993)

– Send sms til NU! Eller utbred og kom sterkere tilbake. Selvmord = utakknemlighet.

6) Sun Ra – *Love in Outer Space*. (Out There a Minute, Blast First, 1989)

– Kosmisk jazz fra sent 60-tall "made in and around 42nd street, New York City, Earth" - men i sum

vanskelig å si fra hvilket århundre (burde vært husorkester i Star Trek).

7) Faris Noulah – *Sick on the Escalator*. (Problematico, Western Vinyl, 2003)

– En omskriving av hulelignelsen. Om alt ser grått og pinsomt ut, ikke etter en runde med Faris!

8. Screech Owls – *Ghost* (Desert Songs & Dirty Pictures, BOA, u.å.)

– Eksorsistisk pop med Twin Peaks-fornemmelser.

9) Current 93 – *The Descent of Long Satan and Babylon*. (Thunder Perfect Mind, World Serpent, 1992)

– Alt denne storfamilien tar i blir til krem, og med David Tibets apokalyptisk-romantiske tekster og hinsidige stemme, er dette vuggeviser for en verden som aldri har vært vakrere – enn 11. september! Skjønnhet strekker seg som kjent fra det ytterst brutale til det nestekjærlige.

10) A Handful of Dust – *A Brief Apology (Washing Away & Cleansing the Stain of Suspicion & Infamy Applied to the Fraternity of the Rosy Cross with, as it Were, a Fludd of Truth)*. (Concord, Twisted Village Records, 1993).

– Lyd-alkymi fra New Zealand. Magisk - som å se en skulptur materialisere seg ut av støvet på bakken - eller den definitive party-killer. Alt ettersom. Intet mindre. Nay?

Trond Søbstad utfordrer førsteamanuensis Per Bäckström ved program for dokumentasjonsvitenskap.

En kjempes farvel

Natt til 1. Mai 2004 vil stå som en merkedag i Tromsøs kulturhistorie. Klokken 02.53 stoppet kinomaskinist Rune Karolius klokka på Fokus kino for å markere at 31 år med film var over.

ERIK KASPARTU

erik@utopia.no

Klokken 23 den 30 april, var det ganske så tettpakket i foajeen på Fokus. Ringenes Herre: Atter en Konge skulle krone den siste visningsdagen, og var på alle måter en verdig avslutning. Da salen endelig åpnet var det et lass av yre tenåringer som stormet inn i salen. Billettene kostet bare 10 kroner og alt snopet ble solgt til halv pris. Kinosjef Silje Utkilen entret podiet med et stort smil om munnen.

– Tromsø har det beste kinopublikummet i verden, sier hun entusiastisk.

Etter filmen er i gang, oppdager hun at det ligger flere foran første rad og ser på, men meddeler at i dag er alt lov.

Litt vemodig

Jeg fikk følelsen av å være med på noe stort der jeg stod sammen med kinomaskinisten i fremvisningsrommet. Det var som noe stort var over. Mange ser

tilbake på den dagen Oddvar Brå brakk staven og minnes hvor de var da. Jeg kan fortelle om den siste forestillingen på Fokus kino, og det kjennes mye større. Kinomaskinist Rune Karolius synes det er litt vemodig, men gleder seg til den nye kinoen. Den åpner i desember, har en hovedsal som rommer 415 stk og lerretet blir større enn i Fokus.

– Fokus og Colosseum i Oslo har vært de to store i Norge. Nå forsvinner den ene av de store, men til gjengjeld får vi den beste kinosalen i Norge. Det er ikke spart på noen ting. Lyden blir veldig bra!

Plutselig høres en klingende lyd som er et signal til kinomaskinisten om at slutten nærmer seg.

Klokken stoppet

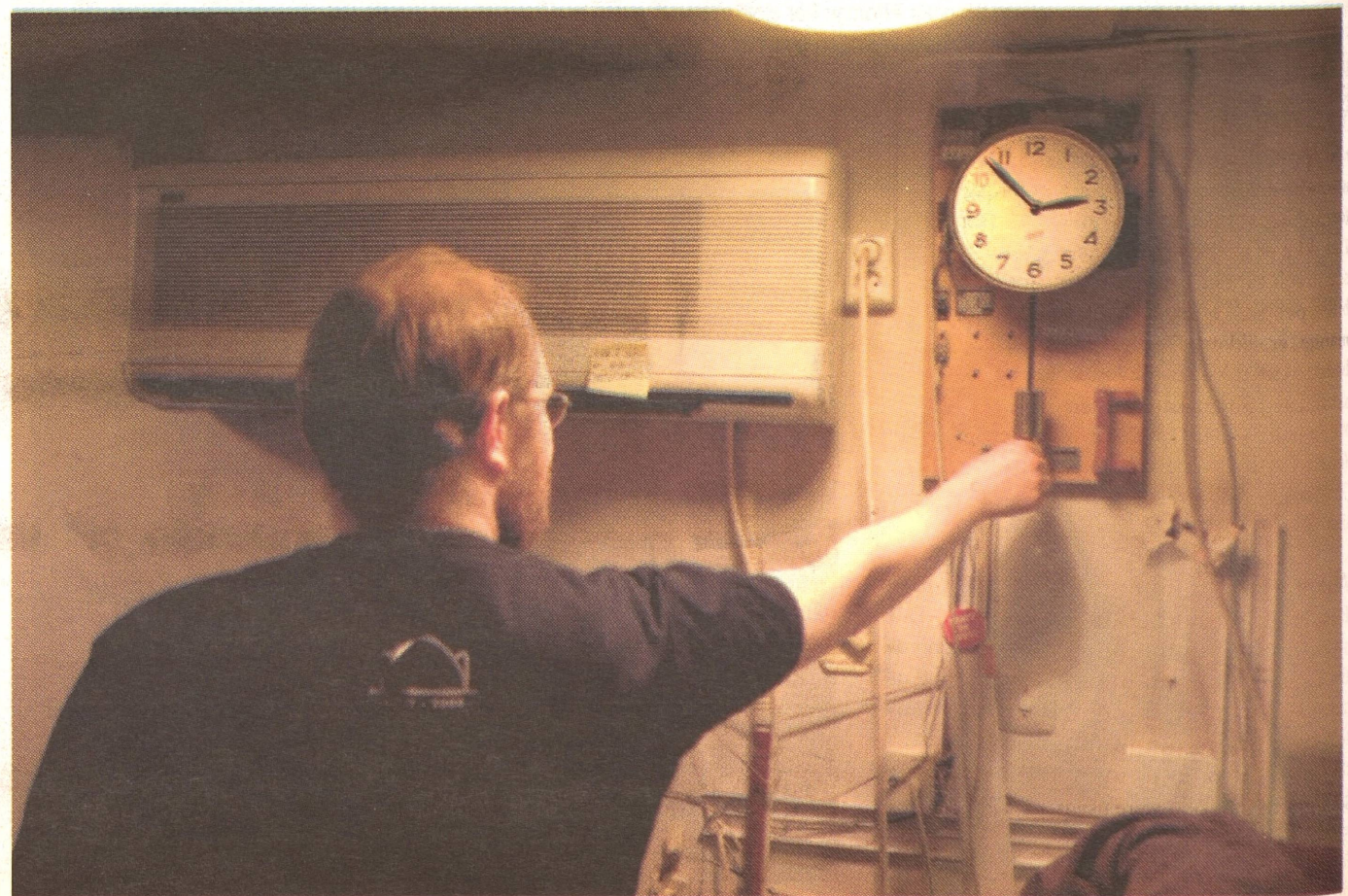
Frodo har kvittet seg med ringen, filmen endte godt og rulleteksten starter. Idet "The end" vises på skjermen reiser publikum seg og trampeklapper, først en gang, så en gang til. Folket tusler ganske så trøtte ut av sidedøren, men noen vil ha med seg alt, og sitter til rulleteksten er over. Karolius er forundret over at ikke flere sitter igjen. Han tar av den siste rullen og forbereder tilbakespoling. Så tusler han over til klokken i maskinrommet. Det er den som styrer samtlige klokker inne på kinoen og i foajeen. Han drar i pendelen og stopper den – 02.53.

– Nå er det over.

RINGEN ER SLUTTET: Frodo så oss dypt inn i øynene før det hele endte på Fokus, natt til 1. mai.

Lysene tennes og kinoen er tom. Fremvisernes tellere viser til sammen 28 000 timer. Jeg tusler ut sidedøren og blir møtt av bråkete russ. Men i mine tanker er et takk til kjempen, takk for alt Fokus! Måtte du gjenoppstå som et verdig bibliotek i din pensjonistalder.

ANDEKTIG AVSLUTNING: Kinomaskinist Rune Karolius stopper symbolsk klokken etter siste film.

Foto Erik Kaspartu

Foto Erik Kaspartu

Filmatisk Auksjon

Etter at siste filmen hadde rullet, var det tid for rydding. Tidens filmauksjon fant sted på Fokus 1. mai.

ERIK KASPARTU

erik@utopia.no

Det virket som man hadde lett i de fleste boder og lager etter gamle og ærverdige ting på Fokus. Gamle filmplakater, en kinofremviser, bord og stoler og en hel del andre ting ble auksjonert bort til inntekt for Kirkens Bymisjon. Da Utopias utsendte ankom Fokus litt før tolv lørdag formiddag var det allerede ville tilstander. Det ikke er hver dag man kan skaffe seg juveler fra de tre siste tiårene for en billig penge. At Fokus har betydd mye for mange, er sikkert. De mest entusiastiske hadde skrudd løs sine favorittseter, og skaffet seg filmplakater nesten gratis. Kinomedarbeider Camilla Eriksen kunne fortelle at nesten halvparten av de over 750 stolene i salen ble solgt i løpet av dagen.

Auksjonen

Rett over klokken 12 entret kinoens styresjef Kåre Sørensen observatørstolen fra *Salmer fra kjøkkenet* og erklærte auksjonen for åpnet. Om det kom av folks regelrette interesse i de forskjellige tingene, eller om det var Bymisjonen som gjorde sitt, skal være usagt, men det virket som Tromsøs befolkning åpnet sine lommebøker. En samling av gamle LP'er med filmmusikk ble auksjonert bort for 1000 kr, og det samme gjorde en gammel

sløyebenk. Men den gamle fremviseren fra verdensteatret, var det ingen som ville by de påkrevde 800 kronene for. Kinoens gamle sjef Hans Henrik Berg la selv inn bud på sin gamle kontorstol, men måtte se seg slått av en ivrig budgiver. Kåre Sørensen styrte det hele fra oven, og var ikke sen med trusler om å oppløse hele auksjonen når publikum ble for snakkesalig. I neste øyeblikk var Sørensen

klar med nye gjenstander, gode vitser, brukssteder og annet.

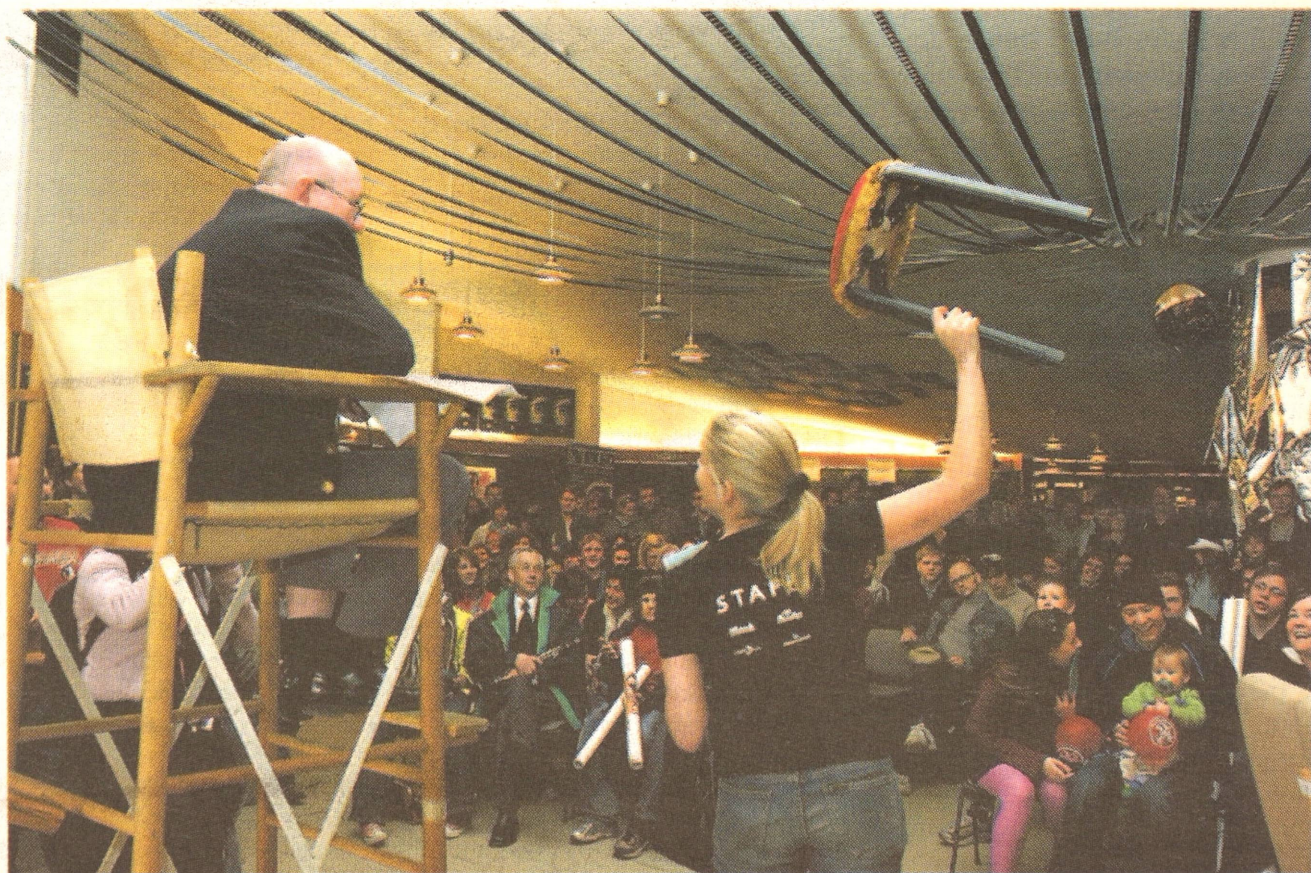
Godt resultat

Camilla Eriksen forteller at det aller meste forvant under auksjonen:

– En og annen ting fikk vi ikke solgt, men det var ikke mye igjen. Lerretet og lydanlegget pluss endel annet er stuet i en container og skal til Cuba, hvor det

fortsetter sin tjeneste som kino. I tillegg har vi kastet endel containere med søppel og ubrukkelig ting, sier frøken Eriksen.

Det ble lagt igjen endel penger i auksjonen, noe byens svakerestilte vil nyte godt av. Man var i etterkant av auksjonen ikke villig å fortelle hvor mye som kom inn – det hele er en hemmelig gave, men det ble sagt at det var en god slump.

ENTUSIASTISK: Kinoens styreleder Kåre Sørensen og kinosjef Silje Utkilen leder auksjonen for et entusiastisk publikum.

Foto Erik Kaspartu

Med Håvve på kroken

ET SMERTENS BARN: Performanceartisten Håvve Fjell et mener du må lide for å oppnå noe her i livet. – Verden er gal og jeg er normal, forklarer han.

Foto GLENN FAGERVIK

Høyt henger han i fiskekroker, Norges mest berømte fakir, men sur er han ikke. Håvve Fjell (33) har nemlig et talent for smerte.

BENTE JENSEN

bentejensen80@hotmail.com

Håvve Fjells største drøm er at sjelen forlater kroppen hans slik at han kan titte ned på seg selv, befridd fra den tredimensjonale fysiske verdenen. To ganger har han nesten greid det under opptredener.

– Kanskje i kveld, sier jeg oppmuntrende til Håvve før han går på scenen på Driv.

– Det skjer ikke, svarer Håvve og rister på hodet, i kveld er det plankekjøring.

Det er jo klart at å stikke nåler gjennom huden, henge i fiskekroker, trække på glass og sluke flammer, er hverdagskost for en fakir.

Et smertens barn

Likevel er det mange som får hakeslepp når Håvves alterego D.Head står på scenen og sluker flammer.

Og vi undrer oss alle. Hvorfor gjør han det egentlig?

Svaret er smerte.

– Jeg har alltid hatt et talent for smerte, forteller han med et flik av stolthet i stemmen.

Nei, han var nok ikke som andre barn, han Håvve. Mens andre barn satt pent rundt bålet, satt lille Håvve nesten oppi det.

– Brent barn skyr ilden, men jeg...jeg forelsket meg i den, betror Håvve, som selv er far til to gutter (og, ja, de får lov til å leke med fyrstikker).

– Sunt å blø

Det er vanskelig nok å vite hva man skal bli når man vokser opp. Men Håvve hadde det verre enn de fleste, for det er som kjent ingen skole for fakirer og det finnes ingen vektall man kan ta i selvskading.

– Fakir er ikke noe man blir, det er noe man oppdager at man er, forklarer Fjell, som synes det var nok med ni års skolegang. Da han leste boka *Modern Primitives* om Fakir Musafar gikk det opp for han hva han var. Og i 1991 reiste Håvve til Brasil for å utvikle sine evner som fakir. Da han kom hjem etablerte han og noen venner extreme performance

gruppen *Pain Solution*. Dette var i 1993.

11 år etterpå står *Pain Solution* på programmet en april dag på Driv, riktignok med Håvve som eneste medlem. Det går mot slutten av forestillinga og D.Head trekker sakte ut hver og en av de lange nålene han har stukket oppover panna. Blodet sildrer nedover det sminkede ansiktet. Bra, tenker jeg. Her snakker vi tross alt om fyren som blir deppa hvis det er lenge siden han har blødd.

”Det er sunt å blø”, er nemlig mantraet til Håvve.

Kontroversiell

Ikke alle er enig i det. Kunstindustrimuseet i Oslo, for eksempel, trakk invitasjonen sin om å la Håvve ha en utstilling i 2001 etter at de fikk nyss om det blodige innholdet. De ba om en ”snillere” versjon. Det fikk de ikke. Isteden fikk de en uinvitert gipsskulptur på trappa som het ’Sensurert’. Inni sto Håvve og kunne ikke bevege seg.

Denne episoden ble inspirasjonen til utstillinga *Kvintett* på Kunstnernes Hus noen måneder senere der Håvve blant annet fikk sydd fast hendene til ansiktet og til skrittet i installasjonen ’Sting’ og lå på en seng av knust glass i installasjonen ’Tomrose’.

Fakirfakta

– Fakir kommer fra arabisk, og betyr ’en fattig, trengende person’, men i europeisk språkbruk har ’fakir’ fått betydningen av en ’orientalsk asket’.

– En form for askese er nettopp selvpålagt smerte (andre former er faste, seksuell avholdenhet, fattigdom). Målet med askese var tradisjonelt å oppnå kontakt med en guddom eller en hellig virkelighet.

– I dag har askese blitt satt inn i en moderne underholdningssammenheng.

– Body Suspension er plassering av objekter inn i huden, for eksempel fiskekroker, for å løfte kroppen fra bakken.

– Body Suspension er opprinnelig et hellig rituale utført av hinduer og nordamerikanske indianere, men er nå også brukt av performance kunstnere.

– Innen body suspension fins det noe for enhver. Den mest vanlige formen for suspension er Suicide Suspension (fordi det ser ut som personen blir hengt), der man henges opp etter kroker i øverste delen av ryggen. Du kan også bli hengt opp i lotus stilling, i vertikal stilling armene ut (såkalt Crucifix Suspension), eller etter knærne.

– Håvve Fjell var den første som gjorde en Body Suspension i Norge. Siden den gang har han hengt opp rundt 50 stykker i Norge.

– Hva koster det? Det kommer an på hvor mange som skal henges opp og prisen på lokalet, men det ligger på rundt tusenlappen.

Håvve Fjell er for tiden aktuell med boka *Ten Years of Pain* (Hertervig Forlag) der han forteller om sitt liv som fakir i performance gruppa *Pain Solution*.

Han sjokket publikum og fikk forsideplass i VG.

– *Hvordan kan du toppe dette, Håvve?*

– Det er ikke det som er drivkraften.

Det er feil motivasjon at jeg skal skape en større sjokkeffekt hver gang. Motivasjonen er å utfordre meg selv, svarer han, men innrømmer samtidig at selvfølgelig lever det også en stor ekshibisjonist i han.

– Det er mer enn en jobb, det er en livsstil, en filosofi, sier Håvve.

– Verden er gal, jeg er normal

Og filosofien går ut på at smerte styrker individet. Håvve kritiserer at smerte blir sett på som utelukkende negativt, at bare fødselsmerter blir assosiert med noe positivt.

– I vårt samfunn er det litt for mye fokus på å ha det bekvemt, å ha det behagelig, sier Håvve, som mener at man må lide for å oppnå noe her i livet.

Da er det kanskje samfunnet som har et perverst forhold til smerte og ikke fakirer, tenker jeg høyt i garderoben der Håvve forbereder sine nåler. Han bryter ut i latter:

– Ja, det er jeg som er normal og verden som er gal!

Metallfolket fikk sin etterlengtede festival, men det burde kommet flere folk

GLENN FAGERVIK

glennster@stonerrock.net

To dager med med fem band og performance av fakiren Håvve Fjell burde blitt storfest for de metallinteresserte i Nord-Norge. Det ble det ikke, men de som kom koste seg og fikk noen opplevelser de ikke får for ofte her i byen. Torsdag svevde Håvve Fjell fra taket, etter fiskekroker festet til huden.

Zeenon var første band ut og viste at jenter kan spille dødsmetall. Klassisk dødsmetall i Cannibal Corpse-land med noen innslag av andre ekstremmetallstilarter. Det låt fett, riffene var gode og vokalist Linn brølte tøffere og mørkere enn samtlige av de andre vokalistene på festivalen. Og sceneshowet var kongelig. Får håpe de kommer tilbake snart, og da gjerne på Kaos.

Pentagramkake

Zyklon gjorde jobben sin, men var svært uheldige med lyden. Det er fort og brutalt, og stand-in trommis Frost fra Satyricon gjorde jobben, men det kunne merkes at

han hadde hatt noen få øvelser med bandet.

På slutten av kvelden ble det servert kake. Sjokoladekake med pentagram. Den var overraskende god.

Fredagen hadde Håvve Fjell et mer klassisk fakirshow med sin egen personlige vri. Spikermatte, flammer, ligging på sverd, lange nåler stukket på diverse deler av kroppen og så videre. Blodige greier.

Chainsaw Ballet viste at de hadde noe å fare med. Stilmessig er de en hybrid av svart og dødsmetall med vekt på det melodiose fremfor det brutale. En absolutt godkjent første opptreden, selv om de har en del å gå på når det gjelder samspill.

Lite folk, stor fest

Helgas mest langtekkelige opptreden stod hedmarksbandet Tidfall

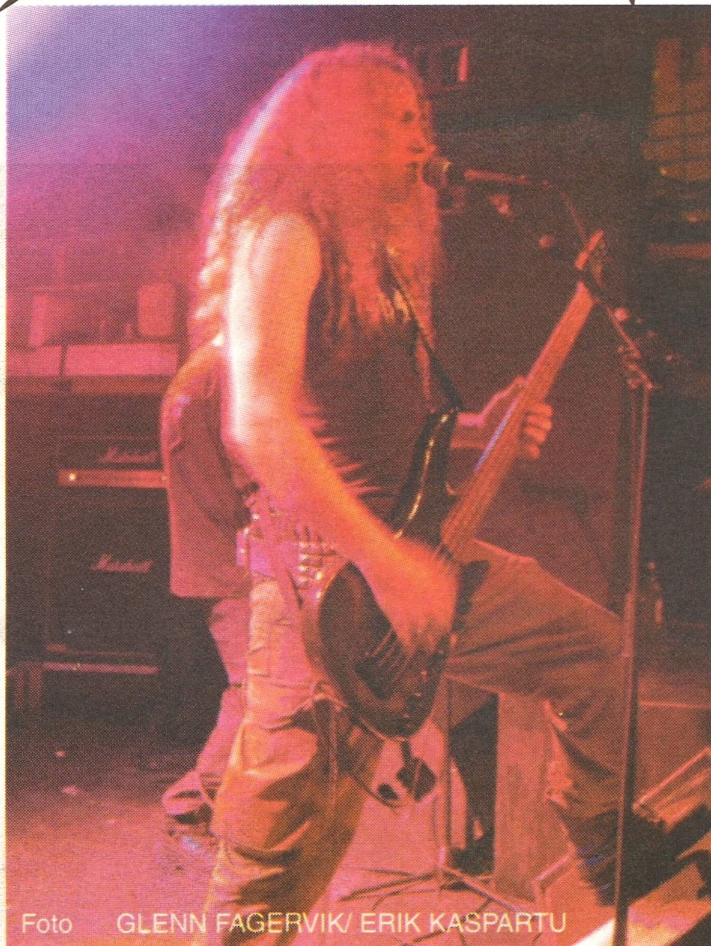

Foto GLENN FAGERVIK/ ERIK KASPARTU

BRUTALITET I SÆRKLASSE : Cadaver var et absolutt høydepunkt på Hard Helg 04.

for. Men det begynte glimrende og viste et band med ekstrem spilleglede og entusiasme. Deres form for metall med industrielle elementer låt veldig bra veldig lenge, inntil man fikk en følelse av at samme låten ble spilt om og om igjen. De holdt på så lenge at Cadaver ikke var sceneklare før nærmere halv tre. Men da de omsider kom på scenen tok det av. Cadaver er vel et av de mest ekstreme band når det gjelder tempo og brutalitet, men du verden for et band. Driv, presisjon, og aggresjon er nøkkelord her. Låtvalget hadde hovedvekt på deres to siste verk Discipline og Necrosis, men noen låter fra tidlig nittital var det også funnet plass til. Det store høydepunktet for undertegnede var i så måte Mr. Tumour's Misery fra In Pains. En fantastisk låt. Det var ikke så mange folk igjen mot slutten av konserten, men de som var der tok av så det holdt. En fantastisk avslutning på Hard Helg 04. Men selv om oppmøtet ikke var større enn rundt sytti hver av dagene, får vi håpe at dette blir en årlig tradisjon.

Brutale damer

Det er ikke mange jenter som spiller metall av det brutale slaget. Zeenon gjør det.

GLENN FAGERVIK

glennster@stonerrock.net

Etter å ha overvært Zeenon på Driv, er det bare å konstatere at ekstrem metall ikke bare tilhører gutta. Zeenon er vel noe av det mest interessante undertegnede har hørt på den brutale fronten på lang tid.

Gitarist Linda Aurland fra Flisa og vokalist Linn Pedersen fra Kristiansund startet opp Zeenon i Oslo i 1995. Siden det har det blitt en del utskiftninger av bandmedlemmer og mye eksperimentering med musikalske stilarter før de har endt opp der de er nå. Ellers med i bandet er bassist Elin Henden fra Slemmestad og trommeslager Mads Gulbekkhei fra Tromsø.

Så langt har det blitt sju demoer/EPer inkludert den ferske *Arbor Vitae*, og de har vært med på noen utenlandske samleplater. Nå sist var de med på en samleplate med norske metallband som skal deles ut på messer i Frankrike og USA. Foreløpig er de mest kjent i Nederland og England.

Ønsker platekontrakt

Etter å ha hørt *Arbor Vitae* er det lov å håpe på en hel plate, men det er ikke aktuelt før en platekontrakt er i havn.

– Vi har fått noen tilbud, men ingen som vi ønsker å

gå videre med foreløpig, sier Linn.

– Vi kommer ikke til å lage en fullengder med egne midler. Men kommer det et plateselskap og banker på døra, skal vi nok klare å samle nok låter som vi har liggende, sier Linda.

Men de takker ikke ja til hva som helst. Det må være et mindre selskap som tar vare på sine artister og ikke et stort som bare bryr seg om de største artistene..

– Norsk dødsmetall har dårlig fotfeste ennå, fordi Norge er ikke kjent for sin dødsmetall. Norge er kjent for svartmetall. Man går ikke til Norge for å finne dødsmetallband, da går man til USA, hvor det er mange rågode band, sier Linda og ramser opp de norske banda de kommer på, som Cadaver, Zyklon, Blood Red Throne og The Allseeing I.

Brøler som en mann

Det er ikke mange jenter som spiller metall, og det var mange som lo bak ryggen deres da Zeenon ble startet opp. Men de ler ikke lenger. Hardt arbeid gir resultater, og det er for eksempel Linnas vokaliststil et godt eksempel på. Det er ikke mange gutter som brøler like mørkt som henne.

– Jeg har ikke brukt stemmen min på denne måten så lenge, sier hun og påpeker at det er viktig å ikke bli sammenlignet med andre kvinnelige vokalist i sjangeren.

– Jeg har brukt mye tid på bakrommet og skremt vettet av naboene. Jeg har funnet min greie med å øve nedover på de dype tonene, selv om jeg egentlig er sopran, sier Linn som i skrivende stund holder på av avslutte sin helsesøsterutdanning.

Zeenon spiller på Blender på NRK2 torsdag 13. mai.

Foto ERIK KASPARTU

Vinterens vakreste pels-eventyr

EIVIND B. STRAND

kultur@utopia.no

SIAN C. O'HARA

sian@utopia.no

VOFF VOFF VOFF. 130 hunders hyl, pip og bjeff brer seg utover landskapet og fyller ørene våre. Utopia er på plass på Tromsø Villmarkssenter for å teste hvilken justeringseffekt hundesledekjøring kan ha på helsen. Forbi oss strener en målbevisst gjeng med franske pensjonister for å beundre "vidda" og bissevovnene – turistsesongen har begynt. Utopias utsendte har hørt slemme rykter om trekkhunden *husky* som går på at de som ulvens fetter, gjerne takker ja til mennesker på menyen. Ved nærmere undersøkelser finner vi likevel ut at den eneste som biter er schäfervalpen *Persille*, og hun biter til gjengjeld hardt med saksetennene sine på alle utenom den prektige katten som oser av selverklært autoritet og integritet. Pus vet nok å holde rampete schäfere i ørene. Vel pakket inn i votter, vanntette sko og varmedresser begir vi oss opp mot sledene – en tur som tar sin tid fordi alle hunder vi passerer krever klapp og kos med sine tiggende bambi-øyne og lodne piggsveis-pels, og vi gir etter. De har forlenget motbevisst sitt ulvery der de myser fornøyd mot sola mens de blir klødd bak øret, og

hundetrener Erlend Angelsen avkrefter videre:

– Sett utenfra kan det virke som ulveflokkenes rangordninger også gjør seg gjeldende blant trekkhunder, men vi forsøker faktisk aktivt å motvirke dette ved å unngå aggressive og dominante hannhunder. Lederhunden i kolonnen er dog nøye utvalgt; det kreves ekstra psyke og pågangsmot å lede hele lasset.

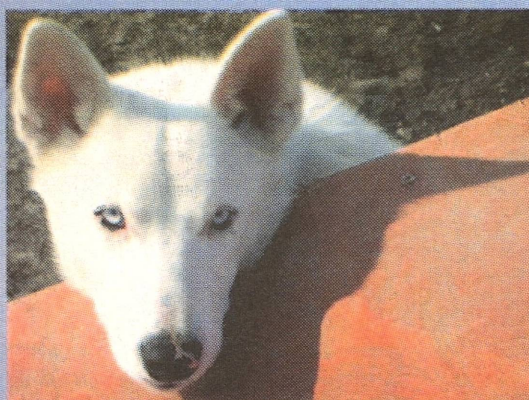
TROMSØ VILLMARKSSENTER ligger sør på Kvaløya, 24 km. fra sentrum og har sommer- og vinteraktiviteter for både turister og lokalbefolkning. Man kan bestille en hel dag proppet med aktiviteter – og middag i lavvo; en lettvinnt vei til villmarksliv som urban sofasliver. Det er også muligheter for lengre overnattingsturer innover fjellheimen, men vi nøyer oss med denne ene søndagen. Man får utdelt klær spesielt for anledningen som beskytter mot vind og vær, og da er det bare å hive seg i sleden.

I MOTSETNING TIL franskmennene er vi de heldige og får utdelt 5 bråkete hunder og en slede for oss selv. "Voff", sier alle hundene stående i giv-akt og ser misunnelig bort på hundene som har franskmennene på slep og som får gå først. "Hysj" sier hundetrener Erlend Angelsen bestemt, og samtlige hunder tier og ser betuttet ut mens den ene av Utopias utsendte blir nøye instruert i hundepsykologi, sledens

bremsalternativer og de forskjellige imperativer som hundene adlyder. Den andre journalisten er vel plassert i sleden og i sin engstelse springer tankene hen til hvilken sprett-effekt sleden kan komme til å demonstrere under ferden. Hundene begynner å bevege seg – og bjeffe, mens deres passasjerer holder seg fast. Selebelte viser seg likevel å ikke bli nødvendig, både på grunn av den behagelige farten, og den smidige sleden som bøyer seg av for hver hump.

OPP BAKKENE bærer det, enten man slapper av og soler seg i sleden eller klammer seg desperat fast bakerst. Innimellom hender det at hundene fra sleden bak oss tar oss igjen og da er det duket for kamp. Våre hunder bjeffer rasende og gjør sin beste innsats for å bite innpåslikerne – i stadig økende fart for å beholde sin plass i kolonnen. Turen er lengre enn vi hadde antatt på forhånd, men ikke for lang og sleden fyker lett av gårde i oppkjørt løype. Et gripende panoramautsikt åpenbarer seg over hele Tromsøya og sørover mot fjellene. Vel oppe på toppen tar vi en pust i bakken mens hundene ruller seg lekent i snøen. På vei nedover igjen er hundene i full galopp; sleden hopper og danser og det må bremses flere ganger i plutselige nedoverbakker for at vi ikke skal kjøre over hundene.

VEL NEDE IGJEN stavrer vi oss fornøyd av sleden og gir hver hund en velfortjent klapp. Mens hundene legger seg godt til rette i snøen, rygg mot rygg, og nyter sola, beveger vi oss ut av all

Rangering av hundesledekjøring som helsebringende aktivitet:

1. Hvor morsomt?

Skårer høyt på opplevelse – nær kontakt med praktfull natur og toptrente bikkjer.

2. Hvor slitsomt?

Ikke spesielt slitsomt. Hundesledekjøring handler mest om rekreasjon og velvære.

3. Hvor sosialt?

Hundene er ekstremt selskapssyke. Er du glad i dyr er.

4. Hvor høye krav til trendy/dyrt utstyr?

Såfremt du ikke er selvforsynt med hund og slede, må du regne med symbolske utgifter på leie.

5. Hvor mye fysisk kontakt (bra for sjekking)?

Begrenset sjekkepotensial, men enorme muligheter for kos med søte hunder.

UTROPIA TESTER HELSEBRINGENDE AKTIVITETER: HUNDESLEDEKJØRING

påkledningen under gjentatte angrep fra den lille sante Persille mens sjefen for Villmarkssenteret, Tove Sørensen forklarer rabattsystemet for oss:

- Vi har to prisgrupper - en for turister og en annen for lokalbefolkning. Studenter kommer selvsagt i den første gruppen, som er den billigste. I begynnelsen var det nesten bare turistene som dukket opp her, men etter hvert har også tromsøværingene fått opp øynene.

Nattens hjerte

Nattuglas rytme dikterer utelivet. Vi har hørt litt nærmere på den.

THOMAS METZ

thomas@utropia.no

Brunjar Åges Sørheim må bøye seg litt fram for å sjekke bussplanen. Han rynker pannen og snur seg mot vennen sin. De har nettopp mistet siste bussen. Det er fredag og de skal hjem fra byen. De har sprunget fra Blå Rock ned til Sjøgata men kom et minutt for sent. Nå må de vente halvannen time før nattbussen kjører. Pusten til Brunjar kondenserer i små hvite skyer i den nattlige vårkulden mens han forteller.

På hverdager er det verre, sier den 25 år gamle studenten som har tatt seg et semesters pause for å jobbe. Da går det ingenting etter ti over tolv. Men i dag fins Nattugla, og de to bestemmer seg derfor ikke å ta drosje hjem. I stedet skal de tilbake til Blå Rock, ta seg en øl til, prate litt og vente til klokka blir halv to. De ser ikke ut som om de er særlig forarget over det.

VANLIGVIS STOPPER UTELIVET for alle de som er henvist til buss klokka tolv om natten – når folk nettopp har dratt på byen, konsertene er i full fart og det er lenge til utestedene stenger. Etter siste buss er det svært vanskelig å komme seg hjem til for eksempel Stakkevollan, hvis man ikke skal ta drosje. Men på fredager og lørdager er det annerledes – der har natteravnene muligheten å ta Nattugla. “Hvis du ikke bor i Tromsdalen eller sentrum, må du ta nattbussen”, konstaterer Brunjar, som bor i Hamna. Uglå er det eneste alternativet for ham. “Taxi er for dyrt, den koster opp mot 200 i helga”. Han

syns at nattbussen er en bra tilbud, spesielt for studentene. På byen “burde du i hvert fall alltid ha en femtilapp klar i lomma”.

NATTENS HJERTE SLÅR TRE GANGER: kl. 1.30, kl. 2.30 og kl. 3.30. Samtidig kjører fem bussruter fra sentrum til de forskjellige delene av kommunen – til Hamna, Storelv, Slettaelva, Kroken og til Sollien. Dens rytme kan føles gjennom hele byen. Noen minutter før Nattugla går strømmer folk ut av utestedene, omsetningen til gatekjøkkene skyter til værs og byen fylles av mer snakk og latter enn vanlig. Hvert år transporteres det omtrent 50 000 mennesker. Bussene blir til en slags siste utested alle skal til. Uavhengig om de har vært på Blå Rock, Strøket eller driv – her møtes de. Her finner de kanskje vennene de mistet under tumulten da garderoben stengte, her kan de som ennå ikke har fått nok finne seg en nachspiel, her er den siste muligheten for de mest desperate til ikke å gå hjem alene. Og alt går i Uglå rytme. “Bussen dikterer utelivet i byen.”, sier Brunjar. “Men det er jo bra”.

“FOLK HOLDER NATTBUSSRUTENE I HODET”, sier også Kjell Jensen, markedssjef hos Tromsbuss. Fra sitt kontor i andre etasjen kan han se ut av vinduet og over den store bussflåten sin. Noen av bussene som står der nede i det gamle steinbruddet er malt i hvitt med en stor ugle på siden. I godt over 16 år har nattbussen fraktet hjem festløvene. “Tromsø var en av de første byene med nattbuss. Bare Oslo var tidligere ute”, sier Jensen. Siden

TRENGSEL OG KAOS: Ingen buss er mer populær enn nattbussen. **Alle foto THOMAS METZ**

de begynte i 1988 har andre fulgt etter. Bergen, Trondheim, Stavanger og Ålesund – nå har alle de store byene natttruter. “Vi er litt foran hele tida her”, sier han stolt.

“NATTBUSSEN ER EN VIKTIG FAKTOR i totalen vår”, opplyser Jensen. Og sikkert også den mest populære. Generelt er det den siste turen som er mest belastet. Til Hamna og Kroken trengs ekstra vogner for å kunne ta imot alle passasjerer. Kalkulasjonen er enkel: Jo lengre en bor fra sentrum jo dyrere blir

taxi. Når man er alene eller i en liten gruppe, er Nattugla oftest billigst. Men selv om bussen blir godt mottatt er den en viss risiko for selskapet: Vanligvis kjøper kommunen busstjenestene, Uglå derimot drives på eget ansvar. Derfor er det vanskelig å tilby nattbuss på hverdager eller spesielle anledninger, selv om mange ønsker det. I stedet for jobber selskapet med å få dekning på toppen av Tromsøya. Der er ennå uklart om det blir ny rute eller om de eksisterende forandres. “Men vi jobber med saken. Etterspørselen er i hvert

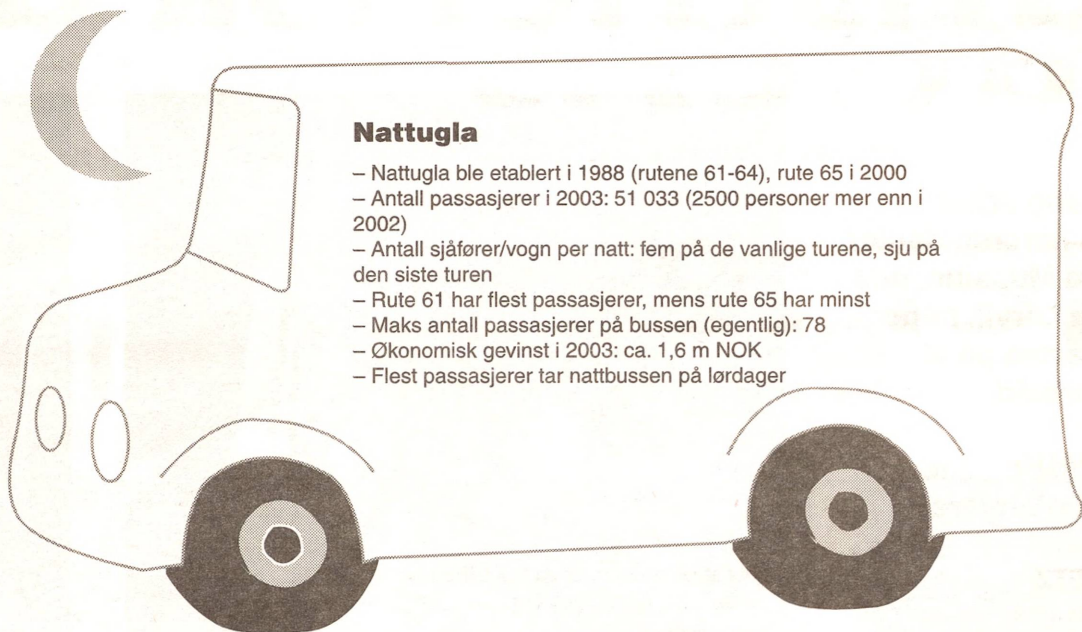
fall til stede”, sier Jensen.

KLOKKA ER HALV TO og i Sjøgata står May Engseth og Anne Lise Nilsen, to middelaldrede damer, og snakker litt før bussen kommer. May skal til Lundheim, Anne Lise til Stakkevollan. I kveld har de møret seg på flere forskjellige utesteder. Vanligvis går de ikke ut så ofte, sier de. Men når de er på byen tar de nesten aldri drosje. “Den er jo tre ganger så dyrt”, forteller May. Begge syns at nattbussen er en viktig element av utelivet og at stemningen på den er helt spesiell. “Folk prater jo veldig når de står og venter”. Dessuten er det svært livlig. “De er enten veldig sosiale eller de sover”, sier Anne Lise. “Når jeg snakker med noen fra andre deler av Norge og de hører at vi kan ta buss til halv fire, blir de veldig imponert”, ler May.

NOEN METER BORTOVER GATEN sitter Sondte Hasvold på en trapp og lytter til musikk fra sin walkman. Nittenåringen jobber på Ago og stoler også på Uglya for å komme hjem – fra nattelivet eller fra jobben når det er blitt sent. Når han går ut tar han gjerne kl. 2.30-bussen, “den siste er jo stappfull”. Ofte er det “mye sære folk” på bussen, mye bråk og “mange som er dritings”, sier han. Men det er greit. Og av og til så skjer det jo også ting som får en til å smile. For eksempel, forteller han, var det “en gang en dritings svenske som snakka skit. Etter en stund begynte en fyr som så ut som om han kom fra Pakistan å mobbe ham for det.” “Hvor kommer du egentlig fra?”, spurte Svensken provoserende. Svaret var litt annerledes enn ventet: “Drammen”.

HISTORIER FINS DET NOK AV på Nattugla. Ofte er passasjerer som sovner involvert. “Jeg har en gang hatt en mann som var med på alle tre turene”, forteller Børre Strand som er sjåfør på rute 61 til Hamna. “Han kom på første bussen, og da jeg var i Hamna, så sov han. Da jeg vekte ham var han litt forvirra over hvor han var og ble med til sentrum igjen. På den neste rute så sovnet han igjen og ble med til Hamna en gang til.” Det samme ville ha skjedd på tredje turen også, hvis ikke Børre i mellomtiden hadde fått vite hvor den sovende skulle av, og vekte ham igjen – denne gangen ved riktig stopp. Vanligvis kan de som sovner bli med på turen tilbake til sentrum og gå av der de vil, fordi bussen må kjøre turen uansett og “du kan jo ikke la dem stå ved sнопlassen”.

BØRRE BEGYNTE Å KJØRE BUSS i 2000. Han har kjørt som fast sjåfør på nattugla i tre år nå – alltid på rute 61. “Vi er en hel gjeng som møtes annenhver helg”, sier han. I alt er de seks stykker som kjører på ukene med oddetall. Børres arbeidsnatt begynner med kveldsvakt hvor han kjører de siste regulære bussturene. Etterpå kommer Nattugla. “Vi merker veldig fort om det er mye folk på byen”, sier han. “På de verste helgene klarer du ikke å ta med alle. De som er igjen er da nødt til å ta drosje”, selv om de bruker to vogner for å få med så mange som mulig. På siste turen må han ofte passe på for å unngå overlast. Av og til blir det da litt vanskelig, forteller han. “De som er inne i bussen går ikke ut, og de som fikk inn

Nattugla

- Nattugla ble etablert i 1988 (rutene 61-64), rute 65 i 2000
- Antall passasjerer i 2003: 51 033 (2500 personer mer enn i 2002)
- Antall sjåfører/vogn per natt: fem på de vanlige turene, sju på den siste turen
- Rute 61 har flest passasjerer, mens rute 65 har minst
- Maks antall passasjerer på bussen (egentlig): 78
- Økonomisk gevinst i 2003: ca. 1,6 m NOK
- Flest passasjerer tar nattbussen på lørdager

foten snur ikke”, selv om det egentlig er fullt. Han anbefaler derfor å ta 2.30-bussen, en halv time før stengt, hvor bussen ikke er overfylt.

NÅ ER IMIDLERTID KLOKKA 3.15. Utestedene er stengt, kebab-bodene har matet de sultne og natteravnene strømmer ned til Sjøgata og venter ved bussholdeplassen. Lukten av alkohol, pølser og kebab ligger i luften. Folk bråker, prater og ler. Noen leter i lommene etter småpenger. Mot Nord, bak husene, skimrer allerede morgenlyset. Måkene skriker mens de stuper ned etter matbiter som ligger på gaten. De fleste som venter har festet hardt. Når Nattugla stopper prøver alle å komme gjennom bussdøra samtidig, mengden driver fram og tilbake som havbølger. Den andre vognen kommer og spillet gjentar seg. På bussen er det bråk, det er varmt og litt vann kondenserer på vinduene. Det tar en stund før alle har funnet plass og Uglya begynner å kjøre.

DET ER EN KLAR FORSKJELL på turene, sier Børre. På de første to er det flest voksne. “Den siste bussen er de unge”. “Sosialtaxi”, ble den engang kalt av en dame. Et fint ord, syns Børre. Han kjenner igjen mange av passasjerene. Ofte tar de som han kjørte til byen med kveldsvakt Nattugla tilbake. Men selv om det av og til blir svært høyt, lar han seg ikke irritere. “Da må du dra ut stikkontakten”. Og så lenge han kan se speilet er alt i orden. Det største problemet er likevel maten som enkelte prøver å smugle inn. Lukten kan få fulle folk til å bli kvalme – med alle konsekvenser. Når passasjerene blir minnet på at de ikke kan ta med mat, pakker de fleste den ned. Andre gjemmer den under jakken. Men det hjelper ikke. “Det er bedre å vente til de har spist opp”, sier Børre. Bussen kjører kanskje litt senere men må ikke vaskes etterpå. “Og ellers er passasjerene jo veldig grei å ha med å gjøre”, mener han. “Jeg har aldri hatt noe tull”.

I BUSSEN STÅR HARALD, en under-

setsig mann i slutten av førtiårene. Snurrebarten og det lange håret er allerede blitt litt grått. Han er i godt humør og forteller hvordan han kjøpte sitt første motorsykkel i 1973. Under jakken har han en vest han gjerne viser fram. På den står det “Harry” i store hvite bokstaver. I dag har han latt motorsykkelen stå for å kunne ta seg en øl. Mens bussen svinger rundt et hjørne sier han at han tar Nattugla hver helg. To kvinner er sovnet og lener seg mot hverandre. Harry ser dem, ler og vekker dem med en vennlig “Hey, hey!”. Begge er lettet over at de ikke er kjørt for langt. Etterpå forteller Harry hvordan han en gang kjørte 250 km/t i nærheten av Alta. Øynene hans lyser. Han og busjåføren småspøker litt. “Du vet hvor jeg skal av?”, spør Harry. “Du bor i Skattøra borettslag”. Klokka er 3.55 og sola er nesten kommet opp igjen da Nattugla kjører gjennom Varden. “Jeg liker bussjåføren”, sier Harry idet han går av. “Han kjenner veien”.

NATTENS BLODPUMPE: I løpet av tre forsiktige støt, fra klokka halv to og til stengt, frakter Nattugla folk hjem fra byen. Fra sentrum ut til de ytterste spisser av Kvaløya. Det er langt og trangt, men langt å foretrekke framfor TAXI

Kunstnerisk debut

For første gang stiller Høgskolens lærerstudenter ut på Tromsø Museum, noe faglærer Mia Lervik håper kan være starten på et lengre samarbeid.

INGVILD BUHAUG

ingvild@utropia.no

Utstillingen, som varer ut mai, viser et bredt utvalg av stiler og teknikker. Sett under ett viser studentene imponerende materialkunnskap, særlig for tekstil. Samtidig er noen teknikker vi venter å finne fraværende. Lervik avviser at ressursmangel er bakgrunnen – elevene har bare andre interesser enn trykk og videokunst.

Astrid Teresa Kiil er en av de som har valgt en annen teknikk, og, ja... hva er det egentlig hun har brukt?

– Fin baderomssparkel, forklarer hun; lagt på tynne takplater med ramme bak. Ann-Kristin Hansen imponerer med sine portretter. Studiet er en avslørende øvelse som hun kommer godt ut av, tatt i betraktning at dette er en amatørutstilling. Hun tegner stort og fritt, men kunne men hell vært litt røffere; tegningene fremstår litt blasse og uferdige. Tittel på et av dem viser tydelig til den store utfordringen ved akttegning og portrett: forkortning. Ann-Cathrin Stokkedal skiller seg også ut, som en av de få som har jobbet med farge. Hun har latt seg inspirere av Frans Widerberg, og viser absolutt potensial med sine lekne

og fargerike akryler. Bildene er fulle av detaljer, men hun kunne kanskje vunnet på å begrense seg til færre farger for å samle bildene.

Utstillingen er svar på oppgaven elevene fikk for 6 uker siden, nytt i år er at også den skriftlige delen gjøres tilgjengelig for publikum. Det er vanlig at kunstfagstudenter må dokumentere arbeidsprosessen sin skriftlig, men det er ikke så vanlig å presentere resultatet

i en utstilling. Dette er for meg det mest spennende aspektet ved utstillingen. At Julius fra Kristiansand Dyrepark har hatt separatutstilling hjelper ikke så veldig på image- problemet til moderne kunst. Det virker å være en utbredt oppfatning om at det er tilfeldigheter som avgjør om en kunstner blir anerkjent eller ikke. Å gi allmennheten innsyn i alt arbeidet som ligger bak "barnetegningene" kan kanskje øke kunnskapen og forståelsen blant folk

flest – forutsatt at folk flest finner veien til lokalet selvfølgelig.

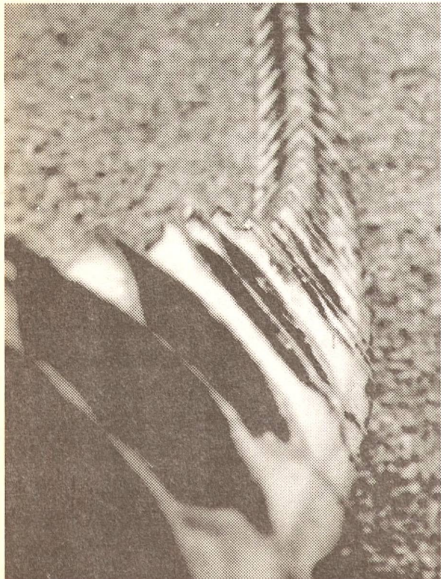
Sånn sett har studentene vært kjempeheldige med avtalen med Tromsø Museum, selv om rommet de er henvist til er lite. Elevene har selv montert arbeidene, og det er profit gjort – det er bare så trangt!! En snubler rundt skulpturer og glassmontre, og noen av bildene henger alt for høyt. Produktiviteten er det ingenting å si på i alle fall.

Alle foto INGVILD BUHAUG

Ville tilstander på museet

Tenker du å beundre lærerstudentenes kunstutstilling, må du først kjempe deg forbi glefsende bildekk og sånne ting som ellers bare lever i Eric Langerts fantasi. Ut mai viser Tromsø Museum utstillingen "Min dyriske park", som etter snart sju år i Sverige endelig har funnet veien til Norge.

INGVILD BUHAUG

ingvild@utropia.no

Langerts bidrar slik ikke med noe revolusjonerende nytt; ideen med å lage kunst av søppel er ikke særlig original, men det gjør ingenting. Skulpturene er humoristiske og estetiske, til og med litt skumle for de av publikum som studerer dem i øyehøyde. Kunstnerens bakgrunn skinner igjennom; han har laget noen fantastiske lekeparker hjemme i Sverige. Husk å forklare de små at de ikke må ta på skulpturene, kunst er til å se på, ikke røre. Det stoppet likevel ikke meg, som bare måtte klemme på øret til nesehornet – det er mykt!

Hvis vi skal trekke fram noe negativt, må det være at han kanskje er litt overtydelig, han kunne latt det være mer rom for publikum til selv å gi skulpturene

form. Det er den gamle debatten om håndverk, eventuelt kunsthåndverk, versus kunst, og abstrakt versus figurativt, som til slutt koker ned til et spørsmål om smak. Bildekk- krokodillene er i alle fall av det

slaget at du får lyst til å smugle dem ut i veska og plassere dem i hagen. Hvis du ikke har plass i veska kan du jo prøve å lage en selv. Årets grillparty er ikke komplett uten.

KETSJUP & SENNEP

Foto THOMAS METZ

Samskipnadens kantiner møter for tiden hard motstand fra eksterne ferdigmatprodusenter. Ketsjup & Sennep har testet det utskjelte kjøkkenet.

Bedre enn sitt rykte

BON APPETIT: Kantina i Hovedgården byr på akademisk atmosfære og enkle retter som kommer i rause porsjoner. Prisene er heller ikke avskrekkende.

Kantina i Hovedgården

Hansine Hansens veg
Tlf 77 64 49 07

Mat:	●●●●○○
Miljø:	●●●●○○
Service:	●●●●○○
Totalt:	●●●●○○

1 hovedrett kr 30-60

Enkelt og mettende til snille priser

– **STILFULLE LOKALER**, smattet Ketsjup.

– Litt kjølig kanskje, tilføyde Sennep.
– Men utsikten er bra!

Det er godt å lene seg tilbake langs den trivelige vindusrekka i kantina i Hovedgården. Her er så mye å feste blikket på. Studenter som travler til og fra UB med bøker under hånda, nyforelskede kjærestepar, og hvis du er ekstra heldig, et lite ekorn som spretter forbi.

KJØKKENETS MENY er i stadig forandring, men de fleste rettene dukker opp igjen med jevne mellomrom, noe spesielt taco- og pastarettene er klassiske eksempler på. Og ettersom menyen hovedsakelig består av kun fem hovedretter utenom grillbaren, måtte våre venner improvisere fram tre retters matopplevelse. Ketsjup valgte kjøttbollevarianten av *Litt sulten* som forrett, mens Sennep lot seg friste av svin i sur/søt saus. Begge koster 25,- og fungerer utmerket som starter. Den hyggelige betjeningen kunne opplyse om at *Litt sulten* smaker godt kald, men at den kanskje blir enda bedre om du varmer den

i mikroen.

– Dette kunne jeg lett spist tre porsjoner av, slafset Ketsjup, mens han dyppet kjøttbollene i sausen.

DEN AKADEMISKE SUMMINGEN i kantina får en til å slappe av. Dette er et sted venner møtes, kan det virke som. Ketsjup måtte endog innrømme at det var her han traff kjæresten sin. Ved nabobordet nøt en gjest kjøkkensjefens risotto, mens den svale ettermiddagssola sakte krøp mot vest.

I likhet med klientellet, er betjeningen som regjerer på kjøkkenet ungt og friskt. Serveringen går unna som på et skipsdekk, noe studentene tydelig setter pris på i en hektisk hverdag.

SÅ KOM HOVEDRETTENE på bordet. Ketsjup bestilte kjøkkenets mye omtalte pastagrøt (kr 41,-), som kommer sammen med ferskt brød, smør og salat, mens Sennep plukket meny i takt med årstiden, og rekvirerte vårruller (43,-) på en seng av ris og salat. Det var også mulig å kjøpe en ekstra vårrull mot den snille sum av kroner 10, noe Sennep valgte å gjøre.

Selv om kantinas vinkart er mangelfullt, har de til gjengjeld et rikt utvalg av mineralvann, melkeprodukter og rent springvann. Selvsågt. I kantina kan du drikke så mye vann du vil. Helt gratis. Noe Ketsjup visste å benytte seg av.

Sennep, som egentlig ikke liker pasta, lot seg imponere over bordkameratens fyldige grateng, og skulte misunnelig mens tallerkenen ble stadig tommere. Det var heller ingenting å si på vårrullene, som denne gang inneholdt en svært vellykket kryddermiks. En fin balanse mot kjøttet og kålen. Risen kom i rause porsjoner, men gjorde ikke spesielt inntrykk på Ketsjup.

– Den skal være mer klebrig. Her må det soyasaus til, sa han, og langet ut etter flasken.

– Paprikaen er dessuten altfor bløt, la han til. – Det føles som den er behandlet med tøymykner.

– Jeg føler jeg har spist for to personer allerede, stønnet Ketsjup, som hadde løst net på beltet for å få plass. Ennå gjensto dessert og kaffe.

MENS VÅRE VENNER lot hovedretten synke, betraktet de husets utvalg i abstrakt

kunst som kledelig dekorerer øst- og vestveggene i kantina. Til høyre satt to av universitetets ansatte oppslukt i en diskusjon om fagplanen til et nytt kurs. På den andre siden satt en venninnegjeng og nøt vårens første iskrem. Det inspirerte Ketsjup, som kronet måltidet med en Krone-is fra frysedisken. Han kunne ikke huske sist den smakte så godt. Sennep avsluttet med husets hjemmebakte vafler, som til tross for god smak og fylde, nok bar preg av å ha ligget en stund.

– Det hjelper om du først dynker dem i rømme og topper med jordbærmarmelade. Men seigheten til tross, var det en fin avrundning av måltidet, sukket Sennep mett.

REGNINGEN FALT OGSÅ I SMAK.

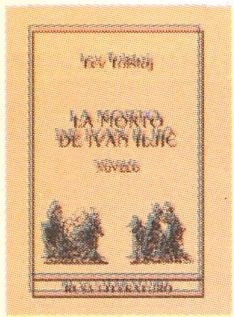
Tre retter, inkludert vann kom på drøyt 80 kroner. Det lar seg høre for en slunken studentkonto. Selv om kjøkkenet neppe kan sies å være tradisjonsbærende eller utpreget eksklusivt, var det bare å slå fast at, tross i noen småkjedelige feilskjær, er maten i kantina langt å foretrekke framfor Eurospars tørre bagetter. Ketsjup og Sennep kommer gjerne tilbake.

Utropia finner skamfete bøker i hyllene på UB

Dødelig oppvekker

Lev Tolstoj
Ivan Iljitsj' død
Gyldendal 1996
Hylleplassering UB: 882 tol

En strabasjøs klatretur både opp og ned på Maslows behovspyramide.

bok Ivan Iljitsj er en karrierens mann som nyter klatringen på samfunnets rangstige. Han trumfer gjennom jusstudiet og etterpå bærer det videre fra den ene betydningsfulle stilling til den andre mens statusen rundt hans person vokser tilsvarende. Han ektefellevalg måles, av ham selv, ut fra sosiale og praktiske

premisser, og på samtlige områder i sitt liv presterer han det som forventes av ham, pluss litt til. Barn kommer – barn dør, og forholdet til hans kone forverrer seg tilsvarende hans nyvinninger på statusfronten. Han gjør seg aldri refleksjoner rundt sitt eget liv. Når han blir syk steller landets beste leger for ham, men det er ingen helbredelse å spore, og sakte, men sikkert forvitres han til et fysisk og psykisk vrak.

Slik kan boken tolkes til å være en illustrert klatretur opp og ned både på samfunns- og behovspyramiden, (hvor banalt det enn måtte høres ut) med selvsrealisering og mening på toppen, og et kollapset selv og meningsløshet på bunnen. Hans dekadente omgivelser utviser overhodet ingen medfølelse – neppe fordi de ikke vil, men fordi de ikke kan. Familien er like dødsfornektende som hans tidligere jeg, og på vei ned trappen til dødens kjeller erkjenner han sin streberske livsførsel som et ensomt liv på overflaten. Når Ivan Iljitsj blir

dødssyk hater han nesten alt og alle. Den eneste han makter å forholde seg til er en av hans tjenere, en bondegutt med et realistisk og mindre anstrengt forhold til døden, og nettopp derfor finner Ivan Iljitsj roen hos ham.

I en nyere utgaves etterord siteres en tysk teologs kommentar at i vår kultur er døden et like fortrent tema som seksualitet var i viktorianertiden; i vår tid er så godt som alle tabuer sprengt, utenom døden. Det er et sykkelig samfunnstrekk, for den eneste tingen vi vet sikkert, er nettopp at døden kommer og tar oss alle.

I den nyere utgaven, utgitt i 2003 av Den norske bokklubben, er forresten boken behørig illustrert med stemningsbilder, fulle av herlig dødsangst, på hver eneste side.

SIAN CONSTANCE
O'HARA

Her kommer Pippi!

Pippi Langstrømpe

Victoria Productions
Kulturhuset 21. april/ 16:30

teater Jeg kom i en teaterasal stappfull med engasjerte fans: stripete strømper og stilekte Pippi-dukker i hånda overalt (følte meg nesten litt utenfor).

Pippi tok alle med storm, var like frekk og energifull som i boka og imponerte med følelseslada, sterk sangstemme. Hun var ganske enkelt Pippi. Annika og Tommy virka mer som programledere på barne-TV, men briljerte i dobbeltrollene. Stykket er dynamisk og oppfordrer til deltagelse. Pippi holdt seg ikke til scenen, men sprang gjennom hele salen, og en flammesluker i sirkuset spruta ekte flammer. Urkomisk ble det når Kling og Klang (kjempeprestasjon) forfulgte Pippi oppe på hustaket for å få henne på et barnehjem. Et hjem, der Pippi bor er soleklart et barnehjem, hun er jo et barn. Under denne logikken led også frøken Prysselius, som ikke visste anna råd enn å gripe til

medisinflaska etter så mye hodearbeid. Stykket får på imponerende vis med seg det meste av det som skjer i boka uten å avvike altfor mye fra originalen. Sosialkritiske spissfindigheter om politimenn som vil slå barn og sterke folk som må være snille, blir fletta inn nesten umerkbart.

En veldig bra og kjempemorsom oppsetning som skulle tilfredsstillende til og med erkekonservere Pippi-purister. (Lærerikt for studenter som støver ned i en haug med bøker.)

LINDA WIECHETEK

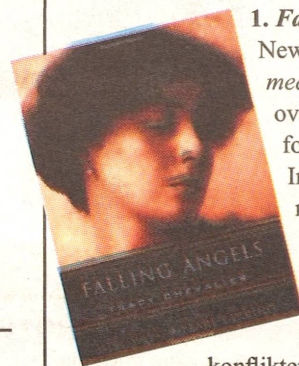
SKATTEJAKT

ANBEFALER: Vibeke Bårnes

Hvorfor betale det hvite i øyet for godt lesestoff, når det fins skjulte skatter i bokhyllene på UB? Utropia ber de ansatte finne godbitene

– Det er fristende å bare anmelde fagbøker for det er det jeg leser mest av. Tror også det er bra for fagfolk å lese bøker fra andre fag enn sitt eget. Selv leser jeg gjerne filosofi, religion, kunsthistorie og evolusjonsbiologi. Men her er to romaner som kan anbefales, sier Vibeke Bårnes, sosialantropolog og fagreferent i samfunnsfagene ved UB.

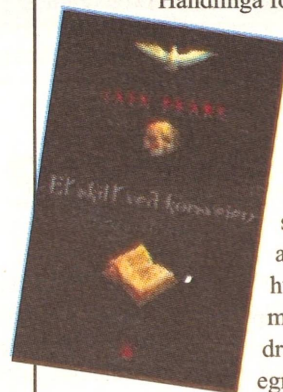

1. Falling Angels av Tracy Chevalier, New York 2001 (hun som skrev *Pike med perleøredobb*). Boka er (ennå) ikke oversatt til norsk, men skulle være grei for enhver med studiekompetanse.

Innlevende og spennende om to familier i England på begynnelsen av 1900-tallet. Den lokale kirkegården betyr mye for hendelsene og dramatikken som utspiller seg rundt to småjenters oppvekst der vennskap, konflikter, klasseforskjeller, kvinnefrigjøring, gamle og nye verdier i den post-viktoriaanske tida blir satt på prøve.

Plassering på UB, hsj, amerikansk skjønnlitteratur 820(73) Che

2. Et skilt ved korsveien av Iain Pears, Gyldendal 2001.

Handlinga foregår i Oxford i 1660-åra og er sentrert rundt mordet på en ansatt ved New College. Det er ingen vanlig krimroman, og det intellektuelle, vitenskapelige og politiske liv i vest-Europa beskrives godt, også gjennom kjente personer som har levd. Boka består nærmest av fire bøker, fordi fire vitner forteller hver sin versjon av det som skjedde, men bare en avdekker sannheten rundt drapet. Stor roman, 710 sider, som egner seg godt for ferier eller lengre reiser. Fins også på engelsk, *An instance of the fingerpost*. Begge står på UB, hsj, på engelsk skjønnlitteratur 820 Pea.

3. Folk uten land. Europeiske skjebner av Jan Brøgger, Damm 2004. Brøgger, som er både antropolog og psykolog, skriver lærerikt og underholdende om hjemløse og fordrevne europeiske minoriteter som sigøynere, jøder, emigranttyskere og andre språklige og religiøse grupper som er blitt fortrent og stigmatisert av sine naboer. Boka

er en sjølopplevd reise gjennom mange land med et personlig innblikk i enkeltmenneskers skjebner, fint illustrert av en avistegner.

Oppstillingsnummer på UB, hsj, 315.347 Brø.

Herved utfordrer jeg min kollega Sigmund Nesset, fagreferent i filosofi, utstillingsleder m.m. på UB.

Får i ulveklær

Kill bill vol.2

Regi: Quentin Tarantino
USA 2004

Hvordan kan ett av de siste tiårs mest destruktive makkverk bli hyllet med sekser etter sekser på terningen?

CHRISTIAN GREVSTAD

chrisgrev@hotmail.com

film Quentin Tarantinos *Kill Bill* er ikke noe annet enn en ulv i fåreklær. Det ser bra ut, men det er også det hele. Hevneposet er kanskje den mest umodne filmskapningen jeg noensinne har sett.

Ethvert kunstnerisk uttrykk er knyttet til en underliggende plattform som kunstuttrykket springer ut fra. Denne plattformen består av kunstnerens moralpolitiske ståsted.

Ta f.eks. to av Tarantinos idoler, Jean Luc Godard og Brian De Palma. Godard var en venstreradikal filmskaper. De Palma det samme. De Palma uttalte til og med tidlig i sin karriere at han ønsket å bli USAs svar på Godard. Dette radikale utgangspunktet kan vi se i filmene deres hvor individet knuses av systemets mektige krefter. Det er med andre ord et samsvar mellom deres menneskesyn (politikk), og filmene deres. Filmfortellingene deres uttrykker noe om verden slik de ser den.

PÅ SAMME MÅTE UTTRYKKER

Tarantinos filmer et menneskesyn. Et politisk budskap. Men til tross for at Tarantino hevder å være påvirket av Godard og De Palma, så er menneskesynet

QUESTION WHO? En nerds fantasi er hva *Kill Bill* er. Pretensjøs, langtekkelig og aldri i nærheten av å være troverdig. Og det er det beste med filmen.

Foto FILMWEB

i *Kill Bill* så godt som det motsatte av det hans "forbilder" representerer. I Tarantinos *Kill Bill*-filmer fremstår individet som allmektig, det seirer mot overveldende odds. Det er en ideologi som tilsier at mennesket er fritt og kan klare seg i et samfunn uten vesentlig inngripen i menneskenes livsførsel. Det er en ideologi som dypest sett forutsetter en tro på individet som grunnleggende godt og rettferdig, og dermed er samfunnets regulering unødvendig (liberalistisk politisk ståsted).

DEN ENESTE MÅTEN å forstå Tarantino sine referanser til sine forbilder

er enten at han ikke forstår dem; eller så ser han ikke de underliggende implikasjonene av sitt eget arbeid. Det siste alternativet vil plassere Tarantino i klassen som kan finne på å si ting som: "Det er jo bare en film!". Men sammenhengen mellom kunst (film) og virkeligheten er reell og må aldri glemmes.

Det er en sammenheng som f.eks. det Amerikanske forsvaret har skjønt. Pentagon gir ingen materiell støtte til noen film som stiller det Amerikanske forsvar, eller de Amerikanske kriger i et dårlig lys. Fordi filmer som fremstiller krigens grusomheter kan føre til mindre støtte til fremtidige militære operasjoner, og dermed mindre økonomisk støtte til Pentagon.

HUSK OGSÅ DEN ENORME

bølgen av påvirkning som *Pulp Fiction* hadde på filmskaperne over hele verden: Nihilisme ble ikke bare akseptabelt, men kult. (Se bla. filmer som *Things to do in Denver when you're Dead* og *The Rules of Attraction*) (Jeg husker en gang midt på 90-tallet at jeg spurte en kamerat om det var noen gode kortfilmer på festivalen i Grimstad. "Nei", svarte han, "bare spying og rævpuling".) Sett i en slik global sammenheng hadde filmkritiker John Dementry kanskje rett da han proklamerte at *Pulp Fiction* var det verste som noensinne hadde hendt populærkulturen.

Voldsutøvelse i *Kill Bill* blir rettferdiggjort, ikke kritisert. Sympatien ligger hos utøveren av volden (Thurman), fordi det er bygget opp en rettferdiggjøring

for det i løpet av *Kill Bill Vol.1s* begynnelse. Den perfekte kritikk for den slags tann for tann-ideologi er Gaspar Noes *Irreversible*, en hevnhistorie fortalt baklengs.

ET ANNET PROBLEM

med Tarantinos bruk av vold er at det ikke er vondt å se på utøvelsen av den, og det er dermed lettere å rettferdiggjøre den (den ekstreme motsetningen av *Irreversible*, *The Passion of the Christ* og også De Palmas filmer). (*The Passion of the Christ* viser ikke vold som noe fordøyelig, men filmen er problematisk av andre grunner. Den kan sies å være antisemittisk, antikristen og antihumanistisk (som Biskop Gunnar Stålsett sa det) fordi den er en film som ikke oppfordrer til forsoning og tilgivelse, men derimot fordømmelse og hat). Tarantino bruker vold som ren underholdning; det er morsomt, adrenalinskapende og uproblematisk. (Da Stålsett kalte *The Passion* for voldsforherligende tok han feil: den filmen viser vold som grusomt. Derimot kan kritikken rettes mot Tarantino.)

JEG HADDE HÅPET AT

TARANTINO skulle kunne klare det samme mesterstykket som Takeshi Kitano gjorde i sin siste film, *Zatoichi*, nemlig å snu den nihilistiske og kyniske plattformen som filmen hviler på. Med filmens siste dialoglinje, ble seeren nødt til å revurdere alt han hadde sett. Ikke så med Tarantino. *Kill Bill* er teknisk vellaget, men kunstnerisk dødt.

Foto FILMWEB

Storkjeftede vokalkunstnere

Les Grandes Gueules

Kulturhuset, 30. april

6

konsert Det franske vokalensemblet Les Grandes Gueules var Tromsø Jazzklubbs hovedsatsing denne våren, og de som var så heldig å være til stede i kulturhuset den siste fredagen i april, må vel kunne si seg enig i at det var en riktig prioritering. For maken til vokalprestasjoner har undertegnede aldri hørt. To herrer og fire kvinner som griper tak i salen og holder den fast til konserten er over. For med disse sangerne på scenen var bass, perkusjon, gitar og trompeter intet savn, siden stemmene erstattet disse instrumentene på en måte jeg ikke har opplevd tidligere. Men å kalle dette for jazz, som de selv gjør, er litt sneversynt, fordi jazzbegrepet blir altfor smalt når musikken skal beskrives. Det var tidvis svært dansbart og noen låter var svært technoinspirerte. Techno og electronica bare ved hjelp av stemmene har ikke vært gjort så veldig ofte tidligere. Og en av sekstettens jenter gjorde en fin tolkning av engelskindiske Sheila Chandras *Speaking in tongues*, en perkussiv vokalkomposisjon.

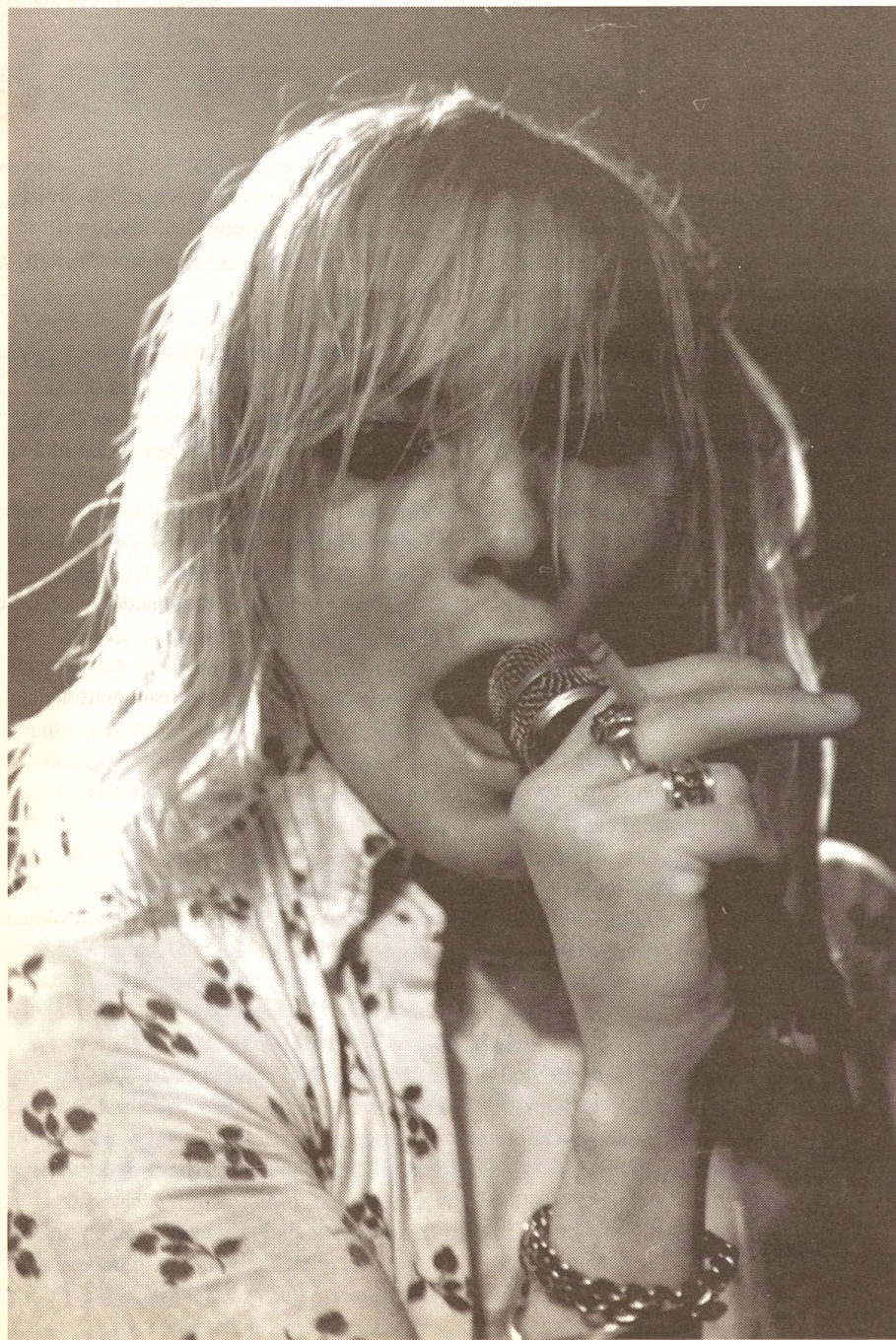
Men det var ikke bare ekstreme vokalpresisjoner og stemmekontrolloppvisning i verdensklasse som gjorde konsertopplevelsen total, men også lys, lyd, koreografi og ensembles sans for musikalsk humor. Stemningen i salen var stor og applausen etter siste låt tok aldri slutt. Forståelig, for bedre kan det vel knapt gjøres.

GLENN FAGERVIK

EKSTATISK: Les Grandes Gueules gjorde et utslettelig inntrykk på publikum.

Foto ERIK KASPARTU

BLANCO: Her uten tvangstrøye.

Foto ERIK KASPARTU

Iggy er født

Silver

Driv, onsdag 21. april
Publikum, ca 60

5

konsert Randi Leinan Punk Rock Orchestra forsøkte å varme opp et glissent driv. I mellomtiden fant en del det for godt å kjøpe mengder av Silver merchandise, som for å understreke et poeng eller flere. For anledningen stilte Silver med tredjevalgs trommis i fraværet av grunnlegger Katz og Kimberly Jubb. Jonas fra Amulet steppet inn og det funka faktisk ganske bra, hvis man ser bort ifra at reportaret av den grunn ble ganske kraftig begrenset.

Blanco er i ferd med å opparbeide seg status som et slags ikon, som vi alle har hørt til det kjedsommelige. Han har nemlig både karisma, troverdighet, en sangstemme som ikke er så mye å skryte av, og selv foran et halvfullt lokale gir han jernet. Hjemmeleksa si hadde han også gjort, så en skål på Iggy Pops 57 årsdag

var selvfølgelig på sin plass.

Resten av bandet bleknet litt i skyggen av frontfiguren, selv om de på ingen måte gjorde noen dårlig jobb, og hadde mye finere korstemmer. Publikummet sendte hverandre stadig større glis ettersom forestillingen skled frem og ut, og det må sies at røl- og opprørsungdommen gjorde en formidabel jobb for å holde trykket oppe på første rad, fra start til den bitre slutten. Etter et kort show på mindre enn timen forlot nemlig Silver scenen for godt, selvfølgelig til protester fra et publikum som nektet å akseptere at moroa var over. Først etter omtrent 10 minutters standhaftig applaus begynte det ubamhjertige faktum, at Silver ikke kom tilbake, å synke inn.

ANDREAS MYRVOLD

1 CD-spilleren

**The Locust –
Plaguesoundscapes**

Et mer kompakt soundtrack til verdens ende skal du lete lenge etter uten å finne. 23 låter med en gjennomsnittlig lengde på 55.17 sekunder, og et uttrykk som er omtrent like progressivt som det er intenst, gjør dette til en energibombe man ikke kan stille seg likegyldig til. Elsk eller hat. Dette er det 21. århundrets jingler til barne-tv fra Harmageddon.

A.M

**Soul Junk –
1953**

Det er de som følger normen, også har du de som har skjont at man kan drite lang vei i hva som til enhver tid er politisk korrekt. Glen Galaxy tilhører heldigvis de sistnevnte, og har siden 1953 blant annet utviklet en svært særegen form for hip-hop. Men på denne skiva dreier det seg om rock fremført i en psykedelisk ånd ispedd mengder oppfinnsomme effekter. Tekstene er gjennomsyret av velvalgte Bibelsitater, som i kombinasjon med de svært fengende låtende gir en følelse av helhet, mening og harmoni i universet.

A.M

musikk-
kommentaren**Fjortis-nostalgi**

Det er noen år siden jeg var fjortis. 10 år for å være helt ærlig og redelig med dere lesere. Det er ikke ofte jeg ønsker meg tilbake til mine gylne 14, men av og til dukker det opp objekter som får en til å tenke på visse situasjoner i ens sårbare ungdom. Denne helgen har jeg blant annet innrømmet at jeg en gang i tiden gikk til innkjøp av et TOPP-blad kun for å erverve meg et usedvanlig bedårende bilde av Brad Pitt med langt hår. Hvorfor det, spør kanskje en sjelden leser av mine kommentarer seg? Det har seg faktisk slik at en av mine bekjensker fant det for godt å bruke 45 NOK, som han ikke hadde, på TOPP, på grunn av en Guns'n'Roses reportasje. Dette forårsaket en seriøs mimringsseanse som særlig dreide seg om hvor mye bedre ting var før. Før kjøpte en fjortisbladet og kunne på jevnlig basis lese om sine favorittband. Særlig A til Å reportasjene var snacks for nysgjerrige pubertale og det er akkurat en slik reportasje som fanget blikket i denne moderne utgaven av TOPP. Der jeg bodde fikk man tak i TOPP i nærbutikken. Der delte den plass med andre fjortisblader som hovedsakelig skrev om jenter og hest. Nærmeste Narvesen kiosk var flerfoldige mil unna og brydde seg sjelden om å legge ut Metal Hammer eller Rolling Stone for salg. Der gikk det mest i bilblader, pornolefser og erotisk litteratur innpakket i romantiske omslag. Folk var mye lettere å tilfredsstille på den tiden. I hvert fall brukte man 33 kroner av sine hardt fortjente ukepenges på å lese en mer eller mindre vellykket sak om Nirvana eller Smashing Pumpkins i TOPP. Det var veldig sjelden man ble utsatt for de seksuelle vanene til tenåringsidolene. Meste fordi tenåringsidolene på den tiden var androgyne menn med seriøse depresjonstendenser. Ja, ja, det er nå sikkert at ting var mye bedre når vi var ungdom. Fjortiser i dag leser detaljerte beskrivelser av sexlivet til Britney Spears. Bortkastet ungdom.

Det er sjeldent jeg tenker på TOPP egentlig, og nostalgien etter gode saker i fjortisblader er heller en bedrevitersk holdning. Det er kanskje slik at bladet er blitt verre, at musikken er blitt dårligere eller at fjortisene er blitt dumme. Eller kanskje klarer jeg å psykologisk luke ut alle de Take That-reportasjene jeg i min tid ignorerte fordi jeg ikke ville lese om hest. Men det Brad Pitt-bildet lurer jeg virkelig på hvor er blitt av.

MAJA SOJTARIC

MAJA SOJTARIC

Ondskapens vuggesang**Diverse artister**

Lullabies from the axis of evil
Kirkelig Kulturverksted

4

plate Erik Hillestad valgte å håndtere sine reaksjoner på begrepet om ondskapens akse gjennom å presentere for

oss et utvalg av vuggesanger fra landene på denne aksene. Vuggesang er kanskje den enkleste form for musikalisk uttrykk som fins. Forventninger, trøst og glede er teamatiske elementer som utnyttes på denne platen for å vise oss felleskapet i menneskeheten. Alt dette er vel og fint, men jeg klarer ikke å løsrive meg fra det

faktum at denne platen er arrangert fra et vestlig ståsted. Stemmene til kvinnene fra bl.a Irak, Palestina og Cuba blir på mange måter skjemt av de oversatte tekstene som inngår i arrangementet. Dermed blir vi forespeilet at dette er noe vi ikke kan begripe hvis Kari Bremnes ikke synger det til oss på engelsk. Nå er ikke alle tolkningene like fjerne fra utgangspunktet, blant annet er Sevara Nazarkhans engelske tolkning av en irakisk vuggesang sunget av Halla Bassam veldig tilnærmet originalen. På den andre siden av skalaen har vi Nina Hagen som fremfører en tolkning av den kubanske vuggesangen på en så brutal måte sånn at den nesten fremstår som en krigssang. Lavmålet i arrangementet er oppnådd på låt nr 9: *Nami*. Den syriske

vuggesangen blir til en blanding av techno og billig pop.

Denne platen er en kommentar på urettferdighet og de sterkeste rett til å definere verden. Til tider er dette en nydelig plate, med låtene *Sad Sol*, *Peace Song* og *Gohle Laleh* som skiller særlig ut i den retning. Problemet er at denne platen aldri burde vært laget utfra vestlige premisser, noe som desverre er tilfellet.

**Hill dronning
Patti****Patti Smith**

Trampin'
Columbia/Sony

5

plate Endelig litt substans! Det er første tanken som slår deg når du setter på denne plata. Patti Smith har vært dronningen av antidefinert

rock i 3 tiår og neimenn om hun har tenkt å gi seg. Enkleste måten å forklare Patti Smith på, har tidligere vært å betrakte henne som en hybrid av pessimistisk beat poesi og punk musikk. Både pessimisme og punk uteblir fra denne plata. Det man hører her er perfekte låter fremført med en gjennomslagskraftig stemme og myndighet. Både musikalisk og lyrisk er låtene oppmuntrende og optimistiske samtidig som de krever en viss engasjement. Det er særlig engasjement i fredsbevegelsen som kalles til av Smith og hennes band. *Ghandi*, *Peacable Kingdom* og *Radio Baghdad* er kanskje de klareste eksempler på dette. Engasjementet er tilstedeværende på en åndelig nivå, heller enn å være politiske standpunkt. Denne åndelige stemningen i tekstene er veldig tydelig i de låtene som ligner mest på ballader og på tittelsporet som bærer preg av å være gospel inspirert. *Cartwheels*, *Mother Rose* og *Trespases* er kanskje de roligste låtene og der viser Smith hvordan man skal formidle følelser med en stemme uten å virke platt og patetisk. Samtidig bærer arrangementene på denne plata preg av at bandet og Smith vet utmerket godt hvor de har hverandre. For de mest kyniske sjeler kan kanskje Pattis poetiske optimisme være for tung å svelge, men for de som ikke har kommet så langt er dette den beste plata de kan kjøpe i år.

GLENN FAGERVIK

Erfarne ungsauer**Motif**

Ole Morten Vaagan - bass,
Håkon Mjåset Johansen
- trommer,
Mathias Eick – trompet, Atle
Nymo – saksofon, David Tor
Jonsson – piano
Teaterkafeen 22. april

5

konsert Motif er en ung og fremadstormende jazzkvintett med bakgrunn fra jazzlinja på musikkonservatoriet i Trondheim, som nettopp har avsluttet en Norgesturné for å feire sin nye selvutgitte utgivelse. Stilmessig blander de jazz fra ulike amerikanske og europeiske tradisjoner. Det legges vekt på groove, samspill, improvisasjoner og melodiositet. Det spenner fra krevende låter som krever

mye konsentrasjon for lytteren, til vakre ballader som bare er ren nytelse. Bandet sprudlet på scenen, og spillegleden og energien smittet etter hvert over på publikum. Med bakgrunn fra band som Come Shine, Megatsunami, Jaga Jazzist og Urban Connection er det en gjeng med svært erfarne musikere, sine unge aldre til tross, og det høres. Dette er folk som kan det de holder på med.

Etter første sett var det en gjeng med uerfarne jazzører som gikk sin vei. Ellers holdt bandet tak på resten av publikum til siste slutt, og vi som ventet på Motorpsycholåta *Blindfolded* som er med på plata, måtte vente forgjeves. Men deres egne låter, som hovedsaklig er komponert av bassist Vaagan, holdt i massevis, med høydepunktet i låta *Ni*.

GLENN FAGERVIK

Foto ERIK KASPARTU

GROOVY: Motif holdt en oppvisning i samspill, groove og improvisasjon som det bare var å la av seg hatten for.